20 LET JLA

CELJSKI tednik

Leto XI. štev. 48
Celje, 22. decembra 1961

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

ARMADA, to je LJUDSTVO

Pred dvajsetimi leti, ko je fašistični vojaški stroj prodiral in zmagoval, ko je skoraj vsa Evropa ječala v suženjskih sponah najmračnejšega zatiralca, v teh viharnih in usodnih dneh se je rodila Jugoslovanska ljudska armada.

Prva proletarska brigada, ki je bila ustanovljena 22. decembra 1941 v Sandžaku, je začetek naše ljudske armade. Od tistega časa naprej je JLA neprestano rastla, v bojih razvijala svojo lastno taktiko vojskovanja in s svojim političnim in vojaškim delovanjem netila plamen upora v najbolj utrjenih sovražnikovih oporiščih na naših tleh.

Zgodovina vojn in vojsk ne pozna pred JLA podobnega primera. Jugoslovanska ljudska armada je zrasla iz partizanskih odredov, ki so se porajali kot oborožene organizacije upornega ljudstva. Razvila in razširila se je naša ljudska vojska popolnoma iz lastnih lis, nastala je iz ljudstva. Niso bile akademije tiste, ki so nastajočim divizijam, korpusom in celotni armadi dajale vodstveni kader, boj je z neposredno prakso rojeval komandante. Nista bila pisani zakon in policijska sila tista, ki bi zagotovila mobilizacijo množic za odločilni boj. Poziv Partije je bil močnejši, notranji klic svobodoljubnih množic je bil učinkovitejši in samonikel, iz sovražnikovih rok izpuljeno orožje je bilo dragocenejše.

Boj jugoslovanskih ljudstev je rodil novo oboroženo silo, ki je bila klasičnim armadam podobna le toliko, kolikor je uporabljala klasično orožje in v kolikor je osvojila klasične organizacijske oblike in naslove. Drugače pa je bila to od samega začetka le oborožena pest narodnega telesa. Njena rast je bila tako prirodna in nevsiljena, kot je bil priroden in nevsiljen razvoj ljudske oblasti, kot je bila iz globokih teženj ljudstev rojena nova jugoslovanska skupnost v boju prekaljenega bratstva in enotnosti.

V štiriletni borbi je nastala taka ljudska vojska, ki je mogla na domačih tleh obračunati do kraja s sovražnikom in ki je v naslednjem trenutku postala neomajen obrambni zid nove socialistične domovine delovnih ljudi.

Danes, dvajset let po ustanovitvi prve proletarske brigade, ni vsebina naše JLA prav nič drugačna. Značaj naše vojske je prav takšen kot je bil takrat. Ozko povezana z našimi skupnimi napori je JLA hkrati braniteljica naših socialističnih pridobitev in graditeljica naše ekonomske moči. JLA je po vojni zgradila nešteto objektov in kar je še dragocenejše: JLA je šola, v kateri rastejo strokovno sposobni in družbeno zavedni kadri.

Zato je letošnji jubilej JLA praznik vseh jugoslovanskih ljudstev. Pripadniki JLA so vse leto praznovali z nami 20. obletnico vstaje ravno tako kot mi te dni mi vsi praznujemo z njimi ob njihovem prazniku. Toda ali moremo govoriti z besedami mi in oni? Ne! Armada, naša ljudska vojska je ljudstvo samo, to smo mi vsi. JLA niso le sočasne garnizije po naši domovini. Kot so se jugoslovanski narodi v štiriletni borbi v celoti dvignili v upor in izvojevali socialistično revolucijo, tako je vsa jugoslovanska skupnost pripravljena v naslednjem trenutku postati armada neustrašenih borcev pri obrambi naših socialističnih meja. JLA ni sredstvo za rožljanje v sedanjem mednarodnem vzdušju blokovske napetosti. Narobe. S tem da je oborožena sila jugoslovanskih narodov le stražar naše neodvisnosti, je hkrati stražar miru. Ta sila pa ni zgolj v orožju in vojni tehniki, temveč je v nas vseh globoko zakoreninjena. Imenuje se svobodoljubnost in socialistična zavest.

Volivci razpravljajo

TE DNI POTEKAJO V CELJSKI OBČINI ZBORI VOLIVCEV, NA KATERIH RAZPRAVLJAJO O ZELO VAŽNIH VPRAŠANJIH NADALJNJEGA RAZVOJA OBČINE. — RAZPRAVE SO ŽIVAHNE, VENDAR V MNOGO PREOZKEM KROGU. — POLITIČNE ORGANIZACIJE NISO POVSOD DOVOLJ AKTIVNE. — ODGOVORI ODBORNIKOV BI LAHKO BILI BOLJ KONKRETNI.

Te dni se občani celjske občine zbirajo na zborih volivcev, na katerih razpravljajo o zelo važnih vprašanjih bodočega gospodarskega in družbenega razvoja v celjski komuni. Celjski občani na zborih odločajo o najvažnejših nalogah, ki naj imajo prednost pri sestavi novega gospodarskega načrta. To pa zaradi obilice potreb ni tako lahko, zlasti kadar gre za investicije, katerih učinek je za posamezne predele manj neposreden kot za druge. Take odločitve terjajo mnogo zavesti in tehtnega razmišljanja, da ozke, lokalne in na oko zelo življenjske potrebe ne zameglijo pogleda na najvažnejše probleme občine kot celote.

Marsikje so občani v svojih ožjih mejah že med letom ugotovili mnoge potrebe, marsikje pa so bile le-te prenešene še iz prejšnjih let. Številne potrebe, ki jih je vedno več, kot jih je moč uresničiti, so občani na trezen način pretehtali in se odločevali za najvažnejše.

Toda povsod ni bilo tako. Zlasti ne tam, kjer je bila udeležba na zborih volivcev šibka in kjer se politične organizacije v predpripravah niso izkazale. Tako so na primer v Gaberju, kjer je bilo, mimogrede povedano, zelo malo ljudi, zelo težko načenjali poglavitne probleme in to zato, ker so se ustavljali pri drobnarijah, ki bi jih morali reševati hišni sveti.

Na zboru Pod gradom so po zagotovilih tamkajšnjih političnih funkcionarjev dobili zelo dobra in zadovoljiva pojasnila na številne probleme in predloge. Predsednik občine tov. Rupret je tu jo razdalje med našimi cilji, ki jih naš družbeni sistem nudi in med zavestjo, ki dostikrat zaostaja.

o vseh njihovih lokalnih zadevah. Zadovoljni so bili, čeravno na zboru niso »deževale obljube«.

Marsikje pa odborniki in politični funkcionarji niso bili tako dobro pripravljeni, da bi mogli zadovoljiti občane, četudi z odklonilnimi stališči, ki pa morajo biti utemeljena in pogojena.

Zbori volivcev seveda še trajajo, zato ni mogoče dati popolne podobe o njihovem poteku in vsebini. Mogoče pa že lahko ugotovimo, da se ponavljajo stare napake, da so zbori vse premalo pripravljeni.

Dejstvo, da v Gaberju, središču industrije ni bilo na zboru proizvajalcev, da je bilo zelo malo članov kolektivov, gotovo ne govori pohvalno za politične organizacije, zlasti pa za člane ZK in sindikata. Ponekod, na primer na Frankolovem, je moral biti zbor volivcev odložen, ker ni bilo potrebne udeležbe, pod gradom pa kdo ve zakaj ni bilo Liščanov. Verjetno je tu krivo tudi slabo obveščanje, ki je, kot vemo, naloga SZDL.

Ker je po toči sicer pozno zvoniti in zborov volivcev ni mogoče naknadno izboljševati, je vendar treba analizirati vzroke slabosti in na osnovi zaključkov sprejeti sklepe, ki bodo pomagali v bodoče odpraviti take pomanjkljivosti. K sreči je bilo takih primerov malo, vendar se moramo enkrat prav vsi zavedati, da je naš komunalni sistem treba z vso pozornostjo graditi in negovati. Zavzetost širokih množic pa ne nastopi čez noč. Zavest množic je treba vzgojiti in zato so politične organizacije, ki naj z vzgledom, prepričevanjem in delom zožujejo razdalje med našimi cilji, ki jih naš družbeni sistem nudi in med zavestjo, ki dostikrat zaosta-

Za povečanje SOCIALISTIČNEGA SEKTORJA

Zadnji čas mnogokje razpravljajo o nadaljnji smeri kmetijske politike pri nas. Govorijo o kooperaciji, združevanju zadrug s kmetijskimi gospodarstvi itd. To pa ne pomeni, da se obeta neka nova smer socialistične preobrazbe naše vasi. Nasprotno, izkušnje zadnjih, predvsem pa letošnjega leta, kažejo, da bo v naslednjem letu treba še bolj kot doslej zasledovati osnovni cilj naše politike na vasi; to je ustanavljanje velikih socialističnih gospodarstev.

Zato postaja vse bolj razumljivo, da bo treba odslej poiskati čim več možnosti za razširitev socialističnega sektorja kmetijstva. Prav gotovo je še nekaj pašnikov in drugih površin, ki bi jih lahko obdelali; celo v višjih predelih je še nekaj možnosti za to. Ugotovili so na primer, da bi lahko tudi v višini tisoč metrov pridelovali pšenico in da bi bil donos le nekoliko manjši kot v ravninskih žitorodnih predelih.

Nedvomno je največ možnosti za razširitev socialističnega sektorja v nakupih in zakupih zemlje. V mesta odhaja čedalje več mladine, na vaseh ostajajo postarani, utrujeni ljudje, ki zemlje sami ne morejo več obdelovati. Večja ponudba zemlje pa je prav gotovo tudi posledica tega, da celo na vaseh rastejo industrijski obrati, ki zdaj zaposlujejo precej nekdanjih kmetov, kmečkih sinov in hčera. Vse to pa omogoča dokaj hitrejše povečanje zemlje v socialističnem sektorju. Tako v zveznem merilu računajo, da bi bilo moč v nekaj letih povečati ta sektor za okrog milijon hektarov obdelovalnih površin. To pa je tako visoka številka, da zagotavlja, da bi družbeni sektor že leta 1965 dajal skoraj ves tržni višek pšenice, ki je potreben za prehrano nekmetijskih prebivalcev.

Nenadomestljiva izguba HERBERT GRÜN PODLEGEL

Tik pred zaključkom redakcije je dospela pretresljiva vest, da je v celjski bolnišnici podlegel posledicam nesreče znan slovenski publicist, književnik, prevajalec in gledališki delavec Herbert Grün.

Z njim je izgubila mlajša slovenska generacija kulturnih delavcev eno svojih najbolj plodnih in obetajočih osebnosti. Celje pa svojega spoštovanega občana.

V POČASTITEV DNEVA JLA

Prireditve in proslave v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade so se v celjskem okraju začele že prve dni decembra. To so bili predvsem obiski in srečanja pripadnikov celjske garnizije s šolsko mladino ter člani delovnih kolektivov. To so bila prisrčna srečanja, na katerih so pripadniki JLA pripovedovali mladini o nastanku JLA, partizanskih bojih in vlogi ter moči sedanje ljudske armade; bila pa so to tudi srečanja s proizvajalci in upravljalci, na katerih pa so se vojaki, podoficirji in oficirji seznanjali s problemi delavskega samoupravljanja in podobno. Po nepopolnih podatkih so pripadniki JLA samo v prvi polovici decembra obiskali okoli 120 šol v celjskem okraju, oziroma nad dvajset tisoč mladih ljudi.

Zaključne prireditve v počastitev dneva JLA in dvajsetletnice ustanovitve ljudske armade pa so bile v glavnem na večer pred praznikom. V občinskih središčih so pripravili uspele akademije, pa tudi sprejeme in podobno. Tudi v Celju je komandant garnizije, polkovnik in narodni heroj Franc Rojšek pripravil sprejem za pionirje, nadalje za partizanske matere ter predstavnike družbenih in političnih organizacij. Zvečer 21. decembra pa je bila v Slovenskem ljudskem gledališču slavnostna akademija. Danes pa je bila pri spomeniku NOB na Šlandrovem trgu še spominska svečanost.

VREME

Še naprej mrzlo vreme s snegom do nižin. Med 22. in 24. decembrom bodo spet padavine in potem bo postalo postopno topleje.

Spodaj — med otvoritvenim govorom majorja Franca Fajdige, zgoraj — zmagovalna ekipa celjskega Kladivarja pred ciljem

Dvakrat AD Kladivar

Tudi letos prirejata komanda celjske garnizije JLA in Okrajni strelski odbor v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade tradicionalni patrolni tek s streljanjem, je v govoru na slavnostnem začetku tekmovanja v nedeljo dopoldne med drugim dejal major Franc Fajdiga in zatem nadaljeval:

V tem času poteka dvajset let od dneva, ko je bila 22. decembra 1941. leta v bosenskem mestu Rudo formirana Prva proletarska brigada. Zato vsako leto proslavljamo ta dan kot dan ustanovitve JLA. Letošnja proslava ima tudi jubilejni značaj ter je zato vaše sodelovanje na tej manifestaciji še posebej pomembno. Na današnjem tekmovanju imamo priložnost videti in pozdraviti nove ekipe in tekmovalce.

Tak je bil slavnosten začetek velike prireditve, ki je ni motila niti snežna odeja, niti izredno hladno vreme. Navzlic tej nevšečnosti se je na startu, pred domom JLA, zbralo točno petdeset moških in ženskih ekip ali 200 tekmovalcev in tekmovalk.

Tekmovanje je bilo skrbno pripravljeno in prav tako brezhibno izvedeno. Medtem, ko so se ženske pomerile na približno 1200 metrov dolgi progi, so morali moški tekmovalci premagati kar dva in pol kilometra. Vse ekipe so se morale izkazati tudi v streljanju: moški z vojaško, ženske pa z zračno puško.

Kot je pokazal potek tekmovanja in zlasti še končni rezultati, so imeli glavno besedo v borbi za najboljša mesta atleti in atletinje Kladivarja. Člani in članice celjskega atletskega kolektiva so dosegli odlične rezultate ne samo v teku, temveč tudi v streljanju.

Organizator tekmovanja je najboljšim trem ekipam v vsaki skupini podelil lepe denarne nagrade, okusne diplome pa so za sodelovanje prejeli vsi udeleženci ter vsi sodniki.

V ženski konkurenci je prvo mesto pripadlo drugi ekipi AD Kladivarja v postavi Kladnik, Razpotnik, Silan in Serbec v času 4:38.0. Na drugo mesto se je uveljavila prva vrsta AD Kladivarja v sestavi Slamnik, Gašparut, Belaj in Tovornik v času 5:08.1. Ostala mesta so zasedle ekipe: 3. gimnazija Celje 5:25.0, 4. ČP Celjski tisk 6:09.1, 5. Toper I. 6:14.5 itd.

Kakor v ženski, tako je tudi v skupini mlajših moških ekip dvojna zmaga pripadla članom AD Kladivarja. Vrstni red pa je bil takle: 1. AD Kladivar I. (Male, Naraks, Primožič, Hedžet) 7:41.6, 2. AD Kladivar II (Omerza, Žuntar, Mlinarič, Breznikar) 8:08.2, 3. Vojna pošta 1693/23 (Topalovič, Žderič, Letič, Novič) 8:46.8, 4. Vojna pošta 1693/K, 8:47.8, 5. Vojna pošta 1693 K 8:57.8 itd.

V drugi skupini moških tekmovalcev so se ekipe zvrstile po temle vrstnem redu: 1. UROP Šoštanj (Fricelj, Vohar, Ivanovič, Vidic) 10:42.2, 2. UROP Celje-Otok (Rakita, Grabar, Andričič, Balažič) 11:02.4, 3. Gradis Šoštanj 11:33.6, 4. UROP Štore 11:53.0, 5. UROP Celje-Dolgo polje 14:29.5 itd.

Pogled po svetu

Končano je zasedanje velmož Vzhoda in Zahoda, SEV in NATO. Z obeh strani pa se kljub ekstremnim pokazateljem spora jasno sliši nedvomna potreba po pogajanjih. Tako je generalni sekretar NATO Dirk Stikker intoniral redno zasedanje parlamentarcev severnoatlantskega pakta v modus vivendi z Vzhodom. Ta modus vivendi mora biti vzpostavljen s pogajanji, kajti ta hip si nobena stran ne želi vojne in si tudi ne more dovoliti jedrske vojne.

Toda zazdaj še ni bil storjen korak, ki bi ta modus vivendi približal ali omogočal. ZDA se resda niso vdale nemškemu pritisku glede tega, da bi iz NATO naredile četrto atomsko silo, so pa sicer močno podprle Adenauerja in Schröderja v njunih nepopustljivih stališčih glede Berlina in Vzhodne Nemčije.

Disakord v NATO so pomenile tudi izjave generala Norstada, vrhovnega komandanta sil NATO. Ta je zahteval okrepitev atlantske vojske in njene borbene pripravljenosti, povzdigoval baltiško poveljstvo kot velik napredek NATO sil, čeprav je to v bistvu velikanski privilegij Nemcem, obetal velike manevre v Grčiji ali Turčiji in povečanje jedrskega personala in izboljšanje njegove razporeditve. Jedrski udarec lahko zada sovražniku NATO, zadnja leta pa že tudi sama Zahodna Nemčija, čeprav sama ni in ne bo gospodar tega orožja. No, Norstadovim sugestijam so se pridružili še sklepi ali vsaj priporočila o skupnem programu in skupnem finansiranju prodiranja v vesoljstva. Vse to seveda ne pomeni, da so Nemci dosegli tisto, kar si najbolj žele, vendar pa tudi ne vzbuja posebnega upanja, če bo končno le prišlo do pogajanj med Vzhodom in Zahodom. Zato so poskrbeli tudi Rusi, ki so zasedanju NATO pakta takorekoč položili zahtevo po izročitvi šefa stalnega vojaškega sveta NATO pakta zahodno nemškega generala Heusingerja. Heusinger je žaradi lahne sence, ki ga je oplazila v zadnjem oficirskem puču zoper Hitlerja, takoj po porazu Nemčije izplaval na površje in ob ustanovitvi Bundeswehra za novo nemško vojsko predstavljal vse tradicije tistega štaba, ki je do l. 1941 izdelal že dva načrta za totalno ofenzivo na svetovni mir z namenom, da bi Nemčija dosegla svetovno zmago. Da je to res, se vidi tudi iz njegove nedavne izjave, ki jo je dal glede tega, da je močna oborožena Nemčija potrebna za evropsko varnost.

Kljub vsemu pa se je zaključek pariškega zasedanja glasil, da je treba vse storiti za osnovo pogajanj, obnoviti stike in doseči neko rešitev. Seveda niso pozabili prizadejati stereotipne formule, da bodo zahodne sile vse storile za ohranitev svojih pravic in izpolnitev svojih obveznosti.

Malo drugačen jezik so govorili na zboru SEV, kjer sta manjkali Kitajska in Albanija. V glavnem je razgovor tekel o mednarodni delitvi dela in zvišanju produktivnosti, medtem ko je bila politična stran naslonjena na besedilo XXII. kongresa.

Zanimivo je francosko stališče. De Gaulle si pri tem želi najbrž čim več pridobiti za ponovno afirmacijo Francije v mednarodnem svetu. Francija je zoper to, da bi NATO bil četrta atomska sila, ker ima sama atomsko bombo, zato je tudi zoper pogajanja z Vzhodom, ker ima de Gaulle občutek, da bi pri takih pogajanjih pomenila kljub atomski bombi med zahodnimi tremi najmanj, manj kot Zahodna Nemčija, ki bi samo na videz ne bila navzoča. Zato je v Parizu ponovno pogrela misel o atomskem direktoriju treh.

Medtem teče čas, do pogajanj pa ne pride. Kaj je tista »pametna osnova«, na katero naj pristane SZ? Možnost, da se Nemčija združi tako, da bi bili za SZ izgubljeni položaji pridobljeni v drugi svetovni vojni? Vsekakor je situacija tako napeta, prestiž Zahoda, SZ in posebej Adenauerjeve politike tako na kocki, da se to ne more spremeniti v modus vivendi brez pogajanj, brez neke adaptacije. Zdaj čas res ne pomeni počitek, ampak orodje, kakor je dejal Kenndy.

T. O.

PREDANOST IN ZNANJE

lastnosti komunista

V ČETRTEK POPOLDNE SE JE SESTAL OBČINSKI KOMITE ZKS ŠMARSKE OBČINE TER OBRAVNAVAL ORGANIZACIJSKA VPRAŠANJA. V RAZPRAVI JE SODELOVAL TUDI SEKRETAR OK ZKS CELJE **FRANC SIMONIČ.**

O letošnjem delu organizacije Zveze komunistov na Šmarskem je podal analizo sekretar občinskega komiteja ZKS ing. **Andrej Marinc.** Svojstveni pogoji na Šmarskem se kažejo tudi v delu komunistov. Morda je v tem vzrok, da včasih občinski komite ni mogel delovati kolektivno, temveč je dosti nalog moral izvrševati petčlanski sekretariat samostojno, kar ni najboljše. Posamezni člani komiteja so večkrat imeli premalo neposrednega stika z nekaterimi osnovnimi organizacijami. Hkrati pa ugotavljajo, da je komite delal prizadevno in uspešno. Posebno aktivna je bila komisija za idejno-politično vzgojo. Večerna politična šola, ki deluje v Rogaški Slatini, je uspešna oblika izobraževanja, ki je kadrom na Šmarskem zelo potrebna. Zdaj nameravajo odpreti še nov oddelek. V seminarjih pa bodo pomagali izobraževati ljudi iz kmetijstva, prosvete in gostinstva.

Posamezni člani občinskega komiteja so z različnimi dolžnostmi dostikrat preobremenjeni. To je težavno, toda do neke mere tudi razumljivo, ker v podeželski občini primanjkuje sposobnih kadrov. Prizadevajo si, da bi razširili vrste organizacije, toda letos je bilo sprejetih nekoliko manj članov kot lani. Ob sprejemanju bi bilo potrebno misliti predvsem na mlade ljudi iz proizvodnje, ki imajo pogoje za to. Letos so sprejeli največ članov v gospodarskih organizacijah, kjer so osnovali tudi 6 novih osnovnih organizacij ZKS. Potrebno pa bi bilo samostojne organizacije ustanoviti povsod v podjetjih in ustanovah, kjer so za to pogoji.

Komunisti naj čutijo neposredno odgovornost za življenje v svojih gospodarskih organizacijah ali ustanovah; to pa bodo najlaže pokazali tedaj, če bodo delovali v osnovni organizaciji, ki se bo temeljito ukvarjala s problematiko podjetja odnosno ustanove. Krajevni komiteji bi bili primerna oblika, ki bi povezovali komuniste vseh osnovnih organizacij v kraju. O tem na Šmarskem že razmišljajo in verjetno bodo poleg strokovnih aktivov komunistov, ki zdaj delujejo pri prosvetnih delavcih in kmetijcih, osnovali tudi potrebne krajevne komiteje odnosno krajevne aktive.

Vprašanje proizvodnje, vprašanje delitve čistega dohodka in osebnega dohodka, to so vprašanja, o katerih se morajo pogovarjati komunisti v svojih podjetjih. Na Šmarskem ni kričečih primerov nepravilnosti, kot so se pojavljale kje drugje. Nedvomno pa ni pravilno, da so n. pr. v Slatinskem domu čisti dohodek delili, tako da za sklade za obnovo odpade le 8 odstotkov, za osebne pa 92 odstotkov. Proizvodnja in rast osebnih dohodkov, to sta pojava, ki naj rasteta v zdravem sorazmerju. Prav je to, da so v rogaški steklarni porasli osebni dohodki, ki so bili najnižji. Tudi med spodnjo in gornjo mejo osebnih dohodkov morajo biti zdrava in ustrezna razmerja.

Na Šmarskem pripravljajo združitev kmetijskih zadrug in kmetijskega gospodarstva. Povečujejo socialistično proizvodnjo v kmetijstvu. Ob vsem gospodarskem preobraževanju, v rasti občine, utrjevanju temeljnih gospodarskih zvrsti, je nedvomno zelo pomembna vloga komunistov. Ob vsem tem pa ni dovolj samo predanost, potrebno je dosti znanja, široka razgledanost, kajti samo z znanjem lahko dokazujemo tisti družbeni prav, za katerega se še vedno revolucionarno bijemo. Prav tega pa se na Šmarskem dobro zavedajo, zato je vzgoja ljudi tudi tisto odločilno vprašanje, ki ga skušajo čimbolj ustrezno reševati med množicami. V delu komunistov na Šmarskem je veliko uspehov, toda tudi nekaj pomanjkljivosti, ki pa so prav tako odsev nenehnega dela. Potrebno je tudi, da bo komunist pravi tovariš svojemu sodelavcu, kajti ne zavzemamo se samo za višjo proizvodnjo, vzporedno gradimo tudi boljše odnose med ljudmi.

s

VELIK USPEH revije pionirske dejavnosti

„POVEJ, ZAPOJ, ZAIGRAJ"

Tik pred zaključkom velike pionirske akcije pod geslom »Moj kraj včeraj, danes in jutri« sta Okrajni odbor Jugoslovanskih pionirskih iger ter celjsko Olepševalno in turistično društvo pripravila uspelo revijo pionirske dejavnosti, na kateri je v torek, 19. t. m. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma nastopilo nad dve sto pionirjev iz najrazličnejših krajev celjskega okraja.

Po resnem uvodu, ki ga je dal godalni orkester celjske Glasbene šole pod vodstvom prof. Dušana Sancina z Andersonovo Simfonieto, so se v naslednjih petindvajsetih točkah zvrstili še cicibani iz vrtca Anice Černejeve ter partizanskega društva iz Gaberja, mladi pevci prve osnovne šole v Celju, mala risarka, glasbeniki, pesniki, recitatorji, telovadci, ljubitelji ritmičnih vaj in folklore. Skratka, na odru se nam je kot na filmskem traku razvijalo tisto pisano življenje in delo, ki ga otroci doživljajo v svojem prostem času, v pionirskih odredih in njihovih krožkih, v društvih, glasbenih šolah in podobno. K uspeli akademiji, ki si jo je popoldne ogledalo več sto šolskih otrok in ki je tudi zvečer privabila v dvorano veliko hvaležnih poslušalcev in gledalcev, so pripomogli vsi nastopajoči. Vsaka točka je po svoje pomenila vrhunec in užitek ter plačilo za delo. Zato vsem, ki so nastopali in vsem, ki so vadili otroke za ta nastop in onim, ki so žrtvovali veliko dragocenega časa za organizacijo revije — iskrene čestitke.

Za otroke je to bil velik praznik, zlasti za one, ki so prišli iz oddaljenih krajev in ki sicer nimajo priložnosti, da bi sodelovali na takih prireditvah. Kot skromno zahvalo za sodelovanje so prav vsi prejeli vrečke s sladkarijami ter nekatere najbolj značilne prospekte, ki sta jih podarila Celjska turistična zveza in celjsko Olepševalno in turistično društvo.

-mb

Dosti dela jih čaka

Konec tedna je turistično društvo v Žalcu polagalo obračun enoletnega dela. Društvo se je zlasti letos zavzemalo, da bi Žalec dobil lep zunanji videz. Zato so popravili nekaj zidov, uredili avtobusno čakalnico in dali občini več koristnih predlogov.

Upravni odbor društva je pozval tudi gospodarske organizacije, da postanejo njegovi kolektivni člani. Med prvimi se je temu vabilu odzval kolektiv Hmezada.

Načrtov za prihodnje leto je obilo, saj morajo dokončno urediti zelenico sredi Žalca, urediti pokopališče z mrliško vežo, pa tudi majhno gostišče v gradu Plevna.

JLA 1961—1961

V dnevih do praznika Jugoslovanske ljudske armade je bila v prostorih Okrajne zadružne zveze v Celju odprta razstava »Jugoslovanska ljudska armada 1941—1961«. Razstava je imela veliko obiskovalcev; prikazala pa je nastanek, razvoj in delež ljudske armade pri graditvi novih družbenih odnosov ter čuvanju pridobitev ljudske revolucije.

Tudi Socialistična zveza

Komaj zaključujemo z enim obdobjem Jugoslovanskih pionirskih iger, znanim pod imenom »Moj kraj včeraj, danes in jutri« že začenjamo z novo aktivnostjo, ki bo posvečena telesni kulturi najmljaših. Tako stoji pred nami »Leto telesne kulture mladih«.

Gre za akcijo, ki naj bi ne imela kampanjskega značaja, temveč naj bi pomenila začetek sistematičnega obravnavanja in reševanja vseh problemov in težav, ki se pojavljajo pri telesnovzgojnem udejstvovanju pionirjev bodisi v šolah ali partizanskih in športnih društvih, stanovanjskih skupnostih ter v vseh ostalih organizacijah.

Čeprav bosta pobudnika te akcije predvsem Zveza prijateljev mladine ter Zveze za telesno kulturo, pa to ni samo naloga teh dveh organizacij, temveč naloga vseh družbenih in političnih silnic. Trenutno stoji pred političnimi organizacijami, zlasti pa občinskimi odbori Socialistične zveze naloga, da pomagajo pri formiranju ustreznih odborov, ki bodo na območju komune vodili in usmerjali celotno akcijo. Prav tako bo treba dati nekaj spodbud pri sestavljanju konkretnih programov, ki jih naj osvojijo predvsem osnovne enote, to je pionirski odredi, telesnovzgojna in športna društva, taborniki, Počitniška zveza, planinci in drugi. Po načrtu, naj bi osnovne organizacije sestavile svoje programe dela najpozneje do 15. januarja. V njih naj bi podrobno, a zelo konkretno obravnavale naloge, ki jih bodo reševale in izvajale v posameznih obdobjih Jugoslovanskih pionirskih iger v prihodnjem letu. Kot je znano bomo v tej aktivnosti razlikovali štiri obdobja: zimsko (do 1. IV.), spomladansko (do 1. VI.), poletno (do 1. IX.) ter zaključno ali jesensko (do 29. XI.).

Časa za formiranje občinskih odborov Jugoslovanskih pionirskih iger za prihodnje leto, časa za aktivizacijo vseh osnovnih enot ni dosti, kajti zima se nam ponuja v največjem obsegu. Zato se bo treba že zdaj pogovoriti o prireditvah, tečajih in tekmovanjih, ki jih bodo osnovne in druge enote pripravile v zimskem času. Tu gre za smučarske šole začetnikov, za smučarske tečaje, za sankaške prireditve, smučarska tekmovanja, pa tudi drsalna in ostala.

Program Jugoslovanskih pionirskih iger za prihodnje leto pa naj ne ostane samo stvar in naloga prizadetih organizacij, temveč tudi predmet obravnave na sejah, oziroma plenumih občinskih odborov Socialistične zveze. Socialistična zveza se mora s tem programom ne samo seznaniti, temveč ga tudi osvojiti in podpreti na vsakem koraku.

-mb

Med najboljšimi

Pred dnevi je bila v Spitaliču redna redna letna skupščina tamošnje strelske družine. Razveseljivo je dejstvo, da se je pregleda dela udeležilo nad 80 odstotkov vseh članov, pa čeprav je področje te družine zelo obsežno in razmetano po okoliških hribih. Sicer pa dolga vrsta dejstev govori, ki uvrščajo to družino po dejavnosti med najboljše v celjskem okraju.

Družina ima vsega skupaj 122 članov in pionirjev, kar je skoraj četrtina vseh prebivalcev Spitaliča.

V minulem obdobju so se izkazali z izredno pestro dejavnostjo, ki jo potrjujejo tudi naslednji podatki: v okviru družine dela sedem oddelkov, od tega dva članska, dva mladinska, dva pionirska ter en ženski. Medtem, ko so člani te družine v 1960. letu sodelovali na desetih prireditvah, so letos zabeležili že 33 nastopov svojih ekip; od tega 19 v občini in 14 v okrajnem merilu. Posebno lepe rezultate so dosegli pionirji, ki so ponavadi zavzemali prva mesta. Lepo kvaliteto pa so zebeležile tudi ženske.

Zanimivo je, da je družina razpolagala za treninge in tekmovanja le s 30.000 dinarji, kar pomeni, da je v povprečju odpadlo vsak mesec na enega člana po 18 din, oziroma na tekmovalno ekipo (33 nastopov) v vsem letu le okoli 800 dinarjev. Skromno, ali ne! V tej zvezi se odpira vprašanje skrbi Občinskega strelskega odbora za družine izven industrijskih središč. Strelska družina v Spitaliču je prejela od Občinskega strelskega odbora le 15.000 dinarjev dotacije, pa čeprav je morala prav ta družina večkrat zastopati občino na okrajnih tekmovanjih. In še ta dotacija je bila namensko uporabljena za gradnjo strelišča za malokaliberško puško. Da bi dobili manjkajoča sredstva, so se člani te družine lotili z udarniškim delom popravila neke ceste ter gradnje manjšega mostu.

Strelsko družino v Spitaliču bi v resnici lahko postavili za vzgled dela in prizadevnosti, zato pa so njeni člani ostali razočarani, ker se njihovega občnega zbora ni udeležil niti en predstavnik Občinskega strelskega odbora.

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 15. decembra

V MALI GALERIJI v Ljubljani so v počastitev dneva JLA odprli razstavo partizanske grafike. Na njej je zbranih 29 najboljših del 14 slovenskih grafikov iz vojnega časa.

Sobota, 16. decembra

ZVEZNI Izvršni svet je sprejel osnutek zveznega družbenega plana za 1962. leto.

Nedelja, 17. decembra

V LJUBLJANI so odprli umetno drsališče, oziroma pravcati drsalni stadion.

Ponedeljek, 18. decembra

ZARADI visokega snega je promet na mnogih cestah v državi zelo otežkočen. To še zlasti velja za nekatere predele Srbije ter Bosne in Hercegovine.

Torek, 19. decembra

NA ZASEDANJU Ljudske skupščine Slovenije so med drugim potrdili resolucijo o vlogi in nalogah gimnazije v našem vzgojno-izobraževalnem sistemu.

Sreda, 20. decembra

ZVEZA prijateljev mladine v Ljubljani bo v dneh novoletnega praznovanja organizirala posebne prevoze otrok v Ljubljano.

PRIPRAVE ZA NOVOLETNO JELKO

Množične organizacije v konjiški občini se že pripravljajo na letošnje praznovanje novoletne jelke. Glavno nalogo pri obdaritvi predšolskih in šolskih otrok so prevzela podjetja, politične organizacije pa bodo skrbele za ustrezne programe.

SREČANJE V VIROVITICI

Te dni se je celjski Delavski oder vrnil s prav gotovo največjega gostovanja — tako po kilometrih kot po času — v svoji zgodovini. S Cankarjevo dramo »Hlapec Jernej in njegova pravica« ter Linhartovo veseloigro »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« so bili namreč — skupaj s predstavnikoma celjske občine in organizacije — tri dni gostje gledališča v Virovitici, v sosednji republiki Hrvatski. Daleč so se napotili, da bi utrdili vez, ki veže obe gledališči in zdaj jim ni žal ne časa in ne sredstev, ki so jih za to namenili. »Bilo je enkratno, nepozabno doživetje«, je dejal nekdo ob slovesu.

— — —

Pravzaprav se je ideja o gostovanju v Virovitici rodila že na letošnjih amaterskih letnih igrah v Dobrni, ko so Celjani povabili v goste gledališče tega prijetnega mesta blizu madžarske meje. Po navadi ostane pri takih rečeh le pri besedah, tokrat pa ni bilo tako. Po številnih pripravah, skrbeh in nestrpnosti so pretekli petek dopoldne vendarle odpotovali.

V Virovitici nas je sprejel mrak megla in veter, ki je rezal do kosti, pa smo na to kaj kmalu pozabili. Že po prvem stisku rok s člani virovitiškega gledališča, ki so se zbrali na postaji, se je v nas vselil prijeten občutek, da smo med svojimi ljudmi, da smo doma. Obisk v gledališču je to še enkrat potrdil in prva noč v Virovitici nam je zavoljo tega prinesla še več miru in pokoja, kot ostale.

Soboto smo pričeli z vajo, jo nadaljevali s predstavo »Hlapca Jerneja«, zaključili pa smo jo s tovariškim večerom, prašičkom na ražnju, s pesmijo in obljubo, da se še srečamo. Publika je »Hlapca Jerneja« z navdušenjem sprejela. Mimogrede — Jaro Zelinka je naslovno vlogo odigral kot še nikoli. Led je bil prebit in odpadel je strah zaradi našega jezika.

»Srečni smo, da vas lahko pozdravimo v našem malem mestu', je dejal direktor gledališča. »Srečni smo tembolj, ker se je to zgodilo v času velikega jubileja, ko hkrati s proslavljanjem obletnice revolucije praznujemo tudi začetek tiste vezi med našimi narodi, ki nas veže zdaj. Veliko Slovencev je preživelo skupaj z nami najtežje dni naše zgodovine, bodimo zato torej skupaj tudi zdaj, ko je gorje za nami. Naj se sodelovanje med nami še utrjuje...«

Naslednji dan je predsednik občine v Virovitici te besede še razširil:

»Daleč narazen sta naši mesti in zelo se razlikujeta. Kljub temu pa želimo, da bi se sodelovanje, ki smo ga začeli na kulturnem področju, razširilo še na ostale dejavnosti. Izmenjali bi izkušnje, pomagali tam, kjer bi pomoč prav prišla in nadaljevala tisto, kar smo začeli med vojno. To je naša želja in z njo vas pozdravljamo...«

In ko je zvečer po Linhartovi veseloigri »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« padla zavesa in ko so naši godci pred zastorom ob navdušenem ploskanju domačinov igrali skladbo za skladbo, smo vedeli, da so te besede resnične. Iskrene so bile in prav tako je bilo iskreno tudi naše povabilo, naj pridejo v Celje, ki jih bo poskušalo sprejeti tako kot je Virovitica nas.

Izmenjali smo darila, simbolična so bila, v resnici pa smo dali in izmenjali mnogo več. Lepe misli, želje in iskrene obljube. In ko smo pred odhodom vlaka še zadnjikrat stisnili roke in se poslovili s pesmijo na ustih, je bilo vsem lepo.

Prav zares, bilo je enkratno, nepozabno doživetje. Opisati ga — je nemogoče, treba je le doživeti.

-ij

BESEDA UPRAVLJALCEV

VSE SE DA NAPRAVITI

V zadnjem času je tudi v celjskem okraju izredno zanimiva razprava okoli razponov osebnih dohodkov. Zato je prav, da se javnost seznani, kako se rešuje to vprašanje. Prav pa je tudi zavoljo tega, da bi z dobrimi primeri opozorili vsa tista podjetja in posameznike, ki so pozabili na pravilna merila.

Kako so ta problem rešili v Železarni Štore, nam pojasnjuje razgovor, ki smo ga imeli s predsednikom delavskega sveta Viktorjem Opako:

Železarna Štore je eden največjih kolektivov v celjskem okraju, hkrati pa podjetje, za katerega so značilni izredno težki delovni pogoji. Razen tega je proizvodnja odvisna še od mnogih primitivnih naprav, kar zahteva od delavcev več fizičnega napora, je dejal tovariš Opaka.

Proizvodnost narašča iz leta v leto. Razumljivo, da s tem tudi osebni dohodki. Delavski svet je na svoji zadnji seji analiziral delovanje novega pravilnika o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke. Ta pravilnik je v veljavi že od prvega julija letošnjega leta. Po zaslugi novega pravilnika se je proizvodnja v obračunskem pogledu povečala v tretjem tromesečju za 8,4 odstotkov v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta, produktivnost po količini za 5,8 po vrednosti pa za 25,9 odstotkov. V primerjavi z istim obdobjem preteklega leta so osebni dohodki narasli za 18, dočim se je število nadur zmanjšalo za 61 odstotkov.

Še in še bi lahko našteval pokazatelje, ki dokazujejo dobro gospodarjenje, je dejal tovariš Opaka. Na osnovi te analize je delavski svet na predlog sindikalne organizacije, nadalje organizacije Zveze komunistov ter uprave podjetja sklenil naslednje: Po prvotni oceni je veljalo najniže ocenjeno delovno mesto 100 točk, najvišje pa 840, torej razmerje 1:8.4. Zdaj sta prišla na dan dva predloga za popravek razmerja delovnih mest, in sicer oba v korist niže ocenjenih. Po prvem predlogu naj bi najnižje ocenjeno delovno mesto veljalo 110, oziroma 120 točk. Delavski svet je po daljši razpravi sprejel predlog, da se sprejme inačica, ki predvideva startno osnovo 120 točk. Po tej varianti bo zajetih 523 delavcev, ki bodo odslej imeli večje osebne dohodke, kot pa so jih prejemali do sedaj. Drugi predlog, ki ga je pred enim mesecem iznesel sindikatu in političnim organizacijam glavni direktor, pa se glasi, da naj bi vodilnim uslužbencem znižali število točk za pet odstotkov. Tako bi najviše ocenjeno delovno mesto veljalo 800 točk in ne več 840. Tudi ta predlog je bil sprejet nadvse ugodno. Tako je zdaj razmerje delovnih mest, ocenjeno v točkah 120:800, ali 1:5.7 (prej 1:8.4).

Sklad za osebne dohodke se ustvarja v ekonomskih enotah iz dveh naslovov: iz proizvodnje in presežnega planiranega dohodka. Ker pa povišanje števila točk pri najniže ocenjenih delovnih mestih po sklepu delavskega sveta ne sme porušiti razmerja med sredstvi za sklade ter sredstvi za osebne dohodke, je razumljivo, da bodo vsi tisti člani delovnega kolektiva, ki zasedajo više ocenjena delovna mesta, prispevali za kritje povišanja osebnih dohodkov onim, ki imajo najnižje prejemke.

Delavski svet in kolektiv štorskih železarjev sta prepričana, je v razgovoru še dejal tovariš Opaka, da razmerja med osebnimi dohodki in pa višine osebnih dohodkov ne morejo biti problem, kjer vladajo zdravi notranji odnosi in kjer spoštujejo načela naše ureditve.

Prav je, da o tem izrečejo svojo sodbo kolektivi. Naloga političnih organizacij in ostalih pa je, da kolektivom pomagajo pri reševanju teh vprašanj in da, če je treba, obsodijo primere, pri katerih se nehote vsiljuje vprašanje politične morale.

Iz naših podjetij

V nekem podjetju so prepričani, da je taka delavnica lepo urejena in da se nekdo lahko v njej dobro počuti

Tako so v nekem našem podjetju stanovali delavci. Nikogar od vodilnih ni bilo sram, da je pri njih tako stanje

DELITEV DOHODKA IN DRUŽBENI VPLIV

Delitev dohodka ima poseben pomen zlasti zavoljo tega, ker novi instrumenti omogočajo delovnim kolektivom, da sami razpolagajo z dosti večjim delom družbenega proizvoda, kot je to bil primer v prejšnjem obdobju. Razen tega proizvajalci sami določajo osnove in merila za delitev čistega dohodka in zlasti še za delitev osebnih dohodkov zaposlenih.

V družbenem razvoju na sploh, pa tudi pri nas ne poznamo primera, ki bi lahko služil za zgled tako svobodne delitve dohodka po socialističnem načelu — delitev dohodka po delu. V bistvu gre za delitev, ki jo opravljajo delavci sami ne samo kot ustvarjalci vrednosti in viška vrednosti, temveč tudi kot upravljalci vseh sredstev. To hkrati pomeni, da prehajamo na tak način delitve dohodka, kjer ves kolektiv odloča ne samo o učinku posameznega delavca, temveč tudi o skupnem rezultatu podjetja. S tem uveljavljamo tudi povsem novo vlogo delovnih kolektivov, vlogo, v kateri postajajo koristniki dela družbenega proizvoda, ki ga s svojim delom ustvarjajo, a s svojo odločitvijo razdeljujejo.

Glede na to, da govorimo o delu družbenega proizvoda, ki je bil ustvarjen na družbenih sredstvih za proizvodnjo, dobiva tudi notranja delitev dohodka v podjetju družbeni značaj. Kolektiv kot celota, ali pa razdeljen v manjše skupine, kot so ekonomske enote, opravlja z razdelitvijo dohodka ustrezno družbeno nalogo. Ko razdeljuje čisti dohodek na osebne dohodke ter sklade podjetja, istočasno odloča o razširjeni reprodukciji družbenih sredstev za proizvodnjo, za kar je zlasti zainteresirana širša skupnost, predvsem komuna. To pa tudi pomeni, da predstavlja delitev dohodka, utemeljena na socialističnem načelu — vsakemu po njegovem delu — stalen proces medsebojnega vsklajevanja med delavci in podjetjem (skladi podjetja ter osebni dohodki) ter prav tako odnosov med samimi delavci (višina osebnih dohodkov). Za izvrševanje teh nalog pa je potrebno ne samo strokovno znanje, temveč tudi socialistična zavest. In zlasti pri utrjevanju socialistične zavesti proizvajalcev, morajo pomembno vlogo odigrati družbeno politični činitelji, ki so dolžni opozarjati delavce na pravice in naloge pri delitvi. Ta pomoč pa se mora zrcaliti v tem, da lahko proizvajalci sami in samostojno ter hkrati zavestno odločajo o delitvi dohodka, ne da bi pri tem zamajali pravilno gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Pomoč pri strokovni vzgoji kadrov se mora kazati v tem, da se pri metodi delitve dohodka uveljavljajo tiste osnove in tista merila, ki najbolj ustrezajo specifičnim pogojem in organizaciji dela v vsakem podjetju.

Družbeni vpliv na notranjo delitev dohodka je poverjen predstavniškim organom, zlasti pa občinskim zborom proizvajalcem. Ta vpliv je zagotovljen že v zakonitih določilih o delu zborov proizvajalcev, istočasno pa se ta vpliv kaže v obliki kontrole nad delovnimi kolektivi, da z delitvijo dohodka zagotovijo tudi najboljše gospodarjenje.

Slike iz življenja JLA

Življenje pripadnikov JLA je podobno življenju v kolektivih in velikih družinah. Dokler traja služba, učenje vojaških veščin, so delovni kolektiv. Ko pa te ure prenehajo so pripadniki JLA deležni vsega, kar potrebuje mlad človek. Nekateri se posvetijo kulturnemu udejstvovanju, drugi športu (slika desno), mnogi gredo v mesto ali počnejo kar jim je najbolj všeč.

Ko mine ura pouka, sedejo v gruče in pokadijo cigareto, se pogovorijo in uženejo kakšno šalo...

Kadar pa pridejo trenutki preizkušnje osvojenega znanja na vajah in manevrih, takrat gre zares. Kot v vojni... Zato so naposled v JLA, da bi lahko, če bo treba, uspešno branili domovino.

Varnost pri delu izboljšati

so ugotovili na seji Občinskega odbora v Laškem

Na seji ljudskega odbora v Laškem, ki so jo posvetili zgolj vprašanju tehnično varnostne zaščite, so izstopala predvsem naslednja vprašanja:

Tehnični varnostni zaščiti so v podjetjih občine Laško v preteklih letih posvečali več ali manj na vsakem delovnem mestu vso skrb in pozornost in zato uporabili tudi velik del razpoložljivih sredstev, le žal, da vsa prizadevanja v tej smeri niso dosegla zaželjenega učinka. Še vedno se dogajajo nesreče in obolenja, katerih bi se lahko izognili, njihova posledica pa se odraža v izgubi delovnih dni in seveda tudi narodnega dohodka. Še pomembnejše pa je, da iz dneva v dan število delovnih invalidov raste, kar bremeni družbeno skupnost.

Stanje je prilično nezadovoljivo predvsem v rudniku Laško, kjer se je v preteklih 9 mesecih dvignil odstotek bolnih celo na 9,5 odstotkov. Posledica tega je bila, da je podjetje moralo odvesti okoli 5 milijonov dinarjev. Izguba narodnega dohodka in pripadajočimi dajatvami pa znaša preko 70 milijonov dinarjev. Podobni primeri se dogajajo tudi v ostalih podjetjih, le da so številke manjše.

Vse to narekuje sindikalnim podružnicam in HTZ komisijam, da bodo v tej smeri napravile še več kot doslej. Predvsem pa se čuti potreba po prevzgoji zaposlenih, da bi varnost pri delu bolj upoštevali.

K. T.

O varnosti pri delu so razpravljali

Posebna komisija Občinskega sindikalnega sveta v Slov. Konjicah je pred kratkim analizirala rezultate akcije v tednu varnosti. Podatki kažejo, da je celotna akcija dobila dosti širši obseg kot prejšnja leta. Skoraj v vseh podjetjih so v tednu varnosti organi samoupravljanja razpravljali o službi varnosti pri delu. V nekaterih večjih podjetjih, kot v Konusu, pa so to nalogo prenesli na delavske svete ekonomskih enot. V zimskih mesecih bodo v tem podjetju pripravili še več predavanj, na katerih bodo obravnavali delovno zaščito, pomen pravilne prehrane in vpliv alkohola na zdravje oziroma delo.

V Lesno industrijskem podjetju je delavski svet sklenil, da bodo v zimskem času pripravili seminar za oddelkovodje, skupinovodje, mojstre in preddelavce, na katerem jih bodo seznanili z vsemi nalogami higiensko tehnične zaščite. Pozneje bodo imeli podoben seminar še za ostale delavce. Podobne programe so pripravili tudi v nekaterih drugih podjetjih.

Komisija za higiensko tehnično zaščito je med tednom varnosti pregledala večino podjetij. Ugotovila je, da je zaščitna služba zelo slabo uvedena v manjših gospodarskih organizacijah.

Razen podjetij pa je letošnja akcija tedna varnosti zajela tudi promet ter požarno varnost.

V. L.

Navzlic vsemu - pravočasno

Na eni izmed zadnjih sej je zbor proizvajalcev konjiške občine razpravljal o sestavljanju pravilnikov o delitvi čistega in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah. Iz poročila je bilo očitno, da so gospodarske organizacije že začele z njihovo izdelavo, vendar so jih potrdili le v nekaterih podjetjih. Tam, kjer so s tem delom začeli že v sredini leta, je šlo precej laže, kot pa v onih, kjer so odlašali na zadnje mesece. Sedanji podatki kažejo, da bodo pravilniki povsod pravočasno izdelani, težko pa je reči, kakšni bodo. Še največ težav v tem pogledu je v kmetijstvu, kjer so z delom v precejšnjem zaostanku.

Člani zbora proizvajalcev so razpravljali tudi o doseganju in izplačevanju osebnih dohodkov v desetih mesecih letošnjega leta. Analize ne kažejo večjih odstopanj, kajti v večini podjetij izplačujejo še kar po starih tarifnih pravilnikih. Zbor proizvajalcev pa je navzlic temu dal gospodarskim organizacijam več priporočil, v katerih jih opozarja na nekatere napotke in podobno. Najvišje razmerje med izplačanimi osebnimi dohodki v občini je bilo 1:6,2.

Razgledni stolp na Boču

Komur so znane konture panonskega Triglava na robu severovzhodne Slovenije, ima razgledni stolp na Boču za neločljiv del tega mogočnega hriba, bogatega z gozdovi na vseh straneh, na južni strani pa še posebej z vinsko trto. Razgledni stolp, s katerega seže oko do Savinjskih Alp in Julijcev, do Pece in Plešivca, zajame vse Pohorje, Obsoteljsko in Zagorje, je bil od leta 1931 mikaven, za orientacijo in pouk primeren in ugoden turistični objekt, ki je vabil tisoče šolskih otrok, izletnikov, planincev in turistov na zanimive sprehode v goste boške bukove in hojine hoste. Med vojno so ga Nemci požgali, ker je partizanom imenitno služil kot opazovalnica, po osvoboditvi ga je PD Poljčane obnovilo, toda boška hoja ni kaj obstojen les in tako so morali letos dostop nanj prepovedati vsem, je gozdarjem, gozdnim in lovskim čuvajem.

Že nekaj let tečejo pogovori o tem, kdo bo tisti, ki bo za stolp prevzel odgovornost. Poljčansko planinsko društvo je gospodarsko prešibko za to, stolp pa stoji na meji dveh občin, bistriške in šmarske, in dveh okrajev, mariborskega in celjskega. Zato je SZDL obeh občin sklicala na Boču posvetovanje o obnovi stolpa. Na posvetovanje so prišli zastopniki obeh občin, SZDL, GG Maribor in Celje, PD Celje in PD Poljčane. Sklep posvetovanja je bil, da poseben iniciativni odbor prevzame odgovornost za zbiranje sredstev. Stolp z železno konstrukcijo, kot jo ima stolp na Rogli, bi stal blizu 10 milijonov din, te stroške bi si delili obe občini oziroma njih gospodarske organizacije. Spričo turističnega pomena, ki ga razgledni stolp nedvomno ima, pričakuje iniciativni odbor, da mu bodo šli prizadeti činitelji v obeh občinah in okrajih na roke.

Načrti za prihodnje leto

Pred dnevi sta se v Šoštanju sestala oba zbora občinskega ljudskega odbora, ki sta poleg nekaterih odlokov obravnavala tudi vprašanja izgradnje in finansiranja objektov, ki jih nameravajo zgraditi na področju občine v prihodnjem letu.

Tako predvideva program investicijskih del predvsem nadaljnjo izgradnjo Vrtnarije, ki pa bo odvisna v prvi vrsti od potreb trga in uspehov, ki jih bo pokazal sedanji objekt.

Na področju zdrastva vključuje program dograditev Zdravstvenega doma v Velenju, skupnost komun pa naj bi prispevala sredstva tudi za ureditev Planike in sanatorija v Topolšici. Razen tega bodo izvršili nekatera manjša popravila v Domu počitka v Šaleku.

V šolstvu predvideva program nezmanjšani tempo gradenj, pri čemer bo treba dokončati šolo v Šmartnem ob Paki, zaključiti pa tudi gradnjo osemletke v Velenju. Poleg tega bodo pričeli temeljito obnavljati II. osemletko v Šoštanju. V tem okviru bodo posvetili posebno skrb tudi ureditvi otroških vrtcev, izboljšanju njihove funkcionalnosti ter zgraditvi novega otroškega vrtca v Velenju, kjer bi ustanovili socialno varstveni center.

Program zajema naposled področje prometa in predvideva v tem smislu pričetek gradnje ceste proti Topolšici, nadaljevanje regulacije Pake in gradnjo ceste Velenje—Šoštanj. Ker je zlasti pamanjkljiva preskrba z bencinom, bodo sporazumno s Petrolom pristopili h gradnji bencinske črpalke v Velenju.

Kakor tu, bodo vložili precejšnja sredstva tudi v obnovo Jezera kot pomembnega turističnega objekta in v ureditev kopališča kot njegovega neločljivega dela.

Investicijski program gradenj predvideva pričetek gradnje vodovoda za Šaleško dolino, na kulkutrnoprosvetnem področju pa pomoč pri postavitvi relejne televizijske postaje na Uršlji gori in gradnjo kinodvorane v Velenju.

Skupne investicijske potrebe bi znašale preko 60 0milijonov dinarjev, od tega bi bili družbeni skladi, formirani v občini, okrog 300 milijonov din. Iz tega sledi, da bi morale gospodarske organizacije sodelovati s sredstvi v višini 300 milijonov dinarjev, kar bi bilo okrog 50 odstotkov predvidenih skladov skupne porabe gospodarskih organizacij.

V tem programu pa seveda niso zajeti vsi objekti, ki naj bi jih v prihodnjem letu pričeli graditi oziroma jih zgradili v šoštanjski občini. Zato sta oba zbora razpravljala o enotnem načrtu in prioriteti gradenj.

9 mesecev 1347 zadev

Delo občinskega sodnika za prekrške je zelo odgovorno. Poznati mora predpise iz raznih področij, ker brez poznavanja predpisov o svoji pristojnosti ne more pravilno presojati v posameznih zadevah in tudi ne uspešno delati. Vestno delo sodnika za prekrške se pozitivno odraža pri državljanih, kajti naloga sodnika za prekrške ni v tem, da šablonsko izreka kazni, ampak je njegova dolžnost, da državljana pouči, kakšne škodljive posledice ima prekršek zanj in za vso družbo, in nastopa v tem pogledu kot vzgojitelj. Od njega se zahteva vedno večja razgledanost, razsodnost in predvsem tudi objektivnost.

Pristojnost sodnika za prekrške raste iz leta v leto. Pred leti je bil sodnik za prekrške pristojen za primere, za katere je bila predvidena najvišja kazen do 20.000 din, danes pa celo za prekrške, kjer je kazen do 100.000 dinarjev ali zapor do 30 dni. Poraslo pa je tudi število zadev, ki jih je dobil v svojo pristojnost. Tudi ljudski odbor sprejema lokalne predpise in odloke, ki predvidevajo zoper kršilce sankcije. Večja pa je tudi aktivnost in pristojnost (pa tudi kadrovska zasedba) inšpekcijskih služb ter drugih organov ljudskega odbora. Zato je razumljivo poraslo število zadev, ki jih obravnava občinski sodnik za prekrške.

V devetih mesecih letošnjega leta je sodnik za prekrške žalske občine rešil 1347 zadev. Od tega je izrekel kazen v 1214 primerih, v 28 primerih je predlog za kaznovanje zavrnil, v 90 primerih je postopek ustavil, 15 zadev pa je odstopil drugim organom v rešitev. Od predlogov za kaznovanje je večina prispela od postaj Ljudske milice (921), občinski organi ter inšpekcijske službe so jih podali 369, ostale pa okrajni in drugi organi. V sklad za socialne ustanove je bilo vplačanih 1,090.000 din denarnih kazni, v sklad za ceste pa 1 milijon 143.000 din kazni.

Letos so zlasti porasli prekrški zoper predpise o prijavljanju bivališča, prekrški predpisov o osebnih izkaznicah, o javnem cestnem prometu, o voznikih motornih vozil, o varstvu javnih cest, o zdravstvenem nadzorstvu nad živili in kršitve predpisov ljudskega odbora. Sorazmerno največ je prekrškov cestno prometnih predpisov, zoper katere se je kaznovalna politika precej postrila. Tako je bil zoper vinjene voznike motornih vozil, ki so storili težje prekrške, poleg denarne kazni v nekaterih primerih izrečen tudi varstveni ukrep začasnega odvzema vozniškega dovoljenja za dobo 1 do 3 mesecev. Nekoliko večje je število kršiteljev javnega reda in miru, število mladoletnih kršiteljev zakonov je tudi nekoliko večji.

Zapažanja sodnika za prekrške in nekatere pojave pa bi bilo potrebno v vzgojnem pogledu zelo koristno obravnavati v raznih družbenih organizacijah: v aktivih LMS, združenju šoferjev, organih družbenega upravljanja, SZDL itd. Tako bi bil boj zoper kršitelje predpisov bolj množičen in bolj uspešen v preventivnem pogledu.

J. G.

POMARANČE SO TU

Izkoristimo njih prirodno vrednost, ne bo nam žal. Posebno kadar bomo imeli v hiši gosta, mu bomo lahko ponudile domači liker, za katerega smo potrebovale le:

pomarančne olupke, 1 kg sladkorja in 11 slivovke ali žganja.

1 kg sladkorja polijemo s pol litra vode in pustimo zavreti. Ohlajeno skuhamo, raztopino zmešamo z žganjem (ali slivovko) in vse skupaj vlijemo v kozarec s širokim vratom, kamor smo prej dali drobno zrezane pomarančne olupke. Kozarec zavežemo in pustimo stati 10 dni, nakar precedimo, nalijemo v steklenice, zamašimo in hranimo v hladnem prostoru — vsaj kakšnih 10 dni.

Pri tem ne smemo pozabiti, da je pomarančam treba olupiti le vrhnjo rumeno kožico.

PEREČA RAZMERJA

Pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Celju je posebna služba za usmerjanje mladine v poklice, ki je v mesecu aprilu letos izvršil anketo o izbiri poklica med mladino na osnovnih šolah. Od 1221 anketiranih je imelo zagotovljeno učno mesto 145. Učna mesta je iskalo 280, za zaposlitev v industriji se je izreklo 109, v kmetijstvu 122, neodločenih 17, za nadaljnje šolanje pa 547.

Te številke govore, da bi natančnejši pregled o potrebah po kadrih v različnih službah in poklicih ob sodelovanju poklicne svetovalnice mladini in staršem olajšal izbiro poklica in vrsto nadaljnjega šolanja. Razvojni programi gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov s perspektivnim gledanjem na potrebo delovnih mest bodo rešitev te naloge izdatno pospešili. -nik

Silva Radčenko:

Marje

Iz školjkinega
smeha
je rasla tvoja
bolečina,
in rojstvo vetra
na večer
je bila tvoja
prva smrt.
Ciprese so pokleknile
k tvojim nogam
in ti sklenile
dlani
z bledim
žafranom
mesečeve ljubezni.

Administracija v čakalnici

Pretekli petek dopoldne se je na kirurškem oddelku celjske bolnišnice pripetil primer, ob katerem nikakor ne moremo kritizirati niti zdravstvenega osebja niti ustanove, pač pa samo opozoriti nanj, z edinim namenom, da bi pripomogli k morebitni spremembi ustaljenega administrativnega sistema pri sprejemanju otrok v ordinacijo.

Tega dne je bila čakalnica, kakor po navadi, polna. Polna je bila ljudi in zatohlega zraka, značilnega malone za vse naše čakalnice, ki bolehajo na slabi ventilaciji. Toda to navsezadnje ni stvar zdravstvenih ustanov, marveč v prvi vrsti stvar pomanjkljivih projektov, pa tudi stvar ljudi, ki sem zahajajo. Tako se je med mnozico čakajočih znašlo tudi dvoje otrok (kar je prav gotovo vsakdanji pojav), od katerih je bil prvi star kakih štirinajst mesecev in drugi kakih pet let. Medtem ko je šlo v prvem primeru zgolj za pregled prsta, je bil drugi primer po vsej verjetnosti težji — otroku je bilo namreč slabo in ga je morala mati od časa do časa peljati iz čakalnice. Toda konec koncev niso bistvene okoliščine, zaradi katerih je bilo treba oba otroka pripeljati sem, bistveno je predvsem to, da je za njiju velja enakopraven princip tiste administrativne zakonitosti, ki pravi — kdor prej pride, prej melje, prednost ima samo tisti, ki je na vrsti. (O izrednih primerih seveda ne govorimo.)

Tak sistem poslovanja je sicer docela razumljiv, popolnoma upravičen in edino možen, saj bi vsakršen drugačen sistem pomenil navadno anarhijo, vendar se zdi, da ga kljub temu le ne moremo, niti ne moramo izvajati tako dosledno, togo, da ne rečem, birokratsko, kakor kakšne zelo stroge predpise, zlasti ne v takih primerih, ko dejansko nimamo opraviti z misečimi ljudmi, ki bi jim lahko dopovedali, da so sicer otroci, da pa jim ta njihov položaj vendarle ne dopušča nikakršne izjemnosti. Vsekakor ni mogoče ničesar posploševati in na podlagi enega samega primera zaključevati, da bi bila to morda splošna praksa. Toda ker je že bilo slišati pripombo, da »povzroča prihajanje v ordinacijo preko vrste zmešnjavo s kartotekami«, kar je brez dvoma res in tembolj res, kolikor več ljudi bi se posluževalo te poti, je treba dodati, da v tem ni zadosten razlog, s katerim bi lahko utemeljili tak primer, saj bi se bilo mogoče takšni »zmešnjavi« zelo preprosto izogniti. Kar zadeva zdravnika, s tem v zvezi kirurga, mu je pač verjetno popolnoma vseeno, kakšni pacienti si sledijo, ker si namreč vselej sledijo tisti, ki so v čakalnici in vselej podvržen golemu naključju.

Po vsem tem bi morda kazalo odpraviti tudi neke morebitne administrativne odnose do otrok in dosledneje uveljaviti (pač v okviru možnosti, ki jo dopušča teža posameznih primerov) tisti odnos, ki izraža več razumevanja in ki je v veljavi ponekod drugod.

D. Hribar

Petdeset let zakona

Pred dnevi sta praznovala Jože in Karolina Vrunč iz Celja petdesetletnico zakona. Petdeset let skupnega življenja je vsekakor pomemben življenjski jubilej. Zlatoporočenca lahko postavimo za primer medsebojnega razumevanja, globokega čuta dolžnosti do družine in družbe. V njunem zakonu se jima je rodilo devet otrok, ki sta jih lepo vzgojila in pripeljala do samostojnega življenja. Umrla je samo najstarejša hči, medtem ko so bili ostali otroci na jubilejni dan navzoči ob svojih vzornih starših. Pa ne samo oni. Zlatoporočenca imata devet vnukov in osem vnukinj. Oba sta še vedno pri dobrem zdravju, da bi jima ne mogli prisoditi njunih let.

Pa ne da bi jima bilo v življenju mehko postlano? To najmanj. Oče Vrunč je bil 35 let delavec v Cinkarni in to na najtežjem delovnem mestu pri pečeh, poprej pa že tri leta pri težkem delu v mestnem mlinu. Kaj naj rečemo o mami? Dovolj je, če se spomnimo na njuno številno družino.

Zlatoporočencema v imenu naših bralcev iskreno čestitamo!

Uspešno sodelovanje v Žalcu

Občinski odbor Rdečega križa v Žalcu je letos s pomočjo krajevnih organizacij RK in pionirskih odredov izvedel akcijo zbiranja sadja.

Tako so osnovne šole Andraž, Št. Ilj pri Velenju, Ponikva pri Žalcu, Velika Pirešica, Gotovlje in Griže s pomočjo pioniriev zbrale in odposlale okrog 1000 kg jabolk. Jabolka so lepo zapakirali v mlečne sode, jih opremili s spremnimi pismi in poslali pionirjem osnovne šole Vodice pri Šibeniku v LR Hrvatski, ki šteje okrog 800 učencev.

Nemalo pa so se začudili, ko so te dni prejeli od pionirjev te šole izdatno pošiljko smokev in mandljev. Južno sadje bo Občinski odbor RK v Žalcu razdelil navedenim šolam, tako kot so prispevale jabolka. Redko sadje bo pionirskim odredom še posebno dobrodošlo za darilo ob Novoletni jelki. Hkrati s pošiljko so nekateri pionirski odredi že prejeli tudi pozdrave in pisma pionirjev tamkajšnje šole. J.G.

RAZUMEVANJE DO VSEH

ki filma ne morejo razumeti

Nebo se je oranžasto modro prepletalo z oblaki, sence ljudi so prehajale ena v drugo, vrsta kostanjev je umirajoče šepetala v prihajajočo noč. Neznano čustvo je tiho in skoraj čisto tuje delalo hitre korake za sencami. Drevored se je polagoma izpraznil, lahno pošumevanje vetra mi je kdaj pa kdaj zaneslo pramen las na obbraz. Nehote sem si jih pobliže ogledala. Nekaj dremotno lenega, nekaj čudno poznanega sem videla na njih. Ozrla sem se in ko sem zagledala pod vitkimi gležnji mostu valovanje razburjene reke, sem se spomnila, da sem jih nekje že videla. Toda ne svetle, presvetle za žalost, ki bi jih upepelila, kot je rekel nekdo, videla sem jih temne, čisto neprodirno temne, take, kot je viharna noč brez zvezd.

Bilo je vroče poletno popoldne in večer je s ploho olajšal temne izbruhe poletne vročine. Luči v dvorani so ugasnile, reklame so težo filmskega sveta. Toda želeti si nekaj, je vedno lepo. Kadar se skrile za imeni glavnih junakov in na platnu je za hip poblisnilo japonsko ime. In potem whisky, ameriški padalci in nekje daleč za eksplozijami bomb ob vročih nogah kaktusov človek, ki ljubi rože, otožnost in mladost Japonke Sabini, dekleta z večno žalostnim večerom v očeh, z jokom vojnih sirot in stokom umrlega vojaka. Nenadoma se v dvorani prižgo luči in nadvse »frajerski« mladenič z umazanim žvečilnim gumijem med zobmi se z zategnjeno spodnjo ustnico obrne k ne vem komu: »Ti, takale punčka, kaj? Ja, vojna, vojna. Ta ti prinese vse. Whisky, punčke in slavo.« In ko gredo ljudje proti izhodu, v množici le zagledam nekoga, ki ga rotim z očmi, naj ne misli tako kot junaški »žvečilni gumi«. V odgovor se v modrih očeh za hipec ustavijo svetli kristalčki in se čez trenutek zatrkljajo po licu. Potem se dvorana izprazni in sprejme me hudomušno lice reklam, sprejme me množica izzivajočih pogledov in tisti nekdo s kristalčki v očeh me prime za roko: »Oprosti jim Vsi niso enaki. Film je za vse najlepše razvedrilo. Film je nebo, na katerega zvezde gledaš z občudovanjem, do njih pa ne sežeš nikoli. In roke mladih fantov in deklet so prešibke, da bi nosile z razumevanjem čast in slavo filmskih ateljejev, njihove roke so premajhne, da bi zajele vso težo filmskega sveta. Toda želeti si nekaj, je vedno lepo. Kadar ti mladost poje v koraku, kadar ti mladost prinese želje, se ji ne ustavljaj. In tako mladost vidiš v filmu. Neugnana je in skoraj pretirano moderna, je pa podoba vzhajajočemu soncu, ki zaide zgodaj, prezgodaj, da ne bi takrat, ko vzhaja, podalo rok lepoti in sreči. Zato jim oprosti. Film pojmujejo kot nekaj, kar je napisano, pa tistega ne znajo prebrati. Glej, mesec je pravkar vzšel. Ali veš, kakšna je njegova druga stran? Vidiš, tudi oni filma ne morejo, nočejo poznati z druge strani.'

Vse, kar sem slišala, mi je ostalo v spominu. Nisem bila pijana, toda mislila sem, da se mi je zmešalo, ko sem prišla domov. Ko sem zaspala, pa se mi je sanjalo o kaktusih in ameriških padalcih in ravno, ko so me posadili za mizo in me silili z whiskyjem, sem se zbudila. Pa tudi tisti dan je prešel, le Sabini je ostala. Večkrat pomislim nanjo, na neznanca s kristalčki v očeh in na večer, ko mi je sredi veselih reklamnih napisov nasul z otroškimi rokami v srce razumevanje do vseh, ki filma ne morejo razumeti.

S. R.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Gozdnem gospodarstvu Celje razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. knjigovodja v obratovnem knjigovodstvu

2. več verziranih lesnih manipulantov

Pogoj: ustrezna strokovna izobrazba s prakso.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ali po dogovoru.
Ponudbe pošljite najkasneje do 25. 12. 1961 na naslov:
Gozdno gospodarstvo Celje, Ljubljanska cesta 13.

GODBA - PLES - NOVOLETNI TELEVIZIJSKI PROGRAM
DOMAČE KOLINE

Veselo boste silvestrovali v dvorani gostinskega podjetja »GABERJE« CELJE Mariborska cesta 79

Rezervacije sprejemamo do 27. 12. 1961 v pisarni podjetja

Vabi kolektiv!

Splošno gradbeno podjetje »Gradnja« Žalec

RAZPISUJE

javno dražbo za razprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

3 motorna kolesa
1 moped - colibri
7 koles

Dražba bo dne 25. 12. 1961 ob 9 pri Upravi podjetja. Prednost ima socialistični sektor.
Svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem želimo v letu 1962 mnogo delovnih uspehov.

RAZPIS

Trgovsko podjetje »TOBAK« Celje sprejme v honorarno zaposlitev po 4 ure dnevno v dopoldanskem času

1. referenta galanterije
2. finančnega knjigovodjo

Pogoj pod 1: poznanje galanterijskega blaga in vodenje kartoteke, pod 2: praksa v finančnem knjigovodstvu.
Osebni dohodki po dogovoru. Nastop službe takoj ali po sporazumu. Ponudbe poslati do 5. januarja 1962.

IZ ŽIVLJENJA NA VASI

Boljša kmetijska politika

naloga vseh članov Socialistične zveze

Pred dnevi se je v Žalcu sestal občinski odbor Socialistične zveze. Na seji, ki sta se je udeležila tudi sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov Franc Simonič in predsednik okrajnega odbora Socialistične zveze Franc Lubej so razpravljali o kmetijstvu in nalogah Socialistične zveze pri hitrejšem razvoju in napredku naše vasi. Ker pa postaja to vprašanje vse bolj aktualno, so se odločili, da bodo v kratkem pripravili široke razprave o nadaljnji politiki v kmetijstvu tudi po vseh krajevnih organizacijah Socialistične zveze žalske občine. Povzemamo nekaj misli s plenuma:

Hiter razvoj proizvajalnih sil v industriji je omogočal zaposlenim v tej panogi prav tako hiter dvig življenjskega standarda. Na vasi pa so se proizvajalne sile počasneje razvijale in prišel je čas, ko drobnolastniška proizvodnja res nima nobene perspektive več. Boljšo in cenejšo proizvodnjo, več tržnih viškov, hitrejše izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev kmetijskih proizvajalcev pa bo mogoče doseči le z industrijskim načinom proizvodnje v kmetijstvu. Ta cilj pa naj bo naloga vseh članov Socialistične zveze in ne le tistih, ki delajo v kmetijstvu.

V žalski občini so v letošnjem letu zabeležili precejšnje povečanje površin v socialističnem sektorju — približno 537 hektarjev. Če povemo še to, da se je s tem odstotek površin v socialističnem sektorju povečal od devet na trinajst odstotkov, razumemo, da o tem uspehu v Žalcu s ponosom govorijo. Perspektivni plan občine predvideva, da naj bi bilo do leta 1965 v družbenem sektorju 29 odstotkov vseh površin. To pa je tako velika naloga, da bi bilo — kljub letošnjim uspehom — nesmiselno pričakovati, da bi jo ob sedanjih pogojih v polni meri izpolnili. Priliv zemlje v socialistični sektor bi lahko pospešili predvsem z večjim nadzorom pri izvajanju zakona o minimalnih agrotehničnih ukrepih, s pravilno davčno politiko, z doslednim izvajanjem predpisov o tuji delovni sili in ne nazadnje tudi z reševanjem vprašanja polproletarcev in njihove zemlje. Zlasti slednje je v žalski občini še dokaj velik problem. Še vedno je v komuni skoraj dva tisoč hektarov zemlje, ki je last družin, katerih družinski člani so zaposleni v industriji in drugod. Njihova zemlja ni polno izkoriščena, pa tudi delovna storilnost takih ljudi v gospodarski organizaciji ne more biti taka kot bi bila, če bi se z zaključkom dela v podjetju tudi v resnici zaključil njihov delovni dan.

Podobno je tudi z doslednejšim izvajanjem predpisov o tuji delovni sili in načelu, naj ima kmet toliko zemlje, kolikor je lahko obdela s svojimi družinskimi člani. V žalski občini ostane vsako leto precej obiralcev hmelja. Le-ti se zaposlijo v tovarnah in ustanovah, stanujejo pa pri nekdanjih sezonskih delodajalcih — proizvajalcih hmelja. Marsikdaj pri njih v popoldanskem času delajo za stanovanje in hrano in prav zato dela na delovnem mestu ne opravljajo tako kot bi ga lahko. Če bi delovni kolektivi gospodarskih organizacij pravilneje kot so sprejemali novo delovno silo in če bi z delavci, ki pa so hkrati tudi lastniki večjih ali manjših površin zemlje pričeli smotrneje reševati to vprašanje, bi lahko socialistični sektor zemlje v kmetijstvu že v kratkem povečali.

Osnova za uvajanje sodobnih proizvodnih procesov v kmetijstvo so le velike in strnjene površine zemlje. Kmetijska gospodarstva, kakršna pa so pri nas sedaj, delajo še vedno na veleposestniški način, in njihove površine so premajhne in prerazdrobljene, da bi bilo smotrno uvajati specializirano proizvodnjo. Zato pri združitvi kmetijskih gospodarstev v agrokombinat ne gre samo za združevanje zemlje, temveč predvsem za kvalitetnejši način proizvodnje.

O teh in še številnih drugih vprašanjih — med njimi predvsem o kooperaciji — bodo zdaj začeli razpravljati v krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Ob pomoči vseh članov Socialistične zveze, pa tudi drugih družbenih činiteljev, kmetijstvo čez čas morda le ne bo več tako pereče kot je doslej.

Srečno vožnjo!

Ko sem zadnjič v Kozjem srečal avtobusnega šoferja Ivana Aubrechta, ki že preko trideset let vozi avtobus, je z druge strani pripeljal svoj avtobus njegov poklicni tovariš Vlado Sotošek, ki tudi ni od muh. Njega je težko zgrešiti: mož je orjak in tehta okrog 126 kg, kar pomeni, da je verjetno najtežji celjski šofer. Pa ne samo to. Tudi on že dolgo vrsto let sedi za krmilom. S svojim zelenkastim avtobusom pleše preko kozjanskih klancev že celih 22 let, kar ni malo. Pravi, da je doslej njegov valček bil skoraj brez spodrsljajev. Potniki ga imajo radi, ker je velikan dobrodušen in prijazen. Poglejte, mladenič ob njem je normalno raščen, prej večji kot manjši od povprečja! Prijazno se pomenkujeta o voznem redu, toda fant je stopil celo rahlo na prste.

»Gre in mislim, da pojde tudi vnaprej!« se je široko nasmejal. upapm, da ne bom še kmalu spregel in bom še avtobusu dolgo kos! Kozjansko pa imam rad, saj sem ob Veterniku zrasel.« In ozrl se je proti strmi kopi, porasli z bukovjem, ki se je poznojesensko temnilo. In zazdelo se mi je, da je nekaj podobnega med njima: goratost! Močan mož je in odporen. Povedali so mi, kako si je slekel suknjič, podvihal srajco sredi zime, ko so se drugi potniki zavijali v plašče, in veselo vodil avtobus po Kozjanskih ovinkih in klancih. Srečno vožnjo, tovariš Lado!

s.

Kombinat v Šentjurju

Pred dnevi je Občinski ljudski odbor v Šentjurju sklenil, da na območju šentjurske občine ustanovijo velik kmetijski kombinat. Le-ta bo zajel vsa kmetijska gospodarstva v občini, priključili pa mu bodo tudi kmetijsko zadrugo. Kombinat v Šentjurju se bo ukvarjal v glavnem z živinorejo, sadjarstvom in jagodičevjem. Živinoreja bo glavna smer proizvodnje in poljedelstvo bodo razvili le v toliko, da bo živinorejo pravilno dopolnjevala. Za začetek bo imel kombinat okoli tisoč hektarov površin, program razvoja pa predvideva še precejšnje povečanje.

Izpolnitev obsežnih načrtov bo veljala precej denarja. V Šentjurju menijo, da bi morali dobiti kredita za okrog 850 milijonov dinarjev. Predvidevajo, da bodo s temi sredstvi zgradili veliko farmo za gojenje bekonov, gojili ribez na 158 hektarih zemlje, mislijo pa tudi na 50 hektarov velik plantažni sadovnjak, ki naj bi bil na območju Ponikve. Načrt predviđeva, da bi v Šentjurju zgradili tudi večjo klavnico s hladilnico. Ta točka načrta je nedvomno najbolj zanimiva, zakaj tudi v načrtih za kombinat, ki naj bi združeval zemljo celjske in žalske občine, govorijo o novi klavnici. Bomo v celjskem okraju torej imeli dve ali samo eno?

Smoter

je tovarištvo

Starejši ljudje radi mislijo, da se hoče mladina predvsem zabavati in da ji je glavni namen TO doseči. Toda nepristranski opazovalec bo opazil, da goji petnajstletnik globoko v svoji notranjosti druge, vsega spoštovanja vredne želje. Prvi in nemara tudi najpogostnejši vzrok njegovih težav je želja, da bi bil ljubljen, spoštovan in v svojem okolju upoštevan.

Kaj lahko stori pameten in potrpežljiv odrasel človek, da bi pomagal takim mladostnikom, ki bi se iz bioloških vzrokov radi iznebili vajeti?

Na pol še otroci, na pol že odrasli — stoje na pragu življenja, polni vizij in hrepenenja, da bi se uveljavili.

Ali je mogoče najti metodo, s katero bi se znašli z mladimi na isti ravni in uporabili posebnosti njihove starostne stopnje v prid našim medsebojnim odnosom?

Smoter je tovarištvo, pravi pisatelj Barrie. Mladini kliče, naj to tovarištvo pogumno zahteva. Ali pa so jim ga starši in vzgojitelji zmožni dati? In kako naj to dosežejo?

Nemara vodi do smotra zmožnost, da se vživimo v mladostnikove misli in čustva. To je temelj za razumevanje sočloveka; druga značilnost je globoko spoštovanje človekove osebnosti, ne glede na starost in položaj — tretja značilnost pa trdna vera v socialno vrednost naše kulture in tradicije.

Klubsko življenje

v Zrečah

S pomočjo Ljudske tehnike so v Zrečah dobili klubsko sobo že pred približno letom dni. Soba je res zelo lepo urejena. V njej je televizijski sprejemnik in radio, mize za šah in tudi knjižnica, ki pa je odprta samo v četrtek.

Posvetovanje o tem, kakšno naj bi bilo klubsko življenje, je bilo že lani.

Doslej pa so od predlogov uresničili le to, da lahko Zrečani skoraj vsak dan gledajo televizijske prenose.

Iz tega vidimo, da klubsko življenje v Zrečah ne gre tako kot bi moralo. Res je težko začeti. Toda lahko bi vendar poskusili.

Tudi v Resniku in na Skomarju so si uredili v šoli prostor, kjer imajo televizijski sprejemnik, ki so si ga sami ali pa z drugo pomočjo kupili. V teh dveh vaseh, ki sta visoko na Pohorju je zanimanje še večje. Vsak večer se kmetje in otroci zberejo ob televizijskem sprejemniku, malo pokramljajo in gledajo televizijski spored. Skomarjani in Resničani so zelo ponosni na televizijo. Dobro bi bilo, če bi pritegnili oba učitelja, da bi se seznanila s klubskim žvljenjem in ga prenesla v svoje vasi. Čez teden bi tudi tu lahko ljudje gledali svoj »revizor«, kakor nekateri imenujejo televizijski sprejemnik.

Seveda pa je treba najti nekoga, ki bo začel. Upam, da ga bodo kmalu našli.

K. Z.

O srečnih prebivalcih

KI NE SLIŠIJO IN NE VIDIJO...

Ta zgodba ni iz zakotne hribovske vasice, kjer snežni zameti in volkovi plašijo ljudi, da bi šli zvečer zdoma. Ne, to je zgodba iz lepega, prijetnega naselja z asfaltnimi cestami.

To naselje leži sredi bogatih, ravnih in širnih nasadov zelenega savinjskega zlata skozenj vodi široka prometna tranzitna cesta, ki ga deli v dve polovici. V njem biva tisoč šest sto krepkih in živahnih prebivalcev. Naselje leži blizu Celja, nedaleč ob njem bistra Savinja, ki poleti osvežuje te srečne prebivalce. Celo ponarodela pesem popje o tem lepem naselju in savinjskim fantom bi marsikdaj zmanjkalo prijetnih viž, če ne bi bilo nje in njenega lepega refrena o dekletu in praproti.

To lepo, bogato zeleno polje obdajajo prijetni griči, ki se na zapadni strani objemajo s slovitimi partizanskimi Dobrovljami.

Da, to polje, to lepo ravno polje in ta lepa pesem se marsikdaj prav nič ne skladata z ljudmi, ki včasih nočejo videti in slišati o tem, kako bi še povečali vrednost lepotam svojega naselja.

V najmanjši slovenski vasici menda ni tako trdovratnih »gluščev in slepcev«!

Pred dnevi se je društvo, ki naj bi varovalo in večalo lepote tega naselja odločilo, da pomladi zasedbo upravnega odbora tega društva in je priredilo občni zbor. Nemalo je bilo plakatov na vseh reklamnih deskah, v trgovinah, na občini in v banki. Celo kinoreklama jih je vabila in bilo bi dobro sramežljivo zamolčati, da so preko 450 vabil poslali s pošto.

Prireditelji so pričakovali »naval«. Petintrideset odraslih in petnajst šoloobveznih mladincev je bil rezultat velike reklame.

Da, to ni bilo v hribovski vasici, to ni bilo v zasneženih gorah, to je bilo v lepem naselju, sredi ravnega polja, bilo je tam, kjer srečni prebivalci nočejo slišati niti videti kaj se okoli njih dogaja.

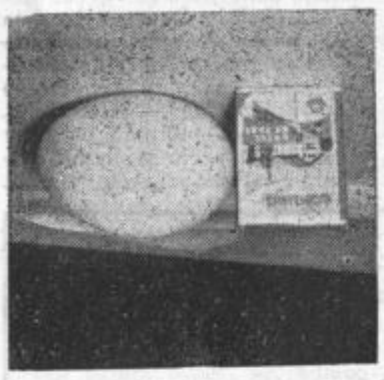

Poštena kokoš

Kokoš, ki je znesla to jajce, ki ga vidimo na sliki, je prav gotovo imela dobre in poštene misli. Glas gospodinj, ki ugotavljajo, da so ti »sadeži« predragi, je prišel do nje. V dokaz, da je pa žival mnogokrat bolj poštena kot človek, je kokoška »Čopka« položila v gnezdo to nenavadno jajce, ki velja za dvoje jajc z navadno obliko, ki pa kljub temu imajo ceno 35 dinarjev!

Da-ca

Silvestrovanje za knjižnico

V Bistrici ob Sotli so letos vneto pripravljajo na silvestrovanje. To je pri njih že tradicija. Presenetljivo pa je letos to, da nameravajo čisti dobiček dati knjižnici, ki v kraju dobro deluje. Nedvomno bodo s prispevkom, ki vsekakor ne bo majhen, okrepili svojo knjižnico, ki ima okrog tisoč knjig. Lepo pa je tudi to, da bo njihova knjižnica delovala v okviru osrednje občinske knjižnice. Silvestrovali bodo v svojem lepem zadružnem domu.

Monopol nad prostori

Zgodilo se je v Lučah, pa mi kdo verjame ali ne. Mladina se je zbrala v dvorani, da bi se pogovorila o svojem bodočem delu. Že od nekdaj se borijo za prostor in njihova aktivnost je marsikdaj odvisna od te »stanovanjske« stiske. »Pa se bomo vendarle lahko enkrat v redu pomenili«, so dejali in posedli po stolih. Pa je prišel od nekod vplivni, mladi mož in vrgel mlade ljudi na cesto. »Da niso zaželeni«, je dejal in fantje in dekleta so bili spet tam kot pred dnevi. Presenečeni so obstali na ulici in premišljevali o odločnih besedah odločnega moža, ki je bil še sam pred kratkim predsednik Ljudske mladine. Pa so se ujezili in ta dogodek opisali na redni letni konferenci Ludske mladine mozirske občine.

Tam pa smo zvedeli, da takole »metanje na cesto« ni dogodek ki bi se pripetil samo v Lučah. Tudi v Celju, Laškem in ponekod drugod jih je nekaj. Tu gre predvsem za prostore, ki jih upravljajo nekatera prosvetna, gasilska in druga društva. Dvorane so polne le enkrat, dvakrat na teden, pa jih vendarle tako ljubosumno varujejo, kot da bi se v njih vsak dan dogajali pomembni dogodki. Socialistična zveza, organizacije pa marsikdaj nimajo prostora niti za redne sestanke, kaj šele za predavanja in prireditve. Kaj bi res ne moglo biti tudi tu malo več sodelovanja?

Ugoden čas *za izobraževanje na vasi*

Pozimi, čeprav je dostikrat neprijetno mrzlo in ostro brije krivec okrog oglov, je najbolj ugoden čas za izobraževanje na vasi. Takrat se zganejo v vseh organizacijah in društvih, kjer hočejo delati. Tudi organizacije RK na Šmarskem so ponekod pričele s tečaji za vaško mladino. Pravkar sta stekla tečaja na Vinskem vrhu pri Slivnici in Šentvidu pri Grobelnem, v kratkem pa pričnejo tudi v Lesičnem in Šmarju pri Jelšah. Za tečaje se zanimajo tudi v nekaterih drugih šmarskih krajih, toda vprašanje sredstev vsepovsod ne morejo ugodno razvozljati.

Pred dnevi je občinski odbor RK obravnaval na svoji seji tudi to. Kolikor bodo mogli, bodo vsekakor pomagali povsod. V preteklem mesecu so pokrenili protialkoholno akcijo. S posebno vnemo so priporočali uporabo sokovnikov, ki so jih posredovali na teren. Sadni sokovi naj zamenjajo neprimerno šmarnico. Uspeh bi bil že v tem, če bi starši sokove nudili vsaj otrokom, namesto da jih nekateri celo v ranem otroštvu že zastrupljajo z alkoholom.

Ponekod so kmečki ljudje kljub velikemu napredku še zelo nepoučeni. To je opaziti tudi pri delu šolskih mlečnih kuhinj. Tudi na Virštanju, kjer so v zadnjem desetletju izrazito napredovali, so nekateri starši izjavili, da otrok letos, ko je toliko sadja, v šoli ne potrebuje malice. Jabolko ali kos kruha s polnomastnim mlekom, to ni vseeno! S krepko malico povečujemo otrokovo učno zmogljivost, tega ne bi smeli pozabljati. V šolah bi radi izboljševali malice, s tem da bi nakupili še marmelado, kakao ali podobno, toda zato je prav, da starši prispevajo mesečno vsaj skromen znesek do 200 din. Pa je nekaterim to tako težko! Plačati liter vina v gostilni, kar je dražje, a manj potrebno, pa marsikateremu od tistih ni težko. Narobe delajo tisti, ki ne privoščijo lastnemu otroku, da bi v šoli dobro in okusno malical, a takih je na Šmarskem še precej.

Na občnih zborih osnovnih organizacij RK, ki bodo potekali do 15. januarja, se bodo pogovorili tudi o tem. Prav pa bi bilo, da bi se za problematiko poleg RK še bolj pozanimale tudi organizacije SZDL, ki danes predstavljajo najmočnejšo javno tribuno občanov. Le s skupnim delom bomo hitreje odstranjevali ovire, ki so težavna dediščina nekdanje zaostalosti na Šmarskem.

s.

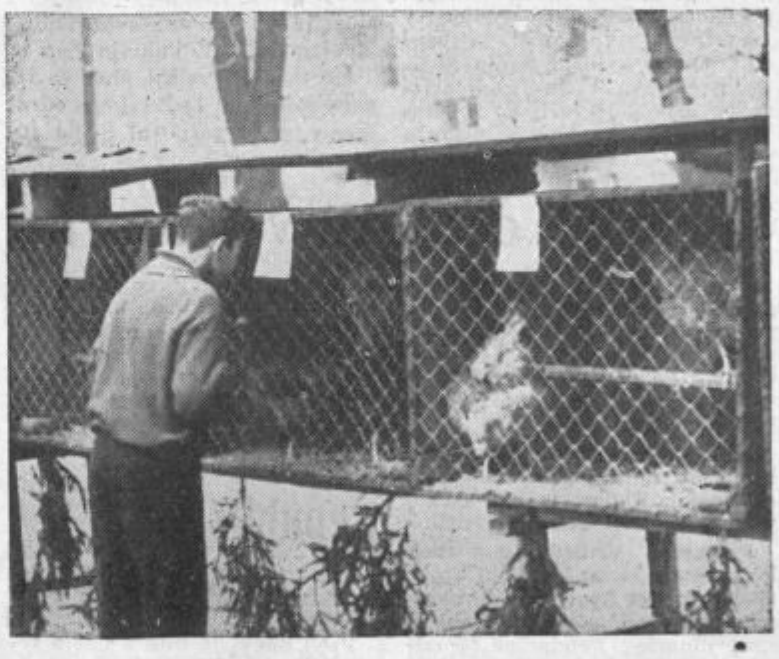

Za ljubitelje živali

Kot vsako jesen, tako nam je tudi letos Društvo rejcev malih domačih živali pripravilo zanimivo razstavo. Le-ta je bila v preteklem mesecu na vrtu Uniona, odkoder se je to pot izjemoma slišalo petje petelinov, ki je privabljalo starejše in mlajše ljubitelje živali. Posebno slednji so bili te razstave veseli, saj so imeli priložnost videti več vrst perutnine in zajcev. Zato so priložnost izkoristili ter si razstavljene živali niso ogledali le z očmi, temveč tudi z nežnim dotikom rok.

Celjski okraj v revolucionarni borbi in socialistični izgradnji

(Potujoča razstava)

Celjski muzej je začel kmalu po osvoboditvi zbirati gradivo iz NOB. Že za 10-letnico OF je bilo možno postaviti Oddelek NOB v Celju, kar je bilo tedaj pionirsko edlo med vsemi slovenskimi muzeji. Na žalost so bili takoj v zaečtku razstavni prostori omejeni, saj je bila na voljo le ena večja dvorana, ki se danes služi zasilno svojemu namenu. Gradivo se je kopičilo in kar je zlasti važno, paralelno se je le-to rasikvolo in publiciralo. Mirno lahko trdimo, da ni važnejšega razdobja in dogodka, ki bi ne bil dokumentarno izprična, izsledki pa so publicirani bodisi v lokalnem časopisju, bodisi v zbornikih ali strokovnih in samostojnih publikacijah. Tako nas je zatekla 20. obletnica osvoboditve.

Delo NOB odelka je tekom let pridobilo poglobljen pomen tako po vsebini in bsežni dokumentacji, gradivo pa se je razrastlo v veličino, ki prerašča razmeroma ozke okvirje muzejskega oddelka. Kaj čudno, če je tako bogato gradivo iz celjskega območja sprožilo idelo ustvaritve samostojnega muzeja, ki bi prostorninsko kakor tudi dostojno sprejel vase vse gradivo, da bi bilo možno pregledno razporediti za oglede širokih množic. Ta akcija je v teku, predpriprave pa se že dolgo vrše in ni izključeno, da bo v dobrem letu dobilo Celje nov muzej — muzej Narodne revolucije. Ne smemo pozabiti, da imamo poleg centralnega muzeja v Ljubljani in muzeja v lastni zgradbi v Mariboru še vrsto lepih zbirk in oddelkov v manjših krajih, ki so nas pprehiteli. Tehtnost našega bogatega gradiva pa naravnost kriči po zelo široki ekspoziciji. Mirno lahko pribijemo: v Celju rabimo le zgradbo z odgovarjajočimi razstavnimi prostori — za razvrstitev materiala in ureditev samo ne bomo v zaregi. Kot rečeno, je vse temeljito pripravljeno.

Na pobudo in vsestransko pomoč odbora za proslavo 20. obletnice ljudske revolucije v celjskem okraju, okrajnega odbora SZDL, okrajnega odbora pionirskih iger in odbora Zveze borcev je oddelek NOB pri mestnem muzeju v Celju pripravil in uredil potujočo razstavo NOB pod geslom: *»Celjski okraj v revolucionarni borbi in socialistični izgradnji«. Delo* na prpravi scenarija za razstavo in sama ureditev eksponatov je trajala nad tri mesece. Razstavljenih je bilo okoli 500 fotokopij, letakov in diagramov. Snov je zajela vse pomembne kraje in dogodke ter osebe, ki so sodelovale in imeli pomembno ter odlučujočo vlogo. Razstava sama je bila razdeljena na 3 časovne periode v pododelki, osvetljeno s slikami in diagrami na podlagi analiz. Pr vo razdobje: od oktobrske revolucije do vdora okupatorja s posebnim področjem na partijsko delo. Drugo: prikazuje razdiralno delo kulturbundovcev, vdor okupatorja in narodno-osvobodilno borbo do Löhrove kapitulacije. Tretje: prikazuje rast socialistične izgradnje, jugoslovansko ljudsko armado in polet delovnih mladinskih brigad.

Potujoča razstava je obiskala naslednje kraje: Prebold, Vransko, Mozirje, Gornji grad, Solčava, Celje, Reg. Slatina, Konjice, Dobrna, Vojnik Šoštanj, Planina, Laško, Store. V teh krajih si je ogledalo razstavo 40.467 oseb. Razstavo je spremljala vpisna knjiga, kjer je bilo vpisanih nad 300 vtisov. V celjskem okraju si je ogledal razstavo vsak 5. prebivalec Če odštejemo starčke, bolnike in otroke — pač izreden uspeh!

Predpogoj tako žive potujoče razstave je pravilen izbor, da je bil zajet vsak kraj, kjer je potekala borba ali so bile pomembnejše akcije in koder so sodelovali domačini krajev, po katerih je razstava potovala.

Že sam obisk potujoče razstave je potrdil vrednost in pomen razstave. Za celjski muzej je bilo v letošnjem letu boleče, ker vsled gradbenih del niso bile zbirke javnosti dostopne.

Ob prilike dneva armade bo potujoča razstava vključena v razstavo, ki jo bo priredil UROP v dvorani okrajnega ljudskega odbora. Nato bo razstava (muzejska) prenešena v glavno dvorano Celjskega stropa v celjskem muzeju, da si jo bo ogledala še ona mladina, kateri v 47-dnevnem razdobju razstavljanja po naših krajih ni bila dosegljiva.

A. S.

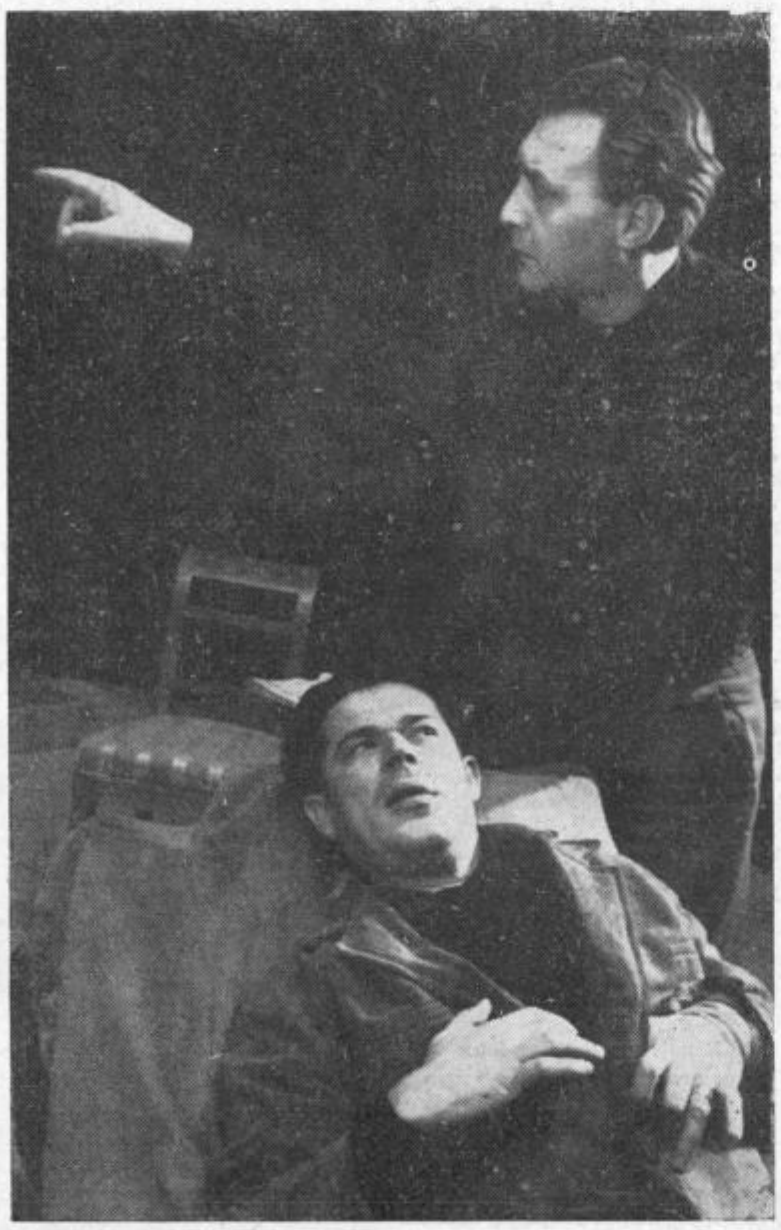

Premiera „Procesa“

V soboto zvečer je bila v celjskem gledališču šesta letošnja premiera, s katero so prvikrat v Jugoslaviji uprizorili Proces ameriškega avtorja Saula Levitta. Predstavo, ki je doživela izreden uspeh, je režijsko pripravil Branko Gombač, v glavnih vlogah so nastopili Janez Škof, Pavle Jeršin (na sliki) in Sandi Krošl poleg njih pa še Jože Pristov, Janez Eržen, Slavko Belak, Marjan Dolinar, Volodja Peer in Tone Solar. Igralski zbor so izpopolnili člani Delavskega odra; sceno pa je zasnoval Sveta Jovanović.

Težave društva v Taboru

Pred dnevi je imelo prosvetno društvo »Ivan Cankar« v Taboru svoj redni letni občni zbor. Iz poročila je bilo razvidno, da je upravni odbor uspešno premagoval težave in hkrati tudi uresničil sklepe društva.

Društvo je uprizorilo komedijo, ki jo je domače občinstvo toplo sprejelo, z njo pa je tudi gostovalo v Zgornji Savinjski dolini.

Prosvetno društvo ima tudi knjižnico z lepim številom knjig. Občinski svet Svobod in prosvetnih društev ji je sicer dodelil 50 tisoč dinarjev, vendar se bo odslej morala vzdrževati sama in navezati stike s sosednjimi knjižnicami, da bo tako lahko obogatila svojo zbirko in opravljala svoje poslanstvo.

Največje težave pa ima prosvetno društvo s klubom. S prostori razpolaga, toda spričo slabega finančnega položaja jih ne more urediti. Tako ni verjetno, da bo klub to zimo zaživel, kajti inventarja ne bo mogoče nabaviti z lastnimi sredstvi oziroma s sredstvi, ki naj bi jih morda prispeval aktiv vaške mladine.

Na občnem zboru so naposled izrazili tudi željo, da bi v svoje društvo vključili še pevski zbor in dramatski krožek osnovne šole, ki marljivo delata.

B.

Republiško posvetovanje

Pred dnevi je bilo v Celju republiško posvetovanje upravnikov dijaških domov, ki ga je sklical Zavod za napredek šolstva LRS ob sodelovanju Zavoda za prosvetno pedagoško službo v Celju. Na dnevnem redu je bil referat prof. Lojzke Gostenčnikove o domskih skupnostih v luči sodobnih pedagoških vidikov ter vprašanja samoupravljanja in vzgojnega dela. Posvetovanja se je udeležilo nekaj čez trideset upravnikov.

Silva Radčenko:

Talci

Med valovanjem
rdečih cvetov
nerazcvetelih
spominov
je stala
obsodba.
Nema,
vpijoča
do
rdečih cvetov
spomina
je rasla
in je bila vse,
življenje in
smrt talcev.

Med valovanjem
nerazcvetelih cvetov
rdečega
spomina
so stali drug za
drugim
talci vojne, časa,
brez rok in nog,
brez mater in
sinov so stali
in se skozi sivino
obljubljajočega časa
smehljali otroku.
Majcenemu,
puhastemu,
nbogljenemu
miru.

Gorski venec - darilo knjižnici

Pretekli mesec so v New Yorku svečano odprli novo knjižnico Združenih narodov, ki je dobila ime po pokojnem generalnem sekretarju Dagu Hamarskjöldu. Nekaj dni kasneje je knjižnica dobila prvo darilo. Upravnik Narodne knjižnice v Beogradu Čedomir Minderovič ji je namreč poklonil fotokopijo originala Gorskega venca Petra II. Petrovića Njegoša.

FILMI, *ki jih bomo gledali . . .*

Škilasta sreča

Poljski film, ki pripoveduje življenjsko zgodbo »uboge pare« Jana Piszcyka od njegovih otroških do dandanašnjih dni. »To sem jaz«, pripoveduje Jan. »Rodil sem se pod nesrečno zvezdo. Moj oče je bil damski krojač. Tam sem spoznal prvo žensko v svojem življenju. Predvsem pa sem v skavtskih letih najraje trobil na trobento. Moj prvi nastop je bil polomija. V zadnjih razredih srednje šole sem začel poučevati druge dijake in dijakinje. Tedaj sem se prvič zaljubil, toda njeno srce si je pred mojimi očmi pridobil drugi. Potem sem se kot študent začel politično udejstvovati in jih v demonstracijah temeljito skupil. Prišla je vojna in jaz sem se znašel v ujetništvu. Po koncu vojne sem začel delati v nekem uradu in da bi se prikupil šefu, sem bil privatno tudi detektiv, ki je vohunil za šefovo ženo. Izkazal sem se tudi s svojimi sestavki na stenskem časopisu v uradu in začel hitro napredovati na uradniški lestvici. Toda na vsem lepem me je moja škilasta sreča še enkrat prikrajšala za uspeh...« Tako pripoveduje sam junak filma o tridesetih letih življenja človeka, ki je bil »rojen v znamenju škilaste sreče«, ki se mu zdai milostno nasmehne, a ga v naslednjem trenutku že pahne v nesrečo in smolo. Zgodba je duhovita, polna zapletov in notranje razgibanosti.

Film pomeni močno osvežitev našega repertoarja, poleg tega pa nam predstavlja sodobni poljski film v novi luči.

Ešnapurski tiger

Nemški barvni film ali druga izvedba slovitega filmskega spektakla, ki je med obema vojnama navduševal filmsko publiko.

Zgodba je zelo preprosta. Ešnapurski maharadža sklene modernizirati svojo deželo in zato povabi k sebi nemškega inženirja (zakaj prav nemškega, ni znano). Maharadža je zaljubljen v čudovito hindujsko plesalko Seetho, ki seveda ob prvem, čisto »slučajnem« srečanju vname tudi tega inženirja. Posledica je očitna: nekdanja prijatelja se zaradi ljubezni do istega dekleta znajdeta v sovraštvu ljubosumja. V to zgodbo pa je režiser vključil nekaj eksotičnih značilnosti kraja in časa, v katerem se film dogaja in tako nekoliko obogatil sicer revno vsebino. Nekdaj tako slavno plesalko in igralko La Jano je v tem filmu nadomestila ameriška igralka Debra Paget, o kateri so mnogli zapisali, da ni vredna naslednica La Janine plesalke Seethe.

Indijski nagrobni spomenik

je nadaljevanje Ešnapurskega tigra, v katerem se zaključijo »usode« junakov. Nemškega inženirja in Seetho maharadžini ljudje ujamejo sredi puščavskega peska (hotela sta seveda pobegniti). In medtem ko maharadža razmišlja, kakšna kazen naj zadene oba ljubimca, izkoristi to razmišljanje njegov polbrat, ki se skuša polastiti oblasti...

Režiser je večino ambienta posnel v dvorcih nekaterih indijskih maharadž in velikašev, razen tega pa je temu delu dodal še rahel čustveni poudarek.

O'Gill

je naslov filma, ki bo v ameriški adaptaciji predstavil našemu občinstvu znano irsko pravljico o kralju Brianu, to je, o kralju, ki je bil visok komaj pol metra in star 5000 let. Poleg njega bomo videli grajskega čuvaja O'Gilla, ki se ne more sprijazniti z mislijo, da bi ga upokojili, pa zato neke noči zaide v podzemlje kralja Briana, mu uspe, da ga opijani, strpa v vrečo, pri čemer pravi, da ga osvobodi, če mu izpolni tri želje. Medtem ko se prvi dve želji ne izpolnita, se izpolni tretja, da bi umrl namesto svoje hčerke. In ko ga mrtvaški voz pelje v onstranstvo, zagleda poleg sebe kralja Briana. Ker bi ga rad popeljal s seboj v smrt, izrazi še četrto željo — naj ga kralj spremlja. Ker pa ta želja razveljavi vse prejšnje, mrtvaški voz naenkrat izgine in O'Gill se znajde na blatni poti...

Prizor iz filma O'Gill

Prvi koraki v učiteljski poklic

V zadnji številki smo pod tem naslovom govorili o praktičnem usposabljanju učiteljiščnikov, tu pa še o delu vadniških učiteljev.

Dijaki na vadnici tudi preizkušajo svoje vzgojiteljske sposobnosti z učnimi nastopi. Zanje se morajo temeljito pripraviti. Koliko razmišljanja o razporeditvi otroku razumljivih vprašanj, da bo tekel razgovor logično in k zastavljenemu smotru, koliko najustreznejših primerov in ponazoril za razumevanje včasih enega samega pojma in še mnogokaj je potrebno, preden je kandidat pripravljen, da lahko stoni pred učence in uspešno izpelje eno samo učno uro. Zato ni čudno, če mnogi izjavljajo, da so si pred stikom s prakso učiteljski poklic drugače predstavljali. Mislili so, da je delo na osnovni šoli enostavnejše in lažje. Dijaki tu spoznajo, koliko tankega posluha za otroško duševnost in vztrajnosti je potrebno v šoli, preden si pridobi otrok temeljno pismenost, brez katere v zrelejših letih ne bi mogel prodirati v vsa bogastva kulture in tehnike.

Prvi učni nastopi so za dijake težke in nepozabne poklicne preizkušnje. Ob uspehih, ki jih ob njih doživljajo, jim raste tudi vera v lastne vzgojiteljske sposobnosti. Ta pa je za mladega učitelja zelo pomebna. Tega se zavedajo tudi vadniški učitelji. Zato stoje dijakom zvesto ob strani, jim dajejo napotke za pouk, pregledujejo njihove pismene priprave, jih seznanjajo s posebnostmi učencev ter vplivajo pogum, kar je mnogokrat tudi potrebno. Vse to delo opravljajo pred poukom, med odmori, po pouku ali celo na domu. Zgodi se tudi, da kandidat pri učnem nastopu popolnoma ne uspe in tedaj mora vadniški učitelj za njim še marsikaj popraviti ali dopolniti.

Tesno povezanost med učiteljišče min vadnico najbolj ilustrira število nad 480 ur, ki so jih naši dijaki hospitirali ali praktično izvedli v vadniških oddelkih v lanskem šolskem letu. Mnogo več pa je še ur, ki so bile potrebne za priprave hospitacij ali dijakov za učne nastope. V letošnjem šolskem letu bo dela še več, saj imamo v 4. in 5. letniku nad 150 dijakov, ki se že praktično usposabljajo.

Vztrajno in požrtvovalno opravljajo vadniški učitelji to pomembno nalogo. Nekateri pomagajo učiteljišču že ves čas njegovega obstoja. Pomen tega dela znajo najbolje ceniti tisti učitelji, ki so jim pridobljene izkušnje nujna opora za samostojno učno-vzgojno delo v razredu. Vrednotiti ga moramo pa prav vsi, ki nam je rast mladih učiteljskih kadrov pri srcu.

V. K.

Jubilej nekega zapisnika

Pravzaprav smo ta jubilej že zamudili. In ker smo ga zamudili, je v tem razlog, da se spomnimo nanj in ga prikličemo v spomni. Pri tem je seveda najbolje, če se poslužimo tako imenovane retrospektivne tehnike.

Bilo je torej komaj pred letom dni, kar pomeni, da je naš jubilant še bolj mlad, tako rekoč še dojenček, ki še ne hodi in ki najbrž tudi nikoli ne bo shodil.

Takrat so sedli za mizo člani nekega šolskega organa.

»Tovariši«, je rekel predsednik, »na današnji seji bomo obravnavali poleg tekočih zadev še vprašanje našega tovariša Moč, to se pravi, da bomo pregledali njegovo metodološko, psihološko in pedagoško strukturo, kajti kakor veste, je prišlo v njej do nekakšnih motenj, ki kažejo slabe vplive navzven in ki tudi sicer ne delujejo v smislu prevelikih vzgojnih efektov«.

Člani so ppozorno poslušali predsednikova izvajanja in ker so se zdela pomembna, so jih vnesli v zapisnik. Zapisnik je bil sestavljen iz nekaj listov navadnega belega papirja in iz sledov grafita, in tak se je dejansko rodil.

»Tovariši«, je rekel predsednik, »ugotovili smo namreč, da so našega tovariša Moč zapustile njegove metodološko-psihološke-pedagoške moči, zaradi česar se seveda zdi potrebno, da se o tem temeljito pomenimo ter mu najdemo nadomestilo. Ne gre za to, da bi ga obtoževali slabosti, ki so očitne, marveč mu pomagali, s tem, da bi ga razrešili službene dolžnosti, v njegovo korist in v korist zavoda. Tovariš Moč je tu sam navzoč, pa bo zato lahko iznesel svoje pripombe...«

»Priznam«, ga je prekinil tovariš Moč, »priznam, da postane človek z leti v svoji službi nekako top in da začuti samo še njeno neugodnost. Moja narava morda res ni taka, da bi zadovoljevala vse metodološko-psihološko-pedagoške vidike v smislu prevelikih vzgojnih efektov, vendar moram reči tudi, da jo je težko spremeniti, namreč to naravo, in če je tu že organ, ki se zedini, da takšna narava ne more eksistirati tam, kjer je, ampak da jo je treba presaditi drugam, seveda nimam ugovora, kajti...«

»To, kar moramo zasledovati,« je povzel predsednik, »je izključno vzgojni smoter v luči pedagoških sposobnosti, apliciran na človeka, ker je pač človek tisti, ki jih nosi. To pomeni, da moramo vsestransko presoditi primer. Sicer pa naj vsakdo pove, kaj misli.«

Po dolgi razpravi so primer zares vsestransko presodili in osvojili sklep, da tovariš Moč zapusti položaj. S tem je bil zapisnik do kraja rojen. Kasneje so ga še pretipkali in ga izročili drugemu šolskemu organu, kakor se temu lepo reče, »v izvršitev«.

»Tako«, je rekel ta organ, »naš sklep je, da te spravimo začasno v mapo. To so neprijetne reči. Dosti laže je o njih razpravljati, kakor pa jih uresničevati. Končno se lahko človek vedno spreobrne. Ko te bo pričela tiščati teža ostalih aktov, se oglasi in takrat bomo videli, če si še vedno pri življenju.«

Po letu dni? Kakor vidite, še!

Anton Konica

Spomin na osvoboditev Starega piskra

Hvala vam, rešitelji!

14. december 1944. Tako, kot vsi drugi dnevi v zaporu. — Hodim po tesni celici, da se mi od obračanja zvrti v glavi, naslonim se na umazan zid in pogled mi obstane na edinem okencu pod stropom, skozi katerega prihaja k nam košček sivega decemberskega neba. Tu je konec naše svobode... Le misli, te neugnane misli, poletijo skozi zamreženo okence in napravijo dan na dan nešteto istih poti... Ustavijo se pri otrocih; — tako majhni so še, — jutri bo 15. december, mlajša hčerkica bo stara eno leto. Baje že hodi... Zaprem oči in jo gledam, kako koraca po sobi, kako lovi prve korake. Iztegnem roke, da bi jo ujela. Mislim na moža, partizana na Kozjanskem, na dogovorjeni sestanek z njim, na poročilo, ki bi mu ga morala oddati. — Pa je prišla hajka in zdaj sem tu in čakam. — Na kaj čakaš? — Tu se misel ustavi. — Mord se tvoja pot konča ob dvoriščnem zidu, morda greš v taborišče in kaj te čaka tam? — Nič odgovora. — Dvakratno zaslišanje, ki je bilo za mano, ni vzbujalo upanja. —

A vendar je bilo 14. decembra zvečer nekoliko drugače. Kakor vsak večer, je tudi tokrat prišel nekdo ugašat luči po celicah. A preden je ugasnil luč, je odprl okence na vratih. Že smo mislile da nas bo nahrulil surov nemški glas, a namesto tega smo uzrle pri okencu vesel, nasmejan obraz neznanega paznika, ki nas je prijazno nagovoril: »No, kako je kaj, dekleta?« »Oh, kako naj bo drugače kot slabo,« smo zastokale skoro vse tri hkrati. — Kaj takega se nam še ni pripetilo. — On pa je še govoril z dobrim, nekoliko tišjim glasom: »Le potolažite se, saj bo kmalu bolje! Še malo potrpite!« Preden je zaprl okence in ugasnil luč, nam je še poredno pomežiknil.

Nikakih zaključkov si nisem delala iz teh besed, a zavest, da to ni bilo po pravilih jetnišnice, mi je dobro dela.

Ponoči me je zbudil nejasen šum, ki je prihajal s skrajnega konca dolgega hodnika. Bližal se je in je postajal vedno izrazitejši. Slišali so se koraki, govorjenje, rožljanje s ključi... Dvignila sem glavo in strmela v temo. — Kaj je to? — Kaj se dogaja zunaj? — Ali se motim? — Ne.« — Srce mi je divje utripalo... Razločno sem čula, da nekdo odpira celice, jih pušča odprte, ponavlja besede: »Aufstehen, partisanen sind da! in zopet: Ausstehen, partisanen sind da!«

Šinila sem kvišku in v temi tipala za obleko. Medtem je prišel do naše celice, med odklepanjem ponovil iste besede, pustil vrata na stežaj odprta in šel naprej.

Iz odprtih celic je naraščalo razburjeno vpitje, pretrgani vzkliki začudenja in nerazumevanja. od nekod je zadonel jasen moški glas: »Vsi ven! Hitro!« Ženske so se klicale med seboj: »Cilka, počakaj me! Nežika, kje si! Mickaa!« — Zopet zapovedujoč glas s hodnika: »Dajmo, dajmo! Hitreje! Odeje vzemite s seboj!«

Z mrzlično naglico sem potegnila odejo s postelje, jo nerodno zvila in se pridružila gneči na hodniku. Nekje sem zagledala stensko uro, kazala je nekaj čez dve. Rinili smo proti izhodu. Čuli so se kratki razburjeni vzkliki: »Kaj to pomeni! — Kaj se je zgodilo! — Ali je konec vojske?« Nihče ni odgovarjal.

Misli so mi švigale v glavi kot iskre. Konec vojske? — Ne. — Potem bi bilo drugače. — Akcija? — Spomnila sem se besed prijaznega paznika. Ali je vedel, kaj se bo zgodilo, ali je le slučajno prav sinoči govoril take besede. To mi še danes ni jasno. Nekdo je zavpil: »Nazaj! Nismo na pravem hodniku!« Obrnili smo se, čulo se je ječanje... Blizu mene je neka ženska z obupnim glasom zavpila: »Vse nas bodo postrelili. Saj niso partizani.«

Ko smo se končno vendarle zrinili na dvorišče, so mi oči brž prebegale visoko obzidje in se ustavile na vratih, ki so bila nastežaj odprta. Med njimi je stal visok moški s partizansko čepico na glavi. — Sedaj sem razumela. — Akcija. Drzna partizanska akcija. —

Val sreče, ponosa in tople hvaležnosti mi je zagrnil srce in ustnice so neslišno šepetale: »Hvala vam rešitelji!«

Stali smo tu v nočni temi, tiho, skoro tesno drug ob drugem, z odejami v naročju. Medla svetloba, ki je prihajala iz okenc jetnišnice, nam je risala pošastne sence po prepadlih in začudenih obrazih. — A nad nami se je zopet bočilo nebo in vrata so bila odprta... Naenkrat zaslišim za seboj nemške besede: »Wer geht, der schadet mir.« Ozrem se. Med dvema partizanoma je stal upravnik jetnišnice, majhno drobno človeče. Nasmehniti sem se morala tej preprosti, bedni logiki

Ko je partizan pri vratih dal znak za odhod, smo se vsi pognali za njim in pred očmi nemškega upravnika zapustili »Stari pisker«.

Tekli smo po sedanjem tržnem prostoru, mimo starega gledališča in prišli na Gregorčičevo cesto. Povsod je bilo vse mirno, tiho, nihče nas ni ustavljal. Le naši čevlji so topotali po kamnitem tlaku, da je bobnelo in glasno odmevalo po spečem mestu. Zavili smo po Gregorčičevi cesti in sopihajoč tekli proti današnjemu učiteljišču. Nekdo je spoznal, da nismo na pravi cesti. Obrnili smo se in leteli nazaj do križišča, nato pa po Ipavčevi cesti, mimo bolnišnice, do savinjske železnice. Tu smo se ustavili.

—

Po dokaj zamotanih poteh, sem tri dni kasneje, v hribih nad Vojnikom, prišla v Šercerjevo brigado, ki se je pomikala iz Gornje Savinjske doline na Kozjansko. Zgodba o izpustitvi celjskih političnih zapornikov je šla v brigadi od ust do ust. Navdušeno so jo polušali vsi: od navadnega borca do komandanta in politkomisarja. Padali so duhoviti dovtipi na račun vodstva jetnišnice in nemških oboroženih sil v Celju in nešteto zadovoljnih pripomb: »Ej, dobro delajo naši fantje — terenci!« Anica Kos

Kako je razdeljen svet?

Ameriški dnevnik New York Times je pred nedavnim skušal izračunati, koliko milijon prebivalcev živi v državah, ki pripadajo posameznim blokom oziroma ki ne pripadajo nobenemu bloku. Pri tem je list izhajal s stališča formalnih značilnosti blokovske angažiranosti. Po njegovih računih šteje zapadni blok milijardo 31 milijonov prebivalcev, vzhodni blok milijardo dva milijona 414 tisoč, izvenblokovske države 903 milijone in države, ki še niso neodvisne, 48 milijonov.

Do takih podatkov vodi seveda predpostavka, da se vse države, ki so kakorkoli vezane na ta ali oni blok, smatrajo blokovsko angažirane. Takšno seštevanje pa ne upošteva okoliščine, da mnoge države pripadajo sicer blokom, da pa to še ne pomeni, da bi bile blokovske. Norveška in Danska sta na primer članici Atlanskega pakta, vendar njuno mednarodno delovanje in njune koncepcije ne bi mogli imenovati blokovske. Tudi SEATO in SENTO pakta ne predstavljata nekih močnih blokovskih organizmov, saj se v njiju mnogi azijski člani, kakor recimo Pakistan, vse bolj oddaljujejo od blokovskih kombinacij. Prav tako ni vzdržno črno-belo slikanje stvarnosti, če bi vse države, ki so pristale na vojaške sporazume z ZDA, smatrali za blokovske države. Analiza New York Timesa je zgrešena tudi zato, ker tretira vse države Latinske Amerike za blokovske, kljub temu, da je znano, da so nekatere med njimi, kakor Kuba, zelo jasno formulirale svojo izvenblokovsko politiko in da so se nekatere druge med njimi udeležile tudi beograjske konference izvenblokovskih dežel. Razen tega obstoje v večini držav Latinke Amerike močni odkloni od blokovske politike in se pojavljajo vse izrazitejše tendence po samostojnosti.

S tem v zvezi je treba naglasiti, da izvenblokovska mednarodna usmerjenost ni politika, ki bi izključevala bloke in se zapirala vase, in da tudi ni naperjena zoper države, ki so članice blokov. Ta politika je predvsem negacija blokov in blokovskega približevanja mednarodnim problemom. Je izraz demokratskih pojmovanj mednarodnih odnosov. Kot taka ne izraža samo interesov narodov izvenblokovskih dežel, pač pa tudi interese narodov, katerih države pripadajo blokom.

Izhajajoč iz vseh teh elementov, je računica bistveno drugačna od tiste, ki jo je sestavil New York Times. Zaključek je namreč ta, da predstavljajo izvenblokovske države ogromno večino v današnjem svetu, in da velja to pač predvsem za narode in prebivalstvo. S. S.

Nenavaden klub

V italijanskem mestu Torinu je klub, ki ga je ustanovil znani politik Camilio Cavour. Posebnost tega kluba je v tem, da so v njem včlanjeni izključno moški ter da nobena ženska nima vanj vstopa. Celo angleška kraljica se je ob svojem zadnjem obisku v Italiji morala odpovedati tej radovednosti. Kar je še značilno, je to, da volijo člane z belimi in črnimi kroglami, pri čemer ne more postati član, kdor potegne črno kroglo. Klub ima trenutno 300 članov, članarina pa znaša na leto 1,5 milijona lir.

Ivan Godec: Čolni (lesorez)

Brana Minić:

Odkupljena predstava

(Humoreska)

Pisec drame je bil zelo nesrečen, ko mu je gledališka uprava poslala priporočeno pismo:

»Sporočamo vam, da smo vašo kriminalno dramo ‚Ubijalec je nedolžen' uvrstili na repertoar. Premiera bo prihodnjo soboto. Honorar lahko dvignete pri blagajni. Zaradi napetih prizorov bodo pri predstavah dežurali po trije zdravniki.«

Pisec drame ni pričakoval takšnega udarca. Dramo je napisal namreč kar tako, za zabavo. Zato ga je pismo razočaralo. Kratkomalo ni verjel, da bi se takšno gledališče sploh zmenilo zanjo.

Skuštran in napol opravljen je brž stekel k svojemu prijatelju in ga zaprosil, da prepriča upravo gledališča, naj ne uprizori takšnega dela. Napisal je celo obširno pismo Rdečemu križu, da je drama preveč krvava, da bi jo lahko uprizorili in da verjetno ne bi zadostovali trije zdravniki, pač pa morda deset medicinskih sester.

Toda vse je bilo zaman.

Upravnik gledališča je bil značajen človek, občutljiv do domačih piscev, pri čemer je uspeh cenil po gledalcih, ki so v dvorani dremali.

Pisec drame je bil ves iz sebe, ko ni mogel preprečiti uprizoritve. Tedaj se je spomnil edinega izhoda. Na dan predstave je zgodaj zjutraj odšel h gledališki blagajni in odkupil vse vstopnice.

Upravnik gledališča je triumfiral: »Hiša je razprodana! Občinstvo bo kljub vsemu videlo kriminalko. Avtorju ne bomo poslali brezplačne vstopnice.«

Petnajst minut pred pričetkom predstave je pisec prišel v dvorano in se radovedno ozrl okrog sebe, če ni mogoče še kakšnega drugega gledalca. Ko je videl, da je sam, se je zadovoljno nasmehnil.

Osemnajst minut čez osmo predstava še ni pričela.

Ob pol devetih je avtor drame postal živčen in je pričel ploskati. Nato je zažvižgal. Sprva je žvižgal potiho, nato vedno močneje.

Tedaj se je pred zaveso pojavil upravnik in ogorčeno vzkliknil:

»Od kod vi tu? Vaše mesto je za kulisami!«

»Oprostite!« je vzkliknil pisec drame. »Moje mesto je tu, kajti jaz sem predstavo odkupil.«

Upravnik je zastokal in padel: zadela ga je kap.

Pisec drame je za trenutek okamenel, potem pa je prestrašeno in obupano vzkliknil:

»Na pomoč! Kje ste, zdravniki in dežurne sestre?«

Ker ga je upravnikova smrt docela zmedla, si je hitro odpel naramnice in se obesil, v peti vrsti nad trinajstim sedežem.

RIŠE: JANEZ MLAKAR

PO NOVELI JACKA LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE: STANE POTOČNIK

10

»Kapitan Raffy je rekel, kaj hudiča se obotavljate«, je častnik pozdravil Raoula. »Po bisere lahko pridemo kasneje, je rekel. Barometer je padel na 29.37.«

Veter se je uprl v pandanusovo drevo ob koči, potegnil skozi palme in stresel nekaj kokosovih orehov. Prignal je iz daljave dež in razburkal laguno, da se je penila v divjih vrtincih. Prve kaplje so ostro zaštropotale po listju palm. Raoul je planil pokonci.

»Tisoč čilskih dolarjev, Mapuh.« je rekel, in dve sto v blagu.«

»Imeti želim hišo,« je ta spet začel.

»Mapuh!« je zarjul Raoul, da bi ga mogel slišati. »Mapuh, ti si bedak!«

11.

Zdrvel je iz hiše in skupaj s prvim do obale in čolna. Čolna nista videla, ker se je vsipal dež kot iz škafa; videla sta le razbesnele valove v laguni, ki so udarjali preko sipine in odnašali pesek. Iz vodnih pljuskov se je prikazala postava. Bil je enerokec Huru Huru.

»Si dobil bisere?« je zarjul Raoul v uho.

»Mapuh je tepec!« mu je ta zakričal v odgovor in čez hip jih je ločila razbesnela voda.

12.

Pol ure po tem je videl Huru Huru, ki je stal na obali, da so oba čolna vzdignili na krov in da je »Aorai« odplula na odprto morje. Nedaleč od nje se je pojavila druga ladja, ki je priplula z nevihto, se zasidrala in spustila na vodo čoln. Bila je »Orohena«, njen lastnik je bil mešanec Toriki, tudi trgovec; brez dvoma je stal ob krmilu čolna on sam. Huru Huru se je hahljal, ker je vedel, da je Mapuh Torikiju dolžan za blago, ki ga je vzel lani na upanje.

SKRBIMO ZA OTROKA

še pred njegovim rojstvom

Ljubezen je osnova za srečen in zdrav zakon. Ob vstopu v zakon si mlada zakonca postavljata cilj, ki naj bi ga skupno dosegla. Njun cilj je doseči s skupnimi napori, v skupnem delu in prizadevanju, prijeten dom, v katerem je otrok najlepši dar. Želja po otrocih je vsem ljudem skupna, izredno globoka in močna je. Pri vsakem zdravem človeku se javlja, včasih prej, drugikrat kasneje. Izredno redki so zakoni, kjer ni želje po otroku in še takrat je verjetno vzrok kje drugje. Zlasti v prvih letih zakona se želja po otroku umakne materialnim pogojem, vendar z željo po otrocih ni odlašati predolgo, kajti prvo pravilo pri zdravju naših otrok je, da morajo biti starši primerno stari in duševno ter telesno zdravi.

Kdaj je najprimernejša starost za prvo nosečnost v naših krajih? Najidealnejša starost je med 20 in 25 letom, morda do 30. leta. Po 30. letu postaja nosečnost za ženo vedno težja in je lahko povezana z raznimi nevarnostmi. Jasno je, da žena tudi po 30. letu lahko normalno rodi zdrave otroke, vendar najprimernejša doba to ni. Prav tako odsvetujemo rojstvo otroka ženam izpod 20. leta. Žena je lahko telesno in duševno zrela, vendar njena rast še ni zaključena in njeno telo ni kos vsem nalogam in težvam, ki jih postavljata nosečnost in materinstvo. Doba rasti je pri nas zaključena med 18.—20. letom, tako pri fantu kot dekletu. Materinstvo in očetovstvo pa je odgovornost, žrtvovanje in dolžnost. Ni dovolj samo spolna zrelost, važna je tudi življenjska zrelost, poklic staršev in njihova samostojnost. Poklicna spposobnost je izpod 20. let le redko dosežena, predvsem pri očetih. Dedek in babica nista dolžna materialno skrbeti za vnučke, to je dolžnost staršev. Nevarnost za otroka je tudi takrat, kadar so starši prestari. Taki starši svojim otrokom preveč popuščajo, pojavlja se prevelika ljubezen do otroka, ki pa je otroku poprej v škodo kot v korist. Prav tako tudi vzgoja pri prestarih starših ni taka kot bi morala biti. Starši vzgajajo otroke, otroci vzgajajo starše, vzgoja mora biti vzporedna, odstopanje je škodljivo za obe strani.

Zdravje ni samo odsotnost bolezni, ampak tudi skladno duševno in telesno delovanje s socialnim blagostanjem. Najboljša otrokova doba, ki jo dobi od staršev je njegovo zdravje in prava vzgoja. Osnove zdravja, prinese otrok s seboj na svet, prejel jih je v enaki meri od matere in očeta. Če so v materini ali v očetovi družini prirojene napake ali bolezni, je velika verjetnost, da jih bo imel tudi otrok. Te bolezni ali nagnjenosti se prenašajo po direktni liniji (oče, mati, starši, praded, prababica) ali pa po stranski liniji (sestra, brat, stric, teta itd.). Poznana dedna bolezen je krvno obolenje, ki se imenuje hemofilija. Bolezen prenašajo ženski potomci, obolevajo za njo pa samo moški potomci.

Ni vseeno, v kakšnem duševnem in telesnem stanju je žena ob času zanositve. Prav tako je važno duševno in telesno stanje očeta v tistem času. Samo pod zdravimi in normalnimi pogoji spočet otrok ima jamstvo, da se bo ob pravilnem vodstvu razvil v zdravo osebnost. Skrb za zdravje je važna dolžnost staršev. Skrb za otroka ne začne po porodu, ampak ob spočetju in traja preko vse nosečnosti. Poznamo veliko škodljivih vplivov, ki delujejo preko matere na otroka, n. pr. nalezljive bolezni, krvna obolenja, prekomerno pitje alkohola, kajenje, neprimerno delo v času nosečnosti itd. Vse, kar škoduje zdravju matere, je nevarno zdravju otroka. Ker je rodnost žene dovolj dolga, saj traja celotna doba rodnosti skoraj 20 let, se odločimo za otroka, kadar so starši pri duševnem in telesnem zdravju!

Otrok mora biti spočet v ljubezni in zaželjen! Naša zdravstvena služba je že tako daleč, da nudi zakoncem dobra in zanesljiva zaščitna sredstva. Vsak zrel človek ima pravico do urejenega spolnega življenja, vendar ni nujno, da je posledica tega življenja spočetje. Minila je doba starih načel, naj bo toliko otrok kot jih bo dala narava. Starši naj imajo toliko otrok, kot si jih res želijo, ti otroci pa naj bodo zdravi in krepki, dobro vzgojeni, staršem v veselje in družbi v korist, ne pa kot jih je dala narava in potem te otroke naprtijo na breme družbi. Tudi ni rešitev problema številnih nosečnosti v splavu, ker vemo, da splav ugonablja zdravje naših žena v njihovi najlepši dobi. Kadar se zgodi, da je nezaželena nosečnost ostala, zelo pogosto nastopajo posledice na materi ali na otroku. Izredna ljubezen staršev do otroka, ljubezen, ki včasih meji že na nenormalno ljubezen, je pogosto zaradi občutka krivde. Mati je hotela nosečnost nasilno prekiniti, ker pa v tem ni uspela, hoče po porodu občutek krivde popraviti s prekomerno ljubeznijo do otroka. Možno je tudi prav nasprotno, da mati do nezaželenega otroka čuti stalen odpor in to otrok v svoji občutljivi notranjosti zazna. Pred nedavnim je bil v Nemčiji proces proti skupini mladoletnikov, ki so zagrešili kriminalna dejanja. Starost teh mladoletnikov je bila med 14. in 17. letom, vsi torej rojeni po vojni. Psihiatri so pri vseh teh mladoletnikih ugotovili, da je bil glavni vzrok njihovi kriminalni dejavnosti občutek, da so bili materam nezaželeni in odvečni, čeprav so bili dobro preskrbljeni. Ni dovolj samo lep in udoben dom, otrok potrebuje ljubezen, varno in toplo materino naročje in toplo očetovo roko. To ima pa samo otrok, ki je že pod materinim srcem čutil, da je z veseljem in ljubeznijo pričakovan.

Izredne važnosti je priprava okolja na otrokov sprejem. Kaj razumemo pod izrazom okolje? To je naše stanovanje, naša soseska, celotna naša družba. V prvi dobi je za otrokov razvoj pomembnejše ožje okolje, to je njegov dom, bratci in sestrice, dedek, babica, strici, tete. Otrokovo prvo obzorje je mamica, morda še steklenička z mlekom, njegova posteljica, morda še njegovi mali prstki.

Na otrokov sprejem se moramo pripraviti, priprava pa naj traja ves čas nosečnosti. Priprava ni samo v šivanju srajčk, pripravljanju pleničk, v nakupu elegantnega vozička. Važnejši so posveti v posvetovalnici za žene, redno in vsak mesec. Bodoča starša naj si skušata razširiti obzorje in znanje o razvoju otroka, o njegovi negi in prehrani, kako obvarujemo otroka bolezni. Prav nič ne bo škode, če knjigo o negi dojenčka prebereta tudi babica in dedek.

Želja vsake mamice in vsakega očeta je, da bi bil njun potomec telesno in duševno zdrav, sposoben za naloge, katere bo moral vršiti v življenju. Vzgoja otroka pa je vzgoja nas samih, zato je potrebno ne samo srce in ljubezen, temveč tudi znanje. Na razpolago je dovolj knjižic o negi dojenčka, posezimo po njih. Dedek mraz naj se spomni tudi na te male, drobne knjižice, iz katerih se lahko mnogo, mnogo naučimo.

Dominika Marinko

LJUDJE MED SEBOJ

TO PA RES NI LEPO!

Zaposlena je polnih osem ur. Ko se vrača iz službe domov, se zglasi mimogrede v pekarni, kjer jo čaka kruh, ki ga je dopoldne plačala njena mati. Tudi to pot je bilo tako.

Ko je prestopila prag pekarne, je nič hudega sluteč vprašala prodajalko; če jo kruh čaka. Včasih se namreč primeri, da jo prehiti kdo od sorodnikov in znancev in ga odnese na njen dom. Še predno pa je prodajalka lahko odgovorila, so se že oglasile, kot bi zaregljale strojnice, ženske, ki so čakale na kruh v vrsti:

»Naj stopi v vrsto, kaj pa misli da je, izjem ne poznamo«.

Če bi dekle bila ena od tistih, ki vrste navadno spregledajo in hočejo dobiti blago brez vsakega čakanja, bi jim prav gotovo dala prav. Toda tu je šlo le za odgovor prodajalke. Dekle na te opazke ni odgovorila. Mirno je čakala, da pride red nanjo, čeprav je bil njen kruh naložen v košarici, čeprav je nanj čakala že njena mati in bi prodajalko stalo le en gib...

Ker nikogar ni prikrajšala, se tudi ni čutila dolžno opravičevati, kar pa je imelo za posledico, da so jo ves čas čakanja zbadale oči žensk, ki so pričakovale, da se bo oglasila.

Prav žalostno je in res ni lepo, če nekateri ljudje iščejo na vsakem koraku prepir in žolčne izpade.

Da-ca

9 mesecev - 9 vprašanj

Ni ga še tu, vendar pa zaposluje vse naše misli, vsak trenutek vašega življenja. Njegova navzočnost je toliko bolj razburljiva, ker je obdana s skrivnostjo pričakovanja. Svetujejo vam to in ono, vlivajo vam pogum, spravljajo vas v skrbi. Preberite si odgovor na nekatera vprašanja, ki vas vznemirjajo mesec za mesecem:

1. mesec: **deček ali deklica, kako naj vem?** Nobenega sredstva ni, s katerim bi to spoznali, vsaj nobenega zanesljivega ne. Nekoč so imeli za bolj ali manj krive nesrečne matere, ki so imele samo deklice; danes vemo, da oče določa otroku spol. Da bi lahko spol že vnaprej določili, so poizkusili že vse: utripanje srca pri otroku v sedmem mesecu (pri deklicah je hitrejše), številnejše izbokline na dojki kažejo bolj na dečka kot pa na deklico, vendar pa so vsi taki namigi res le ugibanja.

Mamica je odšla

2. mesec: **ali naj bi ostala raje v postelji?** Začutili boste težave. To je povsem naravno. Zapomnite si eno: nosečnost ni bolezen, nosečnost je pravzaprav le zdravje. Živite povsem naravno, prav tako kot doslej, izogibajte se le prehudih naporov in izrabite prav vsako priložnost za sprehod in gibanje nasploh, najbolje kajpak na zraku.

3. mesec: **kaj pomeni faktor Rhesus?** Faktor Rh je snov, ki jo vsebuje kri šestih ljudi med sedmimi. Imenujejo se pozitivni Rh; sedmi, ki je brez nje, se imenuje negativni Rh. Pozitivna kri se ne more mešati z negativno, ker se tedaj v negativni krvi razvijejo protitelesca, ki uničujejo pozitivno kri. Danes smo glede tega brez skrbi, ker lahko v posebnih laboratorijih porodnišnic nudijo takojšnjo transfuzijo v primeru potrebe.

4. mesec: **nimam več česa obleči...** Ne verjemite tega, le pogumno izločite iz redne garderobe vse, kar je sešito točno po meri in vas tesno oklepa, kar je vzorčasto, pisano in živobarvno. Ostanejo vam še udobna oblačila, kostumi in dovolj dolge jopice, ki marsikaj skrijejo. Nasprotno pa ne boste štedili pri spodnjem perilu; čevlji z visoko peto naj počakajo.

Glede nosečnega pasu pa se posvetujte z zdravnikom.

5. mesec: **svetovali so mi, naj jem za dva...** Jejte v skladu s svojim tekom in nikakor ne več. Mleko, zelenjava, meso, ribe, jajca, oranže, prepečenec in surovo maslo naj bodo redno na vašem jedilniku. Vaša teža se bo odslej redno večala, paziti pa morate, da se ne zviša preveč.

6. mesec: **zelo sem se zredila, ali bom imela dvojčke?** Vaše možnosti, da bi imeli dvojčke, so tako neznatne, posebno še, če je to vaš prvi otrok. Na 60 otrok, se rodijo enkrat dvojčki; zdravnik bo kmalu začutil utripanje dveh srčkov. V primeru pa, da je tako, odrecite se porodu doma, kajti danes imamo celo inkubator, ki rešuje življenja prezgodaj rojenemu paru.

7. mesec: **ali bom imela lepega otroka?** Ne domišljajte si, da vaš otrok ne bo ljubek. Ni prav nobenega vzroka za take misli. Kot vsi, bo tudi on imel dvoje ušesk in deset prstkov. Predvsem pa si zapomnite, da vaš otrok ne bo imel rdeče pege na obrazu, če ste jedli rdeče jagode ali videli grdo žabo. Vaš otrok bo kljub temu do vseh podrobnosti popoln in nemara še čeden povrhu.

8. mesec: **strašna sem, mož me ne bo imel več rad...** Sami dobro veste, da je in bo novo dete ponovna trdna vez med vama. Res je, da vaša silhueta morda ni preveč ljubka, vendar pa ni prepovedano pred zrcalom poiskati držo, ki vam prija in je tudi prikladna. Mimo tega — še več kot po navadi mislite na svojo zunanjost in nego. Nikakor pa ne zanemarite frizure in vso pozornost posvetite obrazu. Nosite ljubke uhane, četudi jih doslej niste, kajti vaš obraz mora privabiti pozornost.

9. mesec: **kako bom vedela, kdaj moram v porodnišnico?** Prav nič se vam ni treba bati; če je na poti vaš prvi otrok, boste imeli pred seboj še dovolj časa. Pri vsakem naslednjem gre rado hitreje. Bodite pripravljeni vsaj mesec dni prej; ne zapuščajte doma za daljši čas, opustiti morate vsako potovanje. Pomislite na otroka in bodite v mislih čimveč z njim. Pa še to: ne bodite brez prevoznega sredstva, ko se bo najavil otrok; mirna in srečna mati s pravilnim dihanjem rodi lahko skoraj brez bolečin; verjemite mi, to ni prazna obljuba ali beseda v tolažbo, porod brez bolečin je **resnica**, ki si jo pa mora vsaka izbojevati sama.

M. M.

Mamica je prišla

za male bralce

DAN REPUBLIKE

Devetindvajseti november je. Dan je zavit v gosto meglo, rahlo rosi, pa je vendarle lepo, saj je to dan republike. To je dan spominov na kri, ki so jo prelili naši očetje in bratje.

Vojna je pustošila domove, gozdovi so se polnili, polnila so se tudi taborišča; sredi vsega trpljenja je v jesenskem soncu zavihrala naša zastava, zato, ker se je rodila republika.

Minilo je osemnajst let. Prav danes je minilo.

Devetindvajseti november, ti moj praznik, dan, čeprav meglen, pa vendar cvetoč. Blaži ga ljubezen do bratov in očetov, ki so nam priborili lepše življenje in dom.

O, domovina, ti si kakor zdravje!

Jože Marovt, Braslovče

Ob prazniku

V Štorah smo na dan republike priredili dve lepi proslavi. Prva je bila zvečer ob šestih za odrasle, druga pa naslednji dan dopoldne za šolsko mladino. Proslava je obsegala recitacije, telovadni nastop in pesmi, ki so jih zapeli pevski zbori. Dramski krožek pa je tudi tokrat presenetil — pripravil je prizorček »Ob tabornem ognju«. Po govoru in pred zaključkom proslave smo sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo. Mi pa, ki obiskujemo zadnje leto osemletke, smo postali mladinci.

Ob treh popoldne smo se praznično oblečeni zbrali pred gasilskim domom. Tam so nas pogostili in predsedniku organizacije Ljudske mladine našega razreda so izročili velik šopek rdečih nageljnov.

Vsem, ki nam danes gradijo lepše in boljše življenje, smo dolžni veliko zahvalo.

Kamenšek Pavla, Bukovžlak

Postala sem pionirka

Že nekaj let se spominjam proslav 29. novembra — rojstnega dne republike. Ker stanujemo v šoli, sem večkrat pomagala krasiti razrede in obešati zastavice. Tudi pri proslavah sem sodelovala. Tega dne sem se spominjala potem celo leto, posebno zato, ker imam tudi jaz te dni svoj rojstni dan. Vsako leto so sprejemali ob tem prazniku med pionirje tudi cicibane, to je učenke in učence I. razreda. Moram priznati, da sem jih gledala z zavistjo in vedno sem spraševala mamico, kdaj bom tudi jaz pionirka.

Letos pa se mi je ta velika želja izpolnila. Mamica mi je kupila lepo belo bluzico in bele nogavičke, modro krilce sem pa imela že prej. Na predvečer sem bila nestrpna in ves čas ponavljala »zaobljubo«, da bi se mi drugi dan ne zataknila. Bratca sta me poslušala in se hotela tudi naučiti. Bila sta žalostna, ko jima je mamica rekla, da bosta še nekaj let cicibančka.

Končno je prišlo jutro in sem smela obleči vse nove reči. Bratca sta me občudovala, pa tudi mamica in očka sta me gledala s ponosom. V šolo sem tekla kar sama. Tam sem našla že vse sošolke in sošolce. Sedli smo v prvo vrsto. Vsi smo bili nestrpni. Proslava je minila in kot zadnjo točko so napovedali »sprejem pionirjev«. Šli smo naprej ter se postavili v dve vrsti! Povedali smo zaobljubo. Pri tem smo se držali za roke, ki pa so vsem drhtele. Tovarišica učiteljica in načelnik pionirjev sta nam zavezala okoli vratu rdečo rutico in dala na glavo pionirsko kapico z značko. Potem so nam čestitali. Na koncu pa so nas povabili v sosednji razred. Tam nas je čakala slovesna malica, pri kateri so nam stregle starejše pionirke. Dobili smo čaj s pecivom ter se pogovarjali s tovariši učitelji, ki so bili med nami. Tovariš upravitelj pa nas je slikal. Doma me je mamica razveselila s potico, s katero sem pogostila tudi bratca.

Tako je bil letošnji Praznik republike zame najlepši od vseh, ki sem jih doživela. Ta dan sem postala pionirka.

Podržaj Metka
Osnovna šola Poniqva
pri Žalcu

Pet let stara punčka

Katera pa, boste vprašali? Odgovorila vam bo Jesenek Angela iz Celja, Kajuhova ulica 10. Ona je namreč fotografijo poslala in napisala te-le besede: Prilagam fotografijo sebe in moje pet let stare punčke, ki mi jo je prinesel Dedek mraz.

Obe punčki sta tako prikupni, da smo sklenili, da ju predstavimo še vam? Sta vam všeč? Imate morda tudi vi kakšno podobno fotografijo? Pošljite nam jo, podnjo pa napišite kakšen lep podpis. Tiste, ki se boste temu vabilu odzvali in če bo seveda tudi fotografija lepa — bomo upoštevali pri naslednjem nagradnem žrebanju. Torej — prihodnjič, čimveč prijetnih fotografij in duhovitih podpisov. Pripravili smo tri nagrade — tisoč in dve po pet sto dinarjev. Pohitite, zakaj upoštevali bomo le tiste, ki nam bodo fotografije poslali do 28. tega meseca.

29. NOVEMBER

V novembru največji je praznik republike naše,
srečnih, svobodnih dni prinesel nam je
hvala junaki, ki dali življenje ste vaše
da svobode sonce zdaj greje srce

Iz žrtev, trpljenja in krvi prelite
vse polno svobodnih rož zdaj cveti,
te rože so srčeca naša,
ki svetel spomin v njih gori.

Šibke so roke še naše,
le svinčnik že znamo držati,
vendar vam kličemo hvala,
hvala junaki vam zlati.

Brigita Volmut
Bukovžlak 42. Teharje

Šolski avtobus v Laškem

Laška občina ima sorazmerno največ niže organiziranih šol na področju celjskega okraja. Tudi človeku, ki ni šolski strokovnjak, je razumljivo, da ne morejo biti učni rezultati v takem oddelku, kjer poučuje učitelj hkrati dva, tri ali celo več razredov, enaki kot v oddelku z enim samim razredom.

Zlasti v dolgotrajnih in vztrajnih osebnih prizadevanjih predsednika občine tov Brinovca in sekretarja občinskega komiteja ZK tov. Zeliča ter po zaslugi delovnega kolektiva laške pivovarne bomo dobili še ta mesec v Laškem šolski avtobus, tako da bomo lahko opustili podružnično trooddelčno osnovno šolo na Reki pri Laškem. S tem bomo omogočili v prvi vrsti šolski mladini z reškega področja normalni pouk. Uvedba šolskega avtobusa pa ni samo neprecenljiva pridobitev v pedagoškem pogledu, ampak je tudi s finančnega vidika utemeljena, kar nam dokazuje naslednji preprosti račun:

Osebni prejemki za enega učitelja (mesečno povprečje 27.000) znašajo letno 351.000, k temu moramo prišteti 70 % prispevkov, kar da skupno 596.700 din. Na Reki pri Laškem so sistematizirana 3 delovna mesta, kar znaša letno 1,790.100 din. Na podeželju pa še dobivajo učitelji dodatek za težko mesto (Na Reki pri Laškem ni nae trgovine in ne gostilnae, torej si morajo učitelji pripravljati hrano sami) nadalje dodatek za kombinirani pouk, stanarino in kurivo. Če upoštevamo zaradi pomanjkanja učiteljstva še nadure, kar predstavlja še 50 % na prejemke enega učitelja, znašajo osebni prejemki 2,289.450 din. K tej vsoti moramo še prišteti prejemke šolske snažilke z dodatki, to je 200.000 ter materialne izdatke (kurjava, vzdrževanje šolske stavbe in inventarja itd.) v minimalnem znesku 300.000 din. Iz tega je razvidno, da stane občino šola na Reki 2,800.000 din.

Zdaj si pa oglejmo stroške za avtobus, ki bo vozil trikrat dnevno v neposredno bližino sedanje šole, to je dnevno 30 km. Če računamo na km 200 din (kar je sorazmerno visoko) je to 6.000 din dnevno. Po zakonu je predpisanih 210 šolskih dni, kar da približno 1,200.000 din. Občina bo prihranila letno približno 1,500.00 din. (Nekaj let seveda ne, ker bo treba odplačevati posojilo.)

Šolski avtobus v Laškem je najbrž prvi avtobus te vrste v celjskem okraju. Prepričani pa smo, da bodo tudi drugod spoznali, da je predvsem v uvajanju šolskih avtobusov rešitev za probleme, ki se nam vedno bolj grmadijo okoli naših organiziranih šol.

Pedagoške in finančne prednosti uvajanja šolskih avtobusov so vsakomur jasne (drugod po svetu so jih že zdavnaj uvedli), težav tudi ni pri odplačevanju posojila (ker pač gredo sredstva, ki bi jih bilo treba sicer dajati za opuščeno niže organizirano šolo, za obroke), glavna težava je v tem: kje dobiti 30 % kupne cene za avtobus, to je okoli 3,000.000 din, ki jih je treba vplačati pred podpisom kreditne pogodbe. Nam je ta znesek posodila laška pivovarna, za kar ji bo mladina s področja reške šole vedno hvaležna.

J. Širec

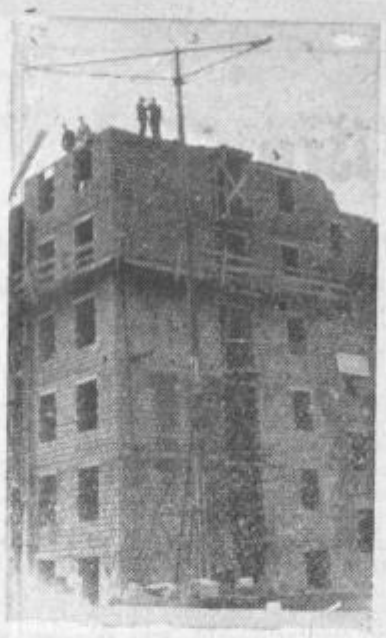

Tudi v Laškem gradijo

V Laškem bodo te dni dogradili 32 tanovanjski blok, ki ga gradi Sklad za zidanje stanovanjskih hiš pri Občinskem ljudskem odboru Laško. Stanovanja so prodana na licitaciji in sicer: 20 Rudniku Laško, 10 Občinskemu ljudskemu odboru in 2 zasebnikom. Cena dvosobnim stanovanjem s površino 50 m² znaša 2,650.000 din, enosobnim s površino 31 m² pa 1,650.000 din. Gradbena dela izvršuje Komunsko podjetje »Gradbenik« iz Laškega.

V šoštanjski občini za dan JLA

Za Dan JLA so se dobro pripravili v šoštanjski občini. Tako so že 13. decembra pionirji iz druge osnovne šole v Velenju pripravili pestro oddajo »Šaleška dolina v borbi« in jo posvetili v čast dneva JLA. Oddaji so prisostvovali oficirji iz celjske garnizije. Bila je lepa, saj so jo izpopolnili z recitacijami in pevskimi točkami. Na vseh šolah šoštanjske občine so govorili oficirji o pomenu in preteklosti junaške armade.

Društvo rezervnih oficirjev in podoficirjev je prav tako pripravilo lep program za 22. december. Istega dne popoldne bo na prostoru pred Kajuhovim spomenikom v Šoštanju komemoracija v počastitev padlih borcev. Pozneje bo za vse partizanske matere svečan sprejem v poslopju občine.

Zvečer bosta v Velenju in Šoštanju svečani proslavi z govori o pomenu dneva JLA. Na proslavah bodo nagradili nekatere borce iz leta 1941 in prav tako tudi najpridnejše mladince, pripadnike predvojaške vzgoje.

Tako se bodo v šoštanjski občini dostojno oddolžili spominu na tiste čase, ko se je v vojni vihri rodila junaška jugoslovanska armada.

-s-

Večer borbene besede v Mozirju

V počastitev 20. obletnice vstaje je bil v Mozirju v soboto »Večer borbene besede«. Priredil ga je občinski Svet svobod in prosvetnih društev v sodelovanju z okrajnim Svetom svobod in prosvetnih društev Celje. Na tej kulturni prireditvi, ki je bila dobro obiskana, so sodelovali: pisatelj Tone Seliškar, pisatelj Fran Roš in pesnica Katja Špur. Prisotnemu občinstvu so se predstavili s svojimi literarnimi deli. Na prireditvi je nastopilo tudi pet recitatorjev celjskega učiteljišča. Program pa sta dopolnili še pianistka Maržena Sancin in solopevka Zlata Zohar.

Ne odlašajte več!

Gotovo ste bili že kdaj nejevoljni, ko ste hoteli v trafiki kupiti Celjski tednik, pa ga je pred nosom zmanjkalo. Zlasti v Celju ga ni za dobiti celo tisti dan, ko je komaj izšel. V takem primeru ste nerazpoloženi odšli domov, kajti prikrajšani ste bili za prebiranje domačih vesti ob koncu tedna.

Že takrat ste pri sebi dejali, da se vam to ne bo več zgodilo in hkrati sklenili čimprej naročiti Celjski tednik. Toda vsakdanja opravila v službi in doma, saj je dan tako kratek, so vas toliko obremenila, da ste kratkomalo na to pozabili. Človek v današnjem hitrem tempu življenja res po navadi ne najde toliko časa, da bi opravil tudi drobne stvari, kot na primer, da bi se naročil na časopis.

Zato smo vam priskočili na pomoč s spodnjo naročilnico. Nič več ne boste v skrbeh, kako in kje bi naročili Celjski tednik. Vaša skrb bo le, da naročilnico izpolnite, jo odrežete in pravilno frankirano oddate na pošto. Že v nekaj dneh boste prejeli list na dom in ne bo se vam treba več po nepotrebnem razburjati, da lista v trafiki niste dobili.

Spodnja naročilnica pa je namenjena tudi našim stalnim naročnikom. Njim osebno sicer ne, ker so na list že naročeni, pač pa jih prosimo, da list z naročinlico ponudijo sosedu ali znancu. Če jim bo list všeč, se bodo prav gotovo naročili nanj. Mnogi ljudje, zlasti na podeželju, Celjskega tednika še ne poznajo. Zato vas prosimo, dragi naročniki, da ga ponudite na ogled. S to naročilnico lahko naročite Celjski tednik tudi na sorodnike, ki služijo vojaški rok, ali pa jih je življenje zaneslo v druge kraje naše domovine ali celo daleč v svet. Tem boste gotovo naredili še posebno veselje in uslugo, saj bodo kot naročniki v stalnem stiku s koščkom svoje ožje domovine.

Celjski tednik vas tedensko podrobno seznanja o vseh dogodkih v vaši občini in okraju. Razen tega boste v njem našli tedenski notranji in zunanji politični pregled, obilo zanimivega branja iz naših krajev, aktualne in zanimive dogodke po svetu, vesti o nesrečah itd., otroci in gospodinje pa bodo v svojem kotičku našle tudi dovolj zanimivega branja.

Cena lista, ki izhaja tedensko na dvanajstih straneh, je komaj 800 dinarjev letno, kar predstavlja dejansko le eno petino stroškov tiskanja. Naročnik torej plača le minimalni del dejanske cene, vse ostalo krije družba. Naročnina za inozemstvo je zaradi večjih poštnih stroškov 2.000 dinarjev letno. V kolportaži pa je cena listu 20 din., torej več kot 200 dinarjev letno. Tudi zaradi tega se izplača postati stalni naročnik.

Kot vidite tudi naročnina ni preveč visoka. Naročnino pobirajo med letom poštarji in jo lahko plačate v dveh obrokih po 400 dinarjev, kar predstavlja zelo majhen izdatek, ki ga v enem letu niti ne boste občutili. Mnogokrat zapravljamo denar za stvari, od katerih pravzaprav nimamo nič, večkrat celo škodo.

Vse to narekuje potrebo, da bi ne smelo biti družine v celjskem okraju brez Celjskega tednika. Kdor je že naročen na kakšen dnevnik, mu bo naš tednik v dopolnilo. Tistemu, ki iz kakršnih koli razlogov na dnevnik ni naročen, pa bo Celjski tednik nenadomestljiv obveščevalec o dogodkih v domovini in po svetu, predvsem pa v občini in v okraju. V sedanjem hitrem družbenem razvoju si pač ne moremo zamisliti človeka — družbnega upravljalca, da bi lahko brez časopisa uspešno izpolnjeval naloge, ki jih pred njega postavlja današnji čas.

Spoštovani bralci, predvsem zaradi tega vam svetujemo in priporočamo, da se naročite na celjski tednik.

Dragi naročniki, vas pa še enkrat prosimo, da naročilnice v listu ponudite svojim znancem ali sosedom. Na ta način bi lahko vsakdo izmed vas pridobil najmanj še enega naročnika. Od tega pa bodo imeli koristi zopet naročniki in bralci, saj bi s povečano nakladо znižali stroške tiskanja, hkrati s te mpa izboljšali pestrost in kvaliteto lista.

Zato ne odlašajte več! Izpolnite naročilnico in nam jo vrnite čimprej. Prepričali se boste, da ste ravnali prav!

Uredništvo in uprava Celjskega tednika

VAŠE VRSTICE

Tudi meni se je zgodilo tako!

Tov. urednik!

Pred kratkim smo v Celjskem tedniku zasledili članek z naslovom »Zanima me resnica«; članek je povsem objektiven. Z njim je pisec hotel prikazati krivico, ki so mu jo storili s tem, da so mu odklonili lokacijo za stanovanjsko hišo.

Pisec članka tov. Kaiser je vložil prošnjo na občinski odbor Mozirje za gradnjo kombinirane stavbe, kjer bi imel delavnico in stanovanje. Zaprosil je 9. 8. 1961 in Svet za komunalno mu jo je pozitivno rešil 12. 8. 1961 ter jo poslal še istega dne v potrditev ObLO Celje kot drugostopnemu organu, ki pa jo je 12. 9. 1961 zavrnil.

Zakaj ponavljam ta primer?

Ponavljam ga zato, ker se je tudi meni zgodilo prav tako.

Oba sva borca. Tov. Kaiser je borec od leta 1942 in odlikovan z ordenom za hrabrost, z ordenom za zasluge za narod ter z ordenom bratstva in enotnosti. Tudi jaz sem borec od leta 1943, bil sem najboljši mitraljezec v brigadi, ranjen in 50 odstotni invalid. Odlikovan sem z ordenom za zasluge za narod in sprejel sem dve medalji za hrabrost; tega ne navajam zato, da bi si pridobil naklonjenost. Ne, vse to poudarjam le zaradi tega, ker se mi zdi, da se mi je zgodila krivica.

Živim utesnjeno v eni sobici z ženo in otroci; moja edina dohodnina je invalidnina v znesku 3000 dinarjev. Od organizacije ZB Mozirje pa mi je dodeljeno za gradnjo 250.000 dinarjev.

Ker so mi sosedje in kmetje obljubili, da mi bodo s prostovoljnim delom in materialom pomagali, da si po tolikih letih zgradim skromni dom, sem zaprosil za lokacijo, a zgodilo se mi je do pičice tako kot tov. Kaiserju. To je zame zelo grenka izkušnja, tembolj letos, ko proslavljamo 20-letnico revolucije.

Po mojem mnenju zadeva ne bi smela končati pri navadnem sporočilu nekega operativnega organa okrajnega ljudskega odbora, ker ta odločitev ni bila pravilna in ne življenjska.

Upravičeno se vprašujem: ali danes, ko smo že zdavnaj prelomili s starim, še vedno odloča en sam človek, in to povsem **birokratsko?**

Fale Jože
Nova Štifta
pri Gornjem gradu

Cerkev — muzej na Tinskem

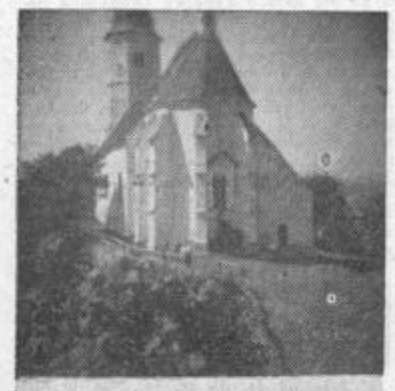

Tako nam piše naš naročnik in zvesti bralec našega tednika L. J. K svojim vrsticam, s katerimi nas je želel opozoriti na skrite lepote in zgodovinske vrednosti pri nas, je priložil tudi sličici, ki jih danes objavljamo.

Naši bralci na Kozjanskem bodo prav gotovo spoznali, da gre za cerkev-muzej, ki na vrhu TINSKEGA skriva, kot naš naročnik piše, mnogo starih umetnin in zgodovinskih zanimivosti. Nekaj od teh so že odstopili muzeju, nekaj pa jih še hranijo na mestu samem.

Da ima cerkev res dolgo življenjsko dobo, pričajo grški napisi na ploščah, ki jih je kdo ve katera roka napisala že 903. leta. Kot pripovedujejo ljudje, ta cerkev še ni bila prenovljena od kar stoji. Zato so ohranjene tudi umetnine starih slikarjev. Med svojimi vrednotami hrani cerkev tudi zbirko starega denarja.

Ob zaključku svojih vrstic nam naš naročnik svetuje, naj potujemo tudi v »odmaknjene« kraje, saj le tako bomo spoznali lepoto, ki nam je še nepoznana.

Na sliki levo: cerkev-muzej na Tinskem. Spodaj slikovita pokrajina s cesto, ki pelje v Podčetrtek.

V Preboldu ni dolgčas

Tov. urednik!

Kot povsod drugod, tako je tudi v Preboldu delo zaživelo s silnim tempom. Povsod vidimo uspehe, pa naj bo to pri gradnji novih blokov, zasebnih hišic, ali pa na drugih področjih našega gospodarstva.

Pa tudi na turizem nismo pozabili. Uredili smo lepo vikend naselje, naravnih lepot pa tod tudi ne primanjkuje. Ko sem letos opazil pri nas porast turistov, sem bil mnenja, da bi bilo vredno imeti vodiča, ki bi tujce seznanil z okolico in zanimivostmi našega kraja.

Posebnost našega kraja pa je preboldska graščina. V njej je namreč gostinski lokal, ki pa žal še ni urejen tako, da bi imel neprodušne stene, kar pa bi bilo tamkajšnjim stanovalcem v veliko zadovoljstvo.

Tudi preboldski fantje niso od muh! Da bi si pridobili naklonjenost tamošnjih brhkih deklet, hodijo pred graščino izvajati nočne koncerte, ki spominjajo na krike divjih zveri, prirejajo motodirke in druga »motorizirana« fantovska svatovanja.

Kot vidite, pri nas v Preboldu ni dolgočasno — še celo ponoči ne!

NOVA BENCINSKA ČRPALKA

Prejnšji teden so na Ljubljanski cesti v Celju, blizu Ljudskega kopališča, odprli težko pričakovano novo bencinsko črpalko. V navadi je, da dobi ob takih priložnostih prvi odjemalec bencin zastonj. To pot je sreča doletela uslužbenca celjskega Agroprometa, Franca Pintarja.

Družinsko podjetje

Pri nas ni nič čudnega, če vsepovsod slišimo govoriti o socializmu. Tudi otroci dojemajo to prijetno, kot bi poslušali pravljico. Socializem, to je nedvomno lepa reč, nikakor pa ni pravljica, kjer bi lahko ljudje samo lepo živeli, ne da bi delali. Socializem raste prvenstveno na delu vseh. Kdor si ga drugače zamišlja se moti.

Družina je tudi v socializmu sveta stvar. Urejeno družinsko življenje je jedro družbenega življenja, toda samo v družini. Najdejo pa se tudi imitatorji, ki bi hoteli družinsko življenje vnašati tja, kjer zanj niso primerni pogoji.

Pravijo, da je nekje zraslo družbeno podjetje »Familix«. Morda res, nevem? Pravijo pač in to, kar ljudje govorijo, je včasih tudi res.

Taka je ta zgodba. Oče Bogbatina si je toliko opomogel, da je postal sposoben direktor »Familixa«. To si je že dolgo želel, še za najnke države, ko je mislil, da si bo toliko pridobil na osnovi dediščine in mešetarskih odstotkov. Vojna pa mu je skalila račune, da je za nekaj časa čisto mrknil. Danes niti sam čisto točno ne ve, kako si je pridobil zaupanje, da je postal direktor. To mu je prijalo. Kmalu se je znašel v novih pogojih in nekje globoko za nagubanim čelom so se utrnile misli, kako bi utrdil in okrepil »Familix«, da bi podjetje zares delovalo kot po loju. In posvetilo se mu je!

Žena Nada je bila sposobna. Prevzela je glavno knjigovodstvo. Nejček, gromska strela, je vendar študiral, čeprav ni čisto jasno zaključil, toda blagajnik je vendar lahko. Snaha Simka, kako ne? Ljubka očarljiva, pa pisati zna dobro: materialna knjigovodkinja naj bo! Svak, to je navidez res mogočna osebnost, saj tehta okrog celega centa, ta naj bo komercialni šef ali direktor: vseeno! Direktor Bogbatina si je vesel pomel roke, ko je ugotovil, da se mu je taka utrnila. Prav celo leto pa je potreboval in še nekaj dni več, da so te sposobne osebnosti postopoma prikapale v podjetje. Zaposleni se niti dobro zavedali niso, kako družinsko lepo se razvija »Familix«. In res je bilo, da so se vodilni v podjetju, ki sicer ni veliko, saj baje zaposluje samo nekaj delavcev, sijajno razumeli in so delali po jasnem načrtu. O, kako lep je socializem!

Čudna je taka zgodba, da ji je težko verjeti! Morda se je direktorju Bogbatini samo sanjalo tako? Kdo ve? Ljudske govorice pa so že take, da včasih v sanjah vidijo resnico. Celo spuntali so se nekaj in pravijo, da takih reči ne sme biti. Pravijo, da bo direktor Bogbatina raje spet mrknil, ker »Familix« ne uspeva dobro dandanašnji čas.

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite takoj —
z dnem .....
Priimek in ime .....
Kraj, ulica, hišna št. .....
Pošta .....
Lastnoročni podpis .....

Znamka za 15 din

Celjski TEDNIK
CELJE
P. P. 16

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Razgovor na drsališču

Na drsališču v Mestnem parku je že od sobote pravcati živ žav. Spet je oživelo športno igrišče, ki je počivalo polnih deset mesecev. Znova je nekdanji prostor za igranje tenisa pokrila ledena skorja, zaenkrat še ne preveč debela, pa navzlic temu tolikšna, da je lahko že prvi in drugi dan sprejela več sto otrok, ki so komaj čakali na ta užitek.

— Kakšne načrte imate za letošnjo sezono, smo zastavili vprašanje enemu izmed odbornikov, ki je čistil sneg.

— Teh je veliko, skoraj se jih bojim povedati, saj kdo ve, če jim bomo kos. Pa ne morda zaradi ljudi, zaradi funkcionarjev, ki že več kot deset let niso nikoli rekli besedice — ne, temveč predvsem zaradi denarja. Blagajna je skoraj prazna, pred vrati pa velika tekmovanja in obveznosti. Zato bo morda kakšna zamisel ostala neizpolnjena, to pač zato, ker je že nekaj let, odkar smo sprejeli sklep, da v dolgove zaradi prireditev ne bomo več lezli. V tem pogledu smo imeli pred leti slabe izkušnje in smo morali preveč dolgo popravljati stare napake.

Da, vprašali ste po načrtih.

Najprej nas čaka organizacija začetniških in nadaljevalnih šol za mlade drsalce. Kakor prejšnja leta, tako bodo tudi letos te šole brezplačne. Naš namen je, da bi privabili na drsališče čim več otrok in da bi se jih čim več naučilo drsati. Če že ni ugodnejših priložnosti za smučanje, naj imajo za razvedrilo vsaj to. Tako združujemo športno dejavnost z nujno potrebno rekreacijo. Ob zaključku tečajev bomo pripravili tudi društvena tekmovanja, za vsako skupino posebej. Upamo, da bomo tudi na ta način dobili nekaj takih drsalcev, ki bodo pokazali pripravljenost in veselje do nadaljnjega urjenja.

Zdaj so v teku tudi Jugoslovanske pionirske igre, ki so posvečene telesni vzgoji mladih. Prva etapa zajema zimskošportna udejstvovanja. Zato bomo skupaj z ustreznim odborom pri občini ali okraju pripravili tekmovanja v hitrostnem drsanju in podobno.

— Kako pa je s hokejom na ledu?

— Kot je znano bodo celjski hokejisti letos sodelovali v zvezni ligi. Tekmovanje za državno prvenstvo bo potekalo v dveh skupinah, v zahodni in vzhodni ligi. Naše moštvo bo igralo v zahodni skupini skupaj z Jesenicami, Ljubljano in zagrebškim Medveščakom. Torej sama slavna imena. V primerjavi z njimi smo pritlikavci. Zato gremo v tekmovanje brez upov na boljši plasman, a s trdno voljo, da pokažemo vse, kar zmoremo. Pri sestavljanju moštva smo imeli nekaj težav, ker so trije standardni igralci odšli na odsluženje kadrovskega roka. To vrzel bomo skušali zamašiti, če bo šlo po sreči, kar z njimi samimi. Sicer pa bodo letos v našem moštvu igrali tudi trije Jeseničani. To bo pomembna okrepitev, ki pa bo samo začasna, dokler ne bomo sami sposobni vzgojiti več mladih igralcev. V minulih letih je bilo to nemogoče, saj smo mile zime in največ štirinajst drsalnih dni izkoristili le za obvezne tekme; na sistematično vzgojo pri takih pogojih nismo mogli misliti. Morda bo letos bolje, saj se nam ponuja ostrejša in daljša zima. Sicer pa nam tudi ta primer kaže, da brez umetnega drsališča ne moremo dalje in da je skoraj škoda denarja, ki ga potrošimo samo za majhno število igralcev, ki na koncu koncev nimajo niti bleščečih pogojev za napredek.

Celjski hokejisti bodo sodelovali še na republiškem tekmovanju, mladinci pa na državnem prvenstvu.

— Kdaj začenja prvenstveno tekmovanje?

— Zanimivo je, da bomo kar tri tekme zapored igrali na domačem igrišču. Prva bo 3. januarja z Medveščakom, druga šestega januarja z Jesenicami in tretja 10. januarja z Ljubljano. Nato pa bomo 13. januarja igrali povratno tekmo na Jesenicah, naslednji dan v Ljubljani, 20. januarja pa v Zagrebu.

— Kako pa je z umetnim drsališčem?

— Zaenkrat je vse skupaj padlo v vodo. Realno vzeto, vsaj še nekaj let nimamo pogojev, da bi začeli s to, razmeroma drago gradnjo. V načrtu je najprej zgraditev velike prireditvene dvorane in šele nato bo prišlo na vrsto drsališče. Seveda, če bodo držale obljube, ki so nam jih dali. Vse do tedaj pa bomo životarili, kot smo doslej. To sicer ni priznanje za delo, ki smo ga opravili, toda, kaj hočemo, je pač tako. Kot kaže izpolnjevanje petletnega načrta celjske občine so investicije v športno dejavnost ponovno na zadnjem mestu. In tako tudi drsališče.

-an

Najmanjši in najmlajši parček na celjskem drsališču

Celjski smučarji v Avstriji

Konec prejšnjega tedna je približno petnajst smučarjev, članov celjskega smučarskega kluba, odpotovalo na trening v znano zimsko športno središče Avstrije, v Bad Gastein. Skupaj z mladimi so odšli tudi nekateri starejši izkušeni tekmovalci. Tako bo trening ob dobrih učiteljih in seveda neštetih žičnicah gotovo rodil zaželene uspehe.

Šentjur : Cinkarna 4:4

V nedeljo je bila odigrana prijateljska tekma med šahisti Šentjurja in Cinkarne. Tekma, ki se je igrala na osmih deskah se je končala neodločeno 4:4. Posamezni izidi partij so bili naslednji: (prvoimenovani Šentjurčani) Janežič : Snajder remi, Gajšek : ing. Pipuš 1:0 (brez igre), ing. Žmaher : Dečko remi, Šalej Jože : ing. Klinger remi, Lesjak : Počivalšek 0:1, Verdnik : ing. Marjanović remi, Žitnik : Smidt 1:0, Šalej Rudi : Zorko 0:1.

S tekmo v Celju so Šentjurčani pričeli novo šahovsko sezono za leto 61-62. V prihodnjih dneh bodo organizirali turnir za prvenstvo Šentjurja, s čemer želijo ponovno poživeti šah v svojem okolišu.

Lep uspeh celjskih kegljačev

V nedeljo je bilo končano letošnje republiško prvenstvo kegljačev v borbenih partijah. Od štirih celjskih moštev so se najbolje odrezali kegljači Elektra, ki so zasedli peto mesto. Medtem, ko so bili člani železničarskega kegljaškega kluba Celje šesti, se je ekipa »15 maj« uvrstila na šestnajsto, Olimp pa na 25. mesto.

Sedemnajst moštev

V počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade je bil v nedeljo zanimiv nastop kegljačev. Med sedemnajstimi ekipami so zmagali člani ŽKK Celje s 403 keglji, 2. Kovinotehna 401, 3. »15 maj« 387, 4. Elektro 378 itd.

Začetek okrajnega prvenstva

Te dni se je začelo okrajno prvenstvo registriranih kegljaških moštev v mednarodnem slogu. Tekmovanje je organizirano tako, da bosta dve koli v Celju, eno pa v Žabukovici. Med desetimi ekipami trenutno vodijo kegljači Celja, pred Elektrom. Medtem, ko je za kegljače Celja to tekmovanje več ali manj prestižnega značaja, saj so si udeležbo v republiški ligi zagotovili že lani, pa se bo glavna borba razvila za drugo, ki daje prav tako pravico do udeležbe v slovenski ligi. Kot vse kaže, si bodo pot med najboljša slovenska kegljaška moštva utrli tekmovalci Elektra.

Zimska slika iz Celja

Kdaj boste kupovali

Bliža se konec leta in z njim običajni pojav — izreden naval potrošnikov na trgovine vseh vrst. Da bi omilili ta pritisk in omogočili potrošnikom nakup blaga tudi izven običajnih poslovnh ur, je oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Celje skupaj s pristojnimi organi določil, da bodo prodajalne živil in ostale trgovine poslovale ob letošnjem praznovanju Novega leta takole:

— od 20. do vključno sobote, 30. decembra (razen nedelje) bodo vse prodajalne živil in ostale trgovine poslovale nepretrgoma;

— v nedeljo, 31. decembra bodo odprte naslednje prodajalne živil: MLEKO — vse prodajalne od 7. do 11. ure. KRUH — vse prodajalne od 6. do 11. ure. MESO — prodajalna »Na tržnici« od 6. do 11. ure. SADJE-ZELENJAVA — vse prodajalne od 6. od 11. ure. Samopostrežba Center ter trgovina Rio do 12. ure dopoldne;

— v ponedeljek, 1. januarja bodo vse prodajalne zaprte;

— v torek, 2. januarja bodo poslovale naslednje prodajalne živil: MLEKO — vse prodajalne od 7. do 11. ure. KRUH — prodajalna »Na tržnici«, nadalje »Ada« in prodajalna »Gaberje« od 6. do 11. ure. SADJE-ZELENJAVA — vse prodajalne od 6. do 11. ure. MESO — »Na tržnici«, »Narezek« in »Detelja« od 6. do 11. ure. Trgovina Rio in samopostrežba Center od 7. do 11. ure do-

Dedek Mraz v Celju

V Celju je že vse nared za dedka Mraza. Odbor, ki bo organiziral njegov prihod, je že dobil ustrezna denarna sredstva, tako, da bo nekaj denarja za proslave v stanovanjskih skupnostih, za nakup kolektivnih daril itd.

V tem času bo v Celju za otroke več gledaliških, kino in lutkovnih predstav. Te prireditve bodo namenili tudi pionirjem iz drugih šol celjske občine in ne samo tistim, ki hodijo v mestne šole. Zato bodo zanje pripravili več avtobusnih prevozov.

Centralni prireditveni prostor bo pred Metropolom. Kot pravijo, bo lepo urejen in okrašen. Sem bo prihajal dedek Mraz v dnevih 29. in 30. decembra.

KRONIKA NESREČ

Marija Mravljak iz Zagrada je padla in si zlomila nogo. — V Povžah pri Strmcu je cirkularka odrezala Ivanu Jevšenaku vse prste na desni roki. — Jožefa Perkič iz Virštajna je padla in si zlomila nogo. — Rudar Jože Zupanc si je pri delu v rudniku Zabukovca poškodoval glavo in prsni koš. — V Razlagovi ulici je padla Jožefa Kresnik in si poškodovala nogo. — Na Mariborski cesti je s kolesom padel Drago Lončarič iz Debra; dobil je poškodbe po telesu. — Enoletni Martin Jelen iz Latkove vasi je padel in si poškodoval roko. — Šestmesečna Marjeta Ledinek iz Skomarij se je opekla z vročo vodo. — Trinajstletni Miran Bukovec iz Dolenje vasi je padel in si zlomil nogo. — Slavko Jurak iz Kozjega je pri delu padel s silosa. Zlomil si je hrbtenico in nogo.

Dedek Mraz na Otoku

Stanovanjska skupnost ter Društvo prijateljev mladine na Otoku pripravljata lep sprejem dedka Mraza in praznovanje novoletne jelke. Dedek bo obiskal predšolske otroke v vrtcu Anice Černejeve v Jurčičevi ulici 26. in 27. tega meseca. Ob tej priložnosti bodo otroci pripravili program ter lutkovno igrico. Dedek bo v obeh dnevih obdaril okoli 350 malčkov.

Zaključek PIONIRSKIH IGER za celjsko občino

Ob zaključku pionirskih iger »Moj kraj — včeraj, danes in jutri« bo odbor, ki je vodil letošnjo akcijo pionirjev na območju celjske občine pripravil v nedeljo, 24. tega meseca ob desetih dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma zaključno svečanost, na kateri bodo podelili darila najboljšim pionirskim odredom, zraven tega pa zavrteli film o dejavnosti teh odredov.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 11. do 18. 12. 1961 je bilo rojenih 21 dečkov in 32 deklic.

POROČILI SO SE:

Edmund Tkavc, krojač in Erna Esih, delavka, oba iz Celja. Ivan Novak, kovinostrugar in Marijana Jug, navijalka, oba iz Celja. Stefan, Marijan Szabo, elektromehanik in Karolina Lah, kemični laborant, oba iz Šoštanja. Valentin Brodnik, uslužbenec iz Štor in Jasna Papič, uslužbenka iz Celja. Ljutvo Šaranin, delavec iz Novega Pazarja in Ivanka Vudrag, delavka iz Celja. Avguštin Premuš, gradbeni mojster in Frančiška Golihleb, krojačica, oba iz Celja. Gerhard Nahberder, elektromonter iz Celja in Ivonne, Slavka Ulrych, frizerka iz Laškega. Frančišek Lenko, TT mehanik iz Trnovelj in Ana Kos, PTT uslužbenka iz Celja. Marijan Rovišnjak, TT mehanik iz Rogaške Slatine in Justina Žmavc, cvetličarka iz Celja. Pavel Ocvirk, soboslikar in Marija Ratej, gospodinja, oba iz Celja. Alojz Draksler, gostilničar iz Litije in Ana Pavli, trgovska pomočnica iz Moravč pri Gabrovki.

UMRLI SO:

Marija Horjak, družinska upokojenka iz Loke pri Zidanem mostu, stara 74 let. Vinko Lipnik, kmetovalec iz Podčetrtka, star 56 let. Jožefa Kostanjšek, šivilja iz Celja, stara 55 let. Marija Reiniš, upokojenka iz Celja, stara 68 let. Alojzija Žnidar, gospodinja iz Velenja, stara 62 let. Terezija Seničar, čistilka iz Celja, stara 58 let. Matilda Cestnik, druž. upokojenka iz Latkove vasi, stara 73 let. Rihard Nardin, inv. upokojenec iz Celja, star 69 let. Marija Delčnjak, kmetovalka iz Migojnic, stara 60 let. Marjanca Voh, otrok iz Celja, stara 2 uri. Jožef Žgur, elektromonter iz Celja, star 38 let. Aleksander Žerjav, upokojenec iz Celja, star 66 let. Terezija Mežanar, upokojenka iz Celja, stara 84 let. Franc Bah, kmetovalec iz Lesičnega, star 62 let. Franc Jazbec, upokojenec iz Loga pri Hrastniku, star 57 let.

Celjski TRG

CENE NA CNLISKEM TRGU

Krompir 30—40 (32), čebula 150 (120), ohrovt 50—70 (60—70), sveže zelje 30—40 (30—40), fižol v. 170—150 (170—180), por 60—100 (60), zelena 80—120 (80), solata 100—180 (120), špinača 400, korenjček 40—80 (50), peteršilj 100—200 (100—150), pesa 60 (40), česen 400 (200), kislo zelje 60—70 (60—70), repa, kisla (50), hruške (150), jabolka 35—60 (60), grozdje (220), limone (240), pomaranče (290), fige (240—280), orehi celi 300—340 (340), orehi jed. 1000—1200 (1200), mleko 56, smetana 520, skuta 200, jajca 35—37 (30), perutnina 500—1000.

Zaradi mraza je trg zelo slabo založen. Primanjkuje vsega blaga.

UTRINKI iz razgovora s športniki

Dva posnetka z zabavno športne prireditve ob proglasitvi najboljšega športnika Slovenije za leto 1961 v Velenju. Zgoraj — glavni urednik Poleta tov. Franček Mirtič čestita najboljšemu športniku Slovenije, Miru Cerarju, spodaj — skupina najboljših (od leve proti desni): Parma (šah), Šlibar (smučarski skoki), Cerar (orodna telovadba) in Brodnik (atletika)

Kot smo že napisali, je bila prejšnji teden v Velenju zabavno športna prireditev, na kateri je uredništvo Poleta razglasilo rezultate ankete o imenovanju najboljšega športnika Slovenije v 1961. letu. — V razgovoru pred mikrofonom so sodelovali tudi nekateri znani tekmovalci iz Celja in Velenja.

Tako je bil državni in balkanski rekorder v deseteroboju ter četrti v Evropi in osmi na svetovni jakostni lestvici v tej najtežji atletski disciplini, inž. Jože Brodnik, silno skop, ali bolje rečeno previden v dajanju izjav. Navzlic vsemu pa je iz njegovih besed vendarle velo precej optimizma, zlasti kar se tiče uspehov jugoslovanskih atletov na evropskem prvenstvu, ki bo septembra prihodnje leto v Beogradu. Po tem bi lahko sklepali, da tudi Brodnik upa na najboljše. To mu želimo.

Stanko Lorger pred mikrofonom in polno dvorano gledalcev in poslušalcev ni imel treme.

Stane, na zadnji podobni prireditvi v Kopru ste dejali, da se boste tudi letos borili za naslov najboljšega športnika Slovenije. Kaj menite zdaj o tisti izjavi?

— Človek se večkrat zmoti, pa sem se tudi jaz.

— Kaj pa pravite o bližnjem evropskem prvenstvu?

— Če bi govoril o organizaciji, se mi zdi, da bo uspelo. Edino pripombo bi imel na račun tekališča. To ni najboljše. O uvrstitvi naših tekmovalcev je težko govoriti. Upam, da imamo nekaj izgledov za najboljša mesta.

— Torej vsakega nekaj, optimizma in pesimizma.

Tea Silanova je bila na odru več kot resna.

Ko so jo vprašali, ali med tekom na 400 metrov, ki sodi med najtežje tekaške discipline za ženske, sploh kaj misli, se je odrezala takole:

— Šele takrat, ko pritečem v zadnjo krivino in je pred mano še približno sto metrov do cilja si zaželim, da bi bilo teka in seveda napora kmalu konec.

Na vprašanje, kako bi lahko razkrila skrivnosti velikih uspehov AD Kladivarja, pa je povedala:

— Med seboj se vsi lepo razumemo. To je velika družina, v kateri pa se veliko dela in veliko vadi.

Na oder kulturnega doma v Velenju so tisti večer stopili tudi trije domačini, predsednik Partizan-Rudarja tov. Fijavž ter dva mlada športnika, dvigalec uteži Krevselj in smučarski skakalec Bizjak.

Njihov izpraševalec pa je bil znani športni delavec iz Celja Karel Jug.

— Tovariš Fijavž, kako se počutiš kot predsednik društva?

— Hvala, kar dobro, zlasti še, ker za reševanje problemov najdem povsod veliko razumevanje. To še posebej velja za kolektiv velenjskih rudarjev. Drugače o tem pa bi lahko povedala žena, ki me le redkokdaj vidi, saj ves prosti čas posvečam športu.

— In Ti, tovariš Krevselj, ali dosegaš na račun športa, ki ga gojiš, tudi pri delu boljše uspehe?

— Seveda. Ne samo, da si krepim telo, veliko pridobivam tudi pri refleksu, ki mi v jami pride več kot prav.

Mladi Bizjak sodi v sam vrh mladih smučarskih skakalcev v Sloveniji.

— Kaj bi si zaželel kot smučarski skakalec?

— Da bi tudi v Velenju dobili skakalnico iz plastične snovi. Zadnja leta smo imeli premalo snega, da bi mogel primerno trenirati.

-an

CELJSKA KRONIKA

ETJE CELJSKI TISK CELJE ● ČASOPISNO PODJETJE CELJSKI TISK CELJE ● ČASOPISNO PODJETJE CELJSKI TISK CELJE ● ČASOPISNO PODJETJE CELJSKI TISK CELJE ● ČASOPISNO

RAZPIS

Iz tedna v teden množi število svojih bralcev — iz tedna v teden bogati strani svojega lista.

Kolektiv »Celjskega tednika« ne zmore več sam vse večjih nalog in vabi medse marljive ter iznajdljive sodelavce na naslednja delovna mesta:

1. **NOVINARJI**

Pogoji: visoka ali višja šolska izobrazba z določeno družbeno politično prakso ali popolna srednja šolska izobrazba z dolgoletno gospodarsko prakso.

2. **UPRAVNIK ČASOPISA**

Pogoji: srednješolska izobrazba s smislom za vodenje oglasne politike in naročniškega oddelka ali nepopolna srednješolska izobrazba z bogato družbeno politično prakso.

3. **TEHNIČNI UREDNIK**

Pogoji: grafični delavec ali srednješolska izobrazba z izrazitim smislom za tehnično opremo in ilustracijo časopisa.

Osebni dohodki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Kandidati bodo našli v kolektivu »Celjskega tednika« prijetno in zdravo delovno vzdušje, ki jim bo kar najbolj omogočalo, da bodo lahko zadovoljevali sebe in družbo.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ponudbe poslati na kadrovski sektor Časopisnega podjetja »Celjski tisk« Celje, Trg. V. kongresa 5.

Slovensko ljudsko gledališče v Celju sporoča žalostno vest, da je umrl

Herbert Grün

književnik, publicist in gledališki kritik, ki je bil več let umetniški vodja in dramaturg naše ustanove.

Pogreb pokojnega bo v soboto 23. decembra v Ljubljani. Točen čas pogreba bo javljen naknadno v dnevnem časopisju.

UPRAVA IN KOLEKTIV SLG CELJE

PREŠERNOVA DRUŽBA JE ZAČELA TE DNI RAZPOŠILJATI KNJIGE REDNE ZBIRKE 1961-62 IN JIH BODO V NEKAJ DNEH PREJELI VSI ČLANI.

PRIPOROČAMO VSEM, KI BI ŽELELI NAŠO KNJIŽNO ZBIRKO 1962-63, DA SE ZGLASIJO PRI NAŠIH POVERJENIKIH IN SE PRIGLASIJO V ČLANSTVO PRIHODNJE LETO.

PREŠERNOVA DRUŽBA
LJUBLJANA

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE 20. DECEMBRA PREMINUL UGLEDNI ČLAN DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE

Herbert Grün

VZORNEGA STANOVSKEGA TOVARIŠA BOMO OHRANILI V GLOBOKEM SPOMINU.

PODRUŽNICA DRUŠTVA NOVINARJEV LRS V CELJU

SPOŠTOVANI BRALCI!

Sporočajte spremembe Vaših naslovov naši upravi, ker s tem:

olajšate delo poštarjem
prihranite na času in na jezi
omogočite točno odpremo našega časopisa

Uprava

OBJAVE IN OGLASI

KINO

KINO UNION
20. — 24. 12. 1961 »ESNAPURSKI TIGER«, zahodnonemški barvni VV film
25. — 29. 12. 1961 »INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK«, zahodnonemški barvni VV film

KINO METROPOL
21. — 24. 12. 1961 »PREK PLANIN DIVJEGA ZAHODA«, ameriški barvni Csc film
25. — 28. 12. 1961 »PLESALKE«, ameriški barvni Csc film

MATINEJA
24. 12. 1961 »H 8«, jugoslovanski film

KINO DPD »SVOBODA« — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
23. 12. 1961 »SERVISNA POSTAJA«, jugoslovanski film
24. 12. 1961 »POLKOVNIK IN JAZ«, ameriški film
27. 12. 1961 »OBTOŽUJEM«, ameriški Csc film
28. 12. 1961 »OBRAČUN PRI O. K. KORALU«, ameriški barvni VV film

RADIO 202

Nedelja, 24. decembra
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Zabavna glasba, vmes obvestila
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
12.45 Nedeljski utrinki

Ponedeljek, 25. decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 10 minut z orkestrom Frank Chacksfield
17.20 Športni tednik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

Torek, 26. decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Igrata kvartet Mileta Ferleža in plesni ansambel »Metronom«
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

Sreda, 27. decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Od melodije do melodije
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

Četrtek, 28. decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Poje Komorni zbor iz Celja p. v. Egona Kuneja
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

Petek, 29 decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Domače viže igra trio Maksa Kovačiča
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

Sobota, 30. decembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Za prijeten konec leta
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes obvestila

STANOVANJA

NUJNO rabim prazno sobo. Naslov v upravi lista.

NUDIM stanovanje učiteljiščniku II. ali III. letnika, ki bi pomagal pri učenju mojemu sinu. Naslov v upravi lista.

DEKLE IŠČE prazno ali opremljeno sobo. Za uslugo pripravljena inštruirat. Naslov v upravi lista.

ZA POMOČ v gospodinjstvu in čuvanje otroka oddam ženski osebi, najraje mlajši upokojenki sobo v novi hiši. Nastop takoj. Naslov v upravi lista.

KRASNO, VELIKO SOBO oddamo v najem intelektualnemu zakonskemu paru proti vplačilu vnaprej. Razlagova 6, pritličje — Kuhar.

RAZPISI

Sprejmemo s takojšnjim nastopom
1 kvalificirano ali
polkvalificirano natakarico
Javite se na upravi Gostinskega podjetja »Gaberje«, Mariborska c. 79.

KUPIM

VPREŽNO KOSILNICO, po možnosti snopoveznik (manjšo), kupim. Naslov v upravi lista.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 22. decembra 1961 ob 9. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Gostovanje na Dobrni.
Ob 14. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Gostovanje v Vojniku.

Sobota, 23. decembra 1961 ob 10. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Gostovanje v Šempetru.
Ob 19.30 uri: Saul Levitt: PROCES. Sobotni abonma in izven.

Nedelja, 24. decembra 1961 ob 15. uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje v Zrečah.
Ob 20. uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje v Storah.

Ponedeljek, 25. decembra 1961 ob 10. uri Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Gostovanje v Storah.
Ob 20. uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje v Šentjurju pri Celju.

Torek, 26. decembra 1961 ob 11. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA.
Ob 15. uri Vandot-Stante »KEKEC IN MOJCA
Gostovanje v Laškem.
Ob 20. uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje v Laškem.

Sreda, 27. decembra 1961 ob 10. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Zaključena predstava za osnovne šole: Teharje, Šmartno in Ljubečna.
Ob 16. uri: Saul Levitt: PROCES. Zaključena predstava za JLA.

Četrtek, 28. decembra 1961 ob 10. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA.
Ob 20. uri: Saul Levitt: PROCES. Gostovanje na Vranskem.

Sobota, 30. decembra 1961 ob 10. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Zaključena predstava za tovarno Metko Celje.
Ob 14. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Zaključena predstava za tovarno Toper Celje.

OBVESTILA

Združenje šoferjev in avtomehanikov LRS podružnica v Celju ima v nedeljo, 24. XII. 1961 ob 8. uri zjutraj svoj redni letni občni zbor v prostorih restavracije »Kladivar« v Kersnikovi ulici.
Za vse člane udeležba obvezna.
Odbor

OBVESTILO

Vse lastnike motornih vozil obveščamo, da se začne podaljševanje prometnih dovoljenj za motorna vozila za leto 1962 s 25. 12. 1961 in se zaključi 31. 1. 1962.

Ker pri tem podaljševanju odpadejo tehnični pregledi vozil, ki so bila pregledana v zadnjih šestih mesecih, bodo občinske uprave za dohodke vsem lastnikom dostavile položnico za vplačilo taksnih pristojbin za motorna vozila, na podlagi odrezka položnice bodo odseki — oddelki za notranje zadeve občinskih ljudskih odborov podaljševali prometna dovoljenja in izdajali nalepke za dovoljeno vožnjo v letu 1962.

Kdor ne bo podaljšal prometnega dovoljenja do 31. 1. 1962, mora oddati evidenčne tablice pristojnemu občinskemu organu za notranje zadeve.

Iz pisarne ONZ Celje

Avtomoto društvo Vojnik v likvidaciji. Pozivamo upnike in dolžnike, da najkasneje do 31. 1. 1962 prijavilo svoje obveznosti na naslov: Avtomoto društvo Vojnik v likvidaciji, tov. Sovič Leopold. Po tem roku prispele prijave se ne bodo upoštevale.
Likvidacijska komisija AMD Vojnik

RAZGLAS

Uprava za ceste LRS, Tehnična sekcija v Celju bo prenehala glede določila temeljnega zakona o javnih cestah in zakona o cestnih podjetjih s svojim delom dne 31. decembra 1961.

Upniki in dolžniki se pozivajo, da priglasijo na gornji naslov svoje izkazane terjatve oziroma poravnajo svoje obveznosti do dne 30. decembra 1961.

Tehnična sekcija Celje

ZAHVALA

Zahvaljujem se javno vsem prijateljem ter znacem, ki so spremljali našega ljubega sina na zadnji poti k večnemu počitku.
Žalujoča družina Dečman, Otrožno 103.

PRODAM

PRODAM komplet: globok športni voziček. Otok, 1/I-levo.

POSESTVO 3 ha, sadonosnik, njiva in gozd naprodaj. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE, ODNOSNO POLOVICO dvostanovanjske hiše prodam najboljšemu ponudniku. Stanovanje vseljivo! Informacije vsakodnevno od 15. do 18. ure Majstrova 6, pritličje, Celje.

POLOVICO nove vseljive hiše z vrtom, I. nadstropje, Ljubljanska 69, cena 2,500.000 din. Ogled vsak dan od 16. ure dalje.

KANARČKE HARCERJE prodam. Korent Teharska 51, Celje.

PRODAM medeninasto in železno posteljo. Pušnik, Tovarniška 9, Celje.

OHRANJENO spalnico in razno drugo pohištvo prodam ali zamenjam za pitanega prašiča. Tovornik, Mariborska 28/II Celje.

HISO V DOBRNI, neposredna bližina zdravilišča, vseljiva, naprodaj. Naslov v upravi lista.

NOV KRZNEN plašč, indijska lisica, naprodaj. Povalej Erna, Adamičeva 2, Celje.

RAZNO

JAVNA ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo primariju dr. Flajsu, zdravnikom: dr. Završniku, dr. Mordeju in drugim zdravnikom ter medicinskemu in strežnemu osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice v Celju za uspešno zdravljenje in skrbno nego naše mamice Frančiške Ižanc.
Družina Ižanc

OTROŠKI aparat za ravnanje zob, izgubljen v četrtek od Gregorčičeve do Kersnikove vrniti na upravo lista.

ODDAM GARAŽO! Naslov v upravi lista.

V NEDELJO, dne 17. 12. 1961 med 9. in 10. uro sem izgubil moško ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi v upravi lista.

STAREJŠI UPOKOJENEC z lastnim stanovanjem, z lepo pokojnino, želi spoznati pošteno in dobrosrčno tovarišico, po možnosti upokojenko zaradi skupnega gospodinjstva. Pismene ponudbe pod »Mirno življenje« na upravo lista.

KOMPAS

Za usnjarske strokovnjake organiziramo 6-dnevno potovanje na MEDNARODNI USNJARSKI VELESEJEM V OFFENBACH v času od 18. do 23. februarja 1962, prijave sprejemamo do 30. decembra 1961. Cena potovanja 34.600 din.

PROSVETNI DELAVCI!
Za ljubitelje umetnosti in kulture, še posebej pa za prosvetne delavce v času semestralnih počitnic, 6-dnevno avtobusno potovanje po SREDNJI ITALIJI: FERRARA—BOLOGNA—FIRENZE—SAN MARINO—RAVENNA. Cena potovanja vključeni stroški za potni list 24.500 din, prijave sprejemamo do 5. januarja 1962.

Za strokovnjake trgovskih in drugih podjetij organiziramo tudi letos tradicionalni ogled DUNAJSKEGA VELESEJMA v času od 11. do 18. marca 1962. prijave sprejemamo do 20. februarja 1962, cena potovanja din 20.500.—

POSEBNO OBVESTILO! Organiziramo 2-dnevno potovanje v TRST in BENETKE, lahko se prijavijo posamezniki . Cena aranžmaja 7900 din, stroški za potni list niso vključeni. Prijave sprejema KOMPAS CELJE do zaključenega števila.

PRED VSAKIM POTOVANJEM OBIŠČITE POSLOVALNICO KOMPAS CELJE, TOMŠIČEV TRG 1 — telefon 25-50.

SLUŽBE

»TOPER« CELJE
sprejme takoj

ORODNEGA KLJUČAVNIČARJA ali PRECIZNEGA MEHANIKA

za vzdrževanje konfekcijskih strojev
Pogoji za sprejem:
a) zagotovljeno stanovanje v Celju ali okolici ter
b) odslužen kadrovski rok.
Interesenti naj se zglasijo v splošnem oddelku podjetja najkasneje do 23. decembra 1961.

NUJNO rabim starejšo gospodinjsko pomočnico. Informacije v Sivalnici, Razlagova ul. Celje.

KONCERTI

Namesto napovedanega koncerta pianista Segalla iz Brazilije, ki je obolel, bodo abonenti postreženi s simfoničnim koncertom orkestra Akademije za glasbo iz Ljubljane. Koncert bo v sredo, 27. decembra v Narodnem domu. Isti dan popoldne ob 17 bo koncert za mladino, zvečer ob 20 pa **III. abonmajski koncert.**

Nekaj prostih vstopnic je še na razpolago v glasbeni šoli. Koncertna poslovalnica naproša cenjene abonenate, da poravnajo zapadli obrok.

ITA IZLETNIK

IZLETNIKOVO SILVESTROVANJE V MEDIJSKIH TOPLICAH.

Prevoz s turističnim avtobusom, silvestrov menu, prenočišče in prijetna zabava — cena din 2.800.—

SMUČARJI in ljubitelji zimskega športa udeležite se 7 dnevnega potovanja na svetovno smučarsko prvenstvo v CHAMONIX v mesecu februarja 1962.

5-dnevno strokovna ekskurzija na mednarodni sejem usnjarskih izdelkov v OFFENBACHU v dneh od 17. 2. do 22. 2. 1962. Potovanje organizira obrtna zbornica skupno z industrijskimi podjetji usnjarske stroke.

Za bivše internirance, njihove ožje sorodnike, sorodnike umrlih v taboriščih ni vse ostale člane ZB 6-dnevno potovanje v RAVENSBRUCK IN SACHSENHAUSEN ob obletnici osvoboditve taborišč.

ZAHTEVAJTE PROGRAME!

NUDIMO VAM SLEDEČE USLUGE:
Izlete, prevoze in strokovne ekskurzije z avtobusi, vlaki, ladjami, avioni doma in v inozemstvu.

NABAVA POTNIH LISTOV IN TUJIH VIZ!

VSE VRSTE VOZOVNIC!
MENJAVA VALUT!
TURISTIČNE INFORMACIJE

Za cenjena naročila se priporoča IZLETNIK poslovalnica Celje, Titov trg 5 (nasproti avtobusne postaje), telefon 28-41.

CELJSKI tednik

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 uprava Celje, Trg V. kongresa 5 — poštni predal 152 — telefon 23-75 in 20- 89 — tekoči račun pri Narodni banki Celje: 607-21-1 656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav vsako sredo do 12. ure v oglasnem oddelku, Trg V. kongresa 5

Informacije o oglasih, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

V prodaji
že v mesecu
januarju

NJEGOVA PRVA SKRIVNOST..

..darilo za Vas:

4×AS

KOMPLET PEPELNIKOV
V LEPIH PASTELNIH
BARVAH

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

GOA: »ADIOS AMIGOS«

Pred dnevi je indijska vlada segla po zadnjem sredstvu, da uredi vprašanje Goe, Damana in Dia. Te tri kolonialne posesti najbolj črnega portugalskega kolonializma po zatrdilih premierja Nehruja ni bilo mogoče rešiti na miren način — s pregovori.

Mnenja po svetu so bila razdeljena, ko je indijska armada vkorakala v te indijske deželice, da bi dokončala trpljenje indijskega prebivalstva pod knuto portugalske kolonialne oblasti.

Kolonisti in neokolonisti so vzrojili in zavpili, češ, Indija je agresor ... Toda večina svobodnega sveta, zlasti pa neblokovske, do včeraj od kolonializma tlačene dežele, so nudile Indiji vso moralno podporo.

V času, ko berete, je Indija zbrisala zadnje ostanke kolonialne oblasti na svojem narodnem geografskem področju. Indija je v celoti svobodna ...

Štiri sto let bili Portugalci vgnezdeni tudi na zapadni obali indijskega polkontinenta. V zadnjem stoletju se je njihova oblast teritorialno skrčila na manjše kolonialne »otočke« Goo, Daman in Dia.

Goa je bila kolonija, ki obsega okoli tri in pol tisoč kvadratnih kilometrov in vključuje poleg obalnega dela tudi otočke ob zahodnoindijski obali. Na tem področju živi nekaj nad pol milijona prebivalcev.

Daman leži severno od Bombaya in ima dve pokrajini Dadar in Nagar Aveli. Obsega nad 500 kvadratnih kilometrov ter šteje 70.000 prebivalcev.

Diu pa leži ob vzhodu na vzhodni obali Kambajskega zaliva in se deli na tri pokrajine: na otok Diu, pokrajino na kopnem Gogolo ter otok Simbor.

Celotna portugalska posest v Indiji je obsegala blizu 4.000 kvadratnih kilometrov površine in imela okoli 740.000 prebivalcev.

Pomembnost teh treh kolonij je vsekakor velika za Portugalsko. Diktator Salazar v Lizboni je mogel kontrolirati promet ob zahodni indijski obali, zlasti pa Kambajski zaliv, ki sta ga stražili enklavi Diu in Daman. Gostota prebivalstva pove, da je v teh obalnih deželah prav gotovo razvita industrija in pa promet. Na te kolonialne pokrajine je bilo vezano okoli 4.000 ladij s približno 700.000 ton nosilnosti. Področja imajo bogate rudnike, predvsem so znani rudniki mangana.

Tudi kmetijstvo je precej razvito. Predvsem pomembni pridelki so riž, poper, kokosove palme in kopra. Poleg razvitega ribištva je močno razvito pridobivanje soli. Portugalci so v teh kolonijah imeli nad 500 solarn z letno proizvodnjo 30.000 ton.

Toda gospodarski pomen portugalskih posesti je bil gotovo drugorazrednega pomena za Indijo, ko se je odločila za poseg. Najvažnejše je bilo gotovo to, da je Indija sklenila odstraniti oporišča kolonializma. Mi Jugoslovani, ki smo v preteklosti sami imeli podobne primere, kaj lahko razumemo, da Indija ni mogla dlje trpeti terorja in nasilja, ki so ga Portugalci izvajali nad Indijci v teh pokrajinah. Vsi politični razgovori, vse diplomatske akcije z Lizbono niso obrodile nobenih uspehov. Portugalski kolonializem, ki ga svet pozna tudi iz Angole in Mozambika, je eden najbolj krutih in krvavih sistemov nasilnega podrejanja tujih ljudstev. Jasno, saj sami Portugalci trpijo pod peto fašističnega diktatorja Salazarja.

Naše mišljenje je jasno. Naše simpatije so na strani Indije, zlasti pa na strani Indijcev, ki so do včeraj bili pod kolonialno upravo. Goa, Daman in Diu je nekaj takega, kot je bil Zadar, Lastovo in Reka za Jugoslavijo med obema vojnama.

Naši armadi

Pozvala je Partija. Smelo so vstali
ljudje — proletarci, uporni naš rod,
ponosni so v prve odrede se zbrali,
ko Tito pokazal skoz borbo je pot.

Brigade so rasle, kovane iz jekla,
ker v sebi nosile so ljudstva srce,
in kri je herojev po zemlji tej tekla
do zarje svobodnega novega dne.

Rojena v viharju je šla skozi zmage,
rešila je delovno ljudstvo verig
armada republike naše predrage,
enotnosti narodov bratskih branik.

Ovenčala s slavo nam ščit je svobode,
ko novo si skupnost naš človek gradi,
odkar gospodar je sam svoje usode
in svetle plodove mu delo rodi.

Orožje ji je revolucija dala,
armadi, ki naših mejá je čuvar,
da v miru napredek nam bo varovala
in z ljudstvom enotna bo silna vsikdar.

Fran Roš

Mehka stopinja

Billy Smart, lastnik največje angleške cirkuške menažerije, fant, ki je z dvanajstimi leti pobegnil z doma in se pri štirideset letih vrnil na čelu armade slonov, medvedov, tigrov in drugi zverin, si zdaj lahko marsikaj privošči. Tako je nedavno povabil precej redko »zverinico« Jayne Mansfield, da je na »gala« predstavi nastopila s sloni.

Zgodilo se je tole. Lastnikov sin, tudi Billy, je med predstavo, ko bi kot krotilec moral paziti na gibe živali, preveč zavzeto gledal bohotno Jayne. Sreča je bila, da je Mansfieldova legla ravno pred noge stare slonice Burme, ki je tudi brez vodstva dobro opravila svojo točko. Tako si je slonica Burma ni privoščila »stopinje v mehko«, kar bi bilo pri njeni poltretji toni precej tragično ...

KRATKE

PES, KI GOVORI

V Londonu je bele pes, ki govori. Sicer ne kot človek, temveč po svoje — z lajanjem. Njegov enkratni »hov« pomeni — da, dvakratni — ne, trikratni — ne vem, štirikratni — morda. Zna šteti, ker od celega kuna slaščic poje toliko, kolikor mu je ukazano. Recimo deset slaščic točno razdeli na dva enaka kuna. To se pravi, da tri računske operacije dobro obvlada, četrto — množenje pa še ne.

Sicer pa je Bingo mlad. Komaj tri leta je star, v osnovno šolo pa gremo šele v sedmem letu ...

PADEC S HELIKOPTERJA

Sovjetski geolog Ošebkov je padel z višine 320 metrov s helikopterja in ostal po padcu živ in nepoškodovan. Ošebkov je hotel namreč vreči skozi vrata cigaretni ogorek. Kakor hitro pa je vrata odprl, ga je silovitit pih odnesel skozi vrata. Imel je nenavadno srečo. Padel je v globok snežni zamet in ostal živ. Edina posledica tega padca je bila — jecljanje.

EICHMANN se je pritožil

V Izraelu so pred dnevi obsodili nacističnega množičnega zločinca Adolfa Eichmanna na smrt z obešenjem. Po daljšem premoru, ki je trajal več mesecev, so več dni brali obtožnico za zločine, ki jih je Eichman posredno in neposredno zagrešil nad židovskim prebivalstvom med zadnjo svetovno vojno.

Da bo sodišče izreklo smrtno kazen, to je bilo popolnoma razumljivo. Bilo bi največje razočaranjeranje za ves pravicoljuben svet, če bi sodišče odločilo kako drugače ...

Vendar se je Eichmann pritožil ... Sicer ne zločinec osebno sam, temveč njegov zagovornik, ki trdi, da sodišče v Izraelu ni pristojno, da sodi Eichmannu in da smrtna kazen sploh ne pride v poštev — skratka, da je Eichmann v glavnem **nedolžen** ...

Dvomimo, da bi sodišče spremenilo kazen. Eichmann je v zaporu, kjer čaka na zasluženo vrv. Kraja, v katerem se zapor nahaja, Izraelci ne izdajo ...

Na gornji sliki sta dva taboriščnika iz enega izmed stoterih koncentracijskih taborišč Hitlerjevega tretjega rajha, v katerih ni bilo nikoli niti trohice možnosti za **pritožbo.**

KLAVIR NA SLUŠALKE

No, ta je pa bosa, boste rekli. Kdo je videl klavir na slušalke. Pa je res. Japonci so vgradili v klavir majhen pripomoček, ki ne dovoli glasnih zvokov. Zvoki gredo preko žic v slušalke, ki jih natakne pianist na ušesa. Čemu služi klavir? Začetnikom seveda. In to zato, da bi ne motili sosedov z neenakim nabijanjem skale in drugih začetnih vaj, ki »gredo na živce«.

LESTEV — ČOLN

Brali smo o »Tikiju«, splavu pogumnih Norvežanov, brali smo o človeku, ki je preplul Rokavski preliv v kopalni kadi. Zdaj pa smo zvedeli, da se Mirko Račič iz Krvavca vozi čez Neretvo na navadni lestvi, na katero je pribil privzdignjeno klopico.

Neretva je v njegovem kraju široka čez sto metrov.

TROSTRANSKI TELEFON

Nek ameriški list je zapisal, da povprečen Američan sploh ne more več shajati brez telefona, ki mu služi v tri svrhe:

— Za pogovore, za odgovore in za prisluškovanje ...

RADIOAKTIVNOST PO 27 LETIH

27 let po smrti odkriteljice radija Marije Skodlowske-Curie, je njen zvezek, v katerega je zapisovala svoje beležke v laboratoriju, še vedno radioaktiven. Zvezek je danes last nekega japonskega znanstvenika.

AVTOCESTA S ŠESTIMI CESTIŠČI

Pred kratkim so začeli v Nemčiji graditi mogočno avtocesto, ki bo imela šest cestišč. Cesta bo spajala Düseldorf s Kölnom. Avtocesta bo razkošno razsvetljena in bo široka 37,5 metra. Najmanjša dovoljena hitrost na njej bo 80 km na uro. Policija bo nadzirala promet na njej s pomočjo televizije.

Topel „ledeni dom"

Ko je te dni tudi pri nas pritisnila zima in to v dokajšnjem sporazumu s koledarskimi letnimi časi, se radi spominjamo na tople letne dni, da bi nas »ogrelo«. Ker pa se s klinom klin izbija, pojdimo malo na izlet tja, kjer res kamenje poka od mraza:

Na severnem tečaju živi skupina mož v ledeni hiši. Dobesedno v ledeni, kajti prostori, v katerih zdržijo surovo polarno zimo, so nad deset metrov globoko v arktičnem ledu.

Bazo na severnem tečaju so zgradili tako, da so v led stopili najprej deset metrov globok jašek, po katerem teče dvigalo, spodaj pa so s kovinskimi oboki zgradili prostore za spalnice, skladišča, kuhinjo, klub in podobno. Domovanje ogreva atomska centrala, ki je stala 2 milijona dolarjev.

Možje, ki so tu odrezani od sveta, živijo svojevrstno življenje. Zgoraj nad njimi vlada prava zima. Petinštirideset stopinj pod ničlo je povprečna temperatura. Zato gredo le redkokdaj pod zvezdni obok polarne noči. Skladišča za hrano ne potrebujejo hladilnikov. Hrana, ki jim jo dovažajo z letali, ostane sveža mesece. V kopalnici teče pred 50.000 leti zamrznjena voda. Z ogrevalno sondo vrtajo v led, ki topi ledene sklade in topla voda polni kopalne kadi ter tuše.

Kakor so »ledeni možje« na vrhu sveta veseli vsakega prišleka, tako so tudi zlovoljni, ker z njim vred vdre v njihovo podledno kraljestvo val mraza, ki tudi po dneve ne izgine povsem. Letala, ki pristajajo na ledeni ploščadi nad njimi jim nosijo pošto, zamenjavo in hrano ...

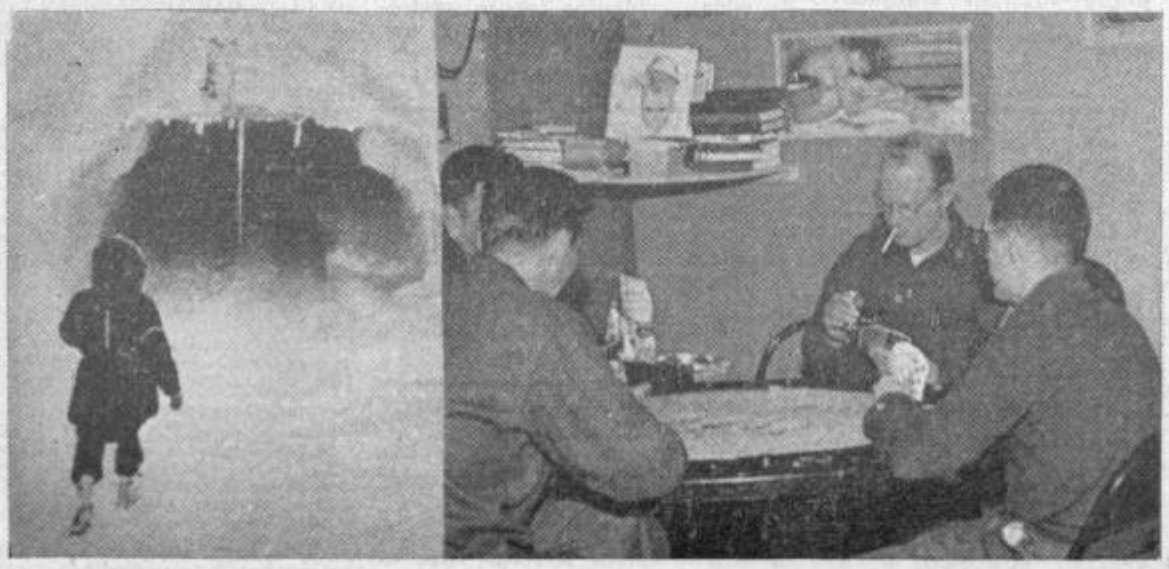

V »Ledeni grad« je treba najprej v kratek predor, od tu v jašku 10 metrov globoko v arktični led. Tam pa je prijetno toplo. In kaj bi tu počeli če ne kartali, kadar ne stražijo raket?

Oh, pač! Saj sploh nismo povedali, kdo so ti možje. Na žalost ne gre za znanstvenike, ki bi raziskovali severni pol ali kaj drugega. To so ameriški vojaki, ki so jih vtaknili v bazo na severu zato, da bi izpolnili sistem obkolitve vzhodnega bloka tudi na skrajnem severu.

Kakor ne vemo, kje točno leži polarna baza, tako tudi ne vemo, kakšno nalogo tu opravljajo. Da niso tam zograj zaradi srebrnih polarnih lisic je jasno. Bilo bi zanimivo zvedeti, kaj polarni led poleg spalnic, kluba, kuhinje in drugih prostorov še skriva. Rakete? Tajno skladišče atomskega orožja?

Toda nečesa večni led ni mogel ohladiti. Volje po življenju v ljudeh, ki so tam zgoraj. Novinarja, ki jih je obiskal, so venomer vpraševali:

— Saj ne bo vojne, ali ne? —

Čudno vpraševanje za može, ki so tu zaradi »hladne vojne«. Prav nič čudno. Politika generalov je nekaj drugega kot pa mišljenje množic miru in zanesljivega življenja željnih ljudi, pa čeprav so v uniformah.